

ΕΘΝΙΚΗ ΛΗΖΙΝΓΚ Α.Ε.Χ.Μ.

ΕΤΗΣΙΑ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ
Χρήσεως από 1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου 2016
Σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς

Ιούνιος 2017

	<u>Σελ.</u>
Ετήσια Έκθεση Διαχείρισης	4
Έκθεση Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή	10
Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης	12
Κατάσταση Αποτελεσμάτων και Συνολικών Εσόδων	13
Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων	14
Κατάσταση Ταμειακών Ροών	15
Σημειώσεις επί των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων	16
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 1: Γενικές πληροφορίες	16
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 2: Περίληψη σημαντικών λογιστικών αρχών	16
2.1 Βάση παρουσίασης	16
2.2 Συνέχιση της επιχειρηματικής δραστηριότητας	17
2.3 Υιοθέτηση των Δ.Π.Χ.Α.	18
2.4 Συναλλαγές σε ξένο νόμισμα	24
2.5 Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις	24
2.6 Προβλέψεις για απομείωση της αξίας των δανείων από χρηματοδοτικές μισθώσεις	24
2.7 Παύση απεικόνισης	26
2.8 Εύλογη αξία χρηματοοικονομικών μέσων	26
2.9 Συμψηφισμός	26
2.10 Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα και έξοδα	27
2.11 Προμήθειες	27
2.12 Ενσώματα περιουσιακά στοιχεία	27
2.13 Ακίνητα επενδύσεων	27
2.14 Άυλα περιουσιακά στοιχεία	28
2.15 Ανακτηθέντα ενσώματα περιουσιακά στοιχεία	28
2.16 Μισθώσεις	28
2.17 Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα	29
2.18 Προβλέψεις	29
2.19 Παροχές προς εργαζομένους	29
2.20 Φόροι	30
2.21 Μετοχικό κεφάλαιο	31
2.22 Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη	31
2.23 Ομολογιακά και λοιπά τραπεζικά δάνεια	31
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 3: Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις & παραδοχές στην εφαρμογή των λογιστικών αρχών	31
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 4: Διαχείριση χρηματοοικονομικών κινδύνων	33
4.1 Πιστωτικός κίνδυνος	33
4.1.1 Διαδικασίες διαχείρισης πιστωτικού κινδύνου	33
4.1.2 Εξασφαλίσεις	33
4.1.3 Πολιτική σχηματισμού προβλέψεων και απομείωσης	34
4.1.4 Μέγιστη έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο πριν τη λήψη εξασφαλίσεων	34
4.1.5. Δάνεια από χρηματοδοτικές μισθώσεις	34
4.1.6. Κατανομή πιστωτικού κινδύνου	36
4.2 Κίνδυνος αγοράς	36
4.2.1 Επιτοκιακός κίνδυνος	36
4.2.2 Συναλλαγματικός κίνδυνος	37
4.2.3 Κίνδυνος από μεταβολές στις τιμές	38
4.3 Κίνδυνος ρευστότητας	38
4.4 Λειτουργικός κίνδυνος	38
4.5 Κεφαλαιακή επάρκεια	39

Πίνακας Περιεχομένων

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 5: Λοιπά έσοδα τόκων	40
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 6: Έξοδα τόκων	40
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 7: Λοιπά έσοδα εκμετάλλευσης	40
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 8: Δαπάνες προσωπικού	41
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 9: Έξοδα διοίκησης και λοιπά λειτουργικά έξοδα	41
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 10: Φόρος εισοδήματος	41
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 11: Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα	42
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 12: Δάνεια από χρηματοδοτικές μισθώσεις	43
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 13: Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις & υποχρεώσεις	44
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 14: Ακίνητα επενδύσεων	48
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 15: Άυλα περιουσιακά στοιχεία	49
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 16: Ενσώματα περιουσιακά στοιχεία	50
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 17: Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	50
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 18: Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	51
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 19: Ομολογιακά & λοιπά τραπεζικά δάνεια	51
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 20: Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	52
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 21: Ίδια κεφάλαια	54
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 22: Συνδεδεμένα μέρη	55
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 23: Ενδεχόμενες υποχρεώσεις και δεσμεύσεις	57
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 24: Εύλογη αξία χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων	58
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 25: Αμοιβές νόμιμου ελεγκτή βάσει του Ν.3756/2009	58
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 26: Γεγονότα μετά την ημερομηνία του Ισολογισμού	58

Ετήσια Έκθεση Διαχείρισης

Προς την Τακτική Γενική Συνέλευση των κ.κ. Μετόχων της Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία «Εθνική Λήζινγκ Α.Ε.Χ.Μ.» επί των χρηματοοικονομικών καταστάσεων της χρήσης 2016

Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ - ΕΞΕΛΙΞΗ ΑΓΟΡΑΣ - ΕΞΕΛΙΞΗ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Η ελληνική οικονομία σταθεροποιήθηκε το 2016 ύστερα από μία επίπονη πολυετή περίοδο παρατεταμένης αβεβαιότητας. Οι εξελίξεις στον επιχειρηματικό τομέα, όπως αποτυπώνονται από την πορεία των σχετικών δεικτών οικονομικής δραστηριότητας, από τα μέσα του 2016, συνηγορούν υπέρ της ανθεκτικότητας της εξωστρεφούς επιχειρηματικής δραστηριότητας. Τα χρηματοοικονομικά ιδρύματα συνέβαλαν στη σταθεροποίηση των επενδύσεων και κατέστησαν την οικονομία πιο ανθεκτική στις εξωγενείς αναταράξεις.

Στο ανωτέρω επιτυχές οικονομικό περιβάλλον ο κλάδος χρηματοδοτικής μίσθωσης παρουσίασε σημαντική άνοδο όσον αφορά στην αξία των νέων συμβάσεων χρηματοδοτικών μισθώσεων που υλοποιήθηκαν εντός του 2016 (€316,6 εκατ.), σε σύγκριση με εκείνες που υλοποιήθηκαν εντός του 2015 (€186,8 εκατ.).

Σε επίπεδο υπολειπομένων κεφαλαίων η ελληνική αγορά χρηματοδοτικών μισθώσεων εμφάνισε μείωση της τάξης του 6% περίπου.

Η Εθνική Λήζινγκ Α.Ε.Χ.Μ. (η «Εταιρεία») με δεδομένες τις επικρατούσες στην Ελληνική οικονομία συνθήκες, ανέλαβε ικανό αριθμό νέων εργασιών πελατών υψηλής πιστοληπτικής ικανότητας σε επιλεγμένους κλάδους επιχειρηματικής δραστηριότητας. Σε αυτό το πλαίσιο η Εταιρεία, καταλαμβάνοντας τη δεύτερη θέση μεταξύ των εταιρειών του κλάδου το 2016, με διαφορά μόλις €0,2 εκατ. από την πρώτη, (έναντι της πρώτης θέσης τα έτη 2014 και 2015), υλοποίησε νέες εργασίες κατά τη διάρκεια της χρήσης 2016 ποσού €92,7 εκατ. έναντι ποσού €56,0 εκατ. το 2015. Οι απαιτήσεις της Εταιρείας από χρηματοδοτικές μισθώσεις αυξήθηκαν σημαντικά και ανήλθαν σε ποσό €612,2 εκατ. την 31 Δεκεμβρίου 2016 έναντι ποσού €532,9 εκατ. το 2015, σημειώνοντας ποσοστιαία αύξηση ύψους 14,9%.

Το ενεργό χαρτοφυλάκιο συμβάσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης της Εταιρείας την 31/12/2016 είναι καταμετρημένο ως εξής:

Ακίνητα	56 %
Κινητός εξοπλισμός και μεταφορικά μέσα	40 %
Επιβατικά αυτοκίνητα (χρονομισθώσεις)	4 %

Σε ότι αφορά την κεφαλαιακή διάρθρωση:

Το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας την 31 Δεκεμβρίου 2015 ανέρχονταν σε ποσό €91.607 χιλ. διαιρούμενο σε 3.121.200 ονομαστικές μετοχές αξίας ποσού €29,35 η κάθε μια. Κατά τη διάρκεια της χρήσης του 2016, το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας αυξήθηκε κατά ποσό €10.000 χιλ. με την έκδοση 340.700 μετοχών, ονομαστικής αξίας ποσού €29,35 η κάθε μια, συνέπεια της εισφοράς του Κλάδου Χρηματοδοτικών Μισθώσεων Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας της Εισφέρουσας εταιρείας PROBANK ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΕΣ ΜΙΣΘΩΣΕΙΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ (η «PROBANK LEASING Α.Ε.Χ.Μ.»). Κατά συνέπεια, το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας την 31 Δεκεμβρίου 2016 ανέρχεται σε ποσό €101.607 χιλ. διαιρούμενο σε 3.461.900 ονομαστικές μετοχές, ονομαστικής αξίας ποσού €29,35 η κάθε μια.

Το σύνολο των ιδίων κεφαλαίων την 31 Δεκεμβρίου 2016 ανήλθε σε ποσό €51,8 εκατ. έναντι ποσού €40,9 εκατ. το 2015. Το σύνολο των μετοχών είναι κοινές, ονομαστικές, μη εισηγμένες στη χρηματιστηριακή αγορά. Οι μετοχές κατέχονται στο σύνολο τους από την Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος (η «ΕΤΕ»).

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΕΩΣ 2016 - ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ - ΛΟΙΠΑ ΘΕΜΑΤΑ

Συνεπεία της ανάκαμψης του οικονομικού κλίματος, η Εταιρεία έθεσε ως βασικές της προτεραιότητες τη διαχείριση του πιστωτικού κινδύνου, τη διατήρηση επαρκούς ρευστότητας και την συγκράτηση του λειτουργικού της κόστους.

Τα καθαρά κέρδη της χρήσης του 2016 μετά από φόρους διαμορφώθηκαν σε ποσό €1.361 χιλ., έναντι ζημιών ποσού €16.567 χιλ. για το 2015 κυρίως λόγω των αυξημένων νέων εργασιών, της μείωσης των προβλέψεων απομείωσης δανείων από χρηματοδοτικές μισθώσεις αλλά και από την αύξηση των λοιπών εσόδων εκμετάλλευσης. Οι προβλέψεις απομείωσης δανείων από χρηματοδοτικές μισθώσεις για το 2016 ανήλθαν σε ποσό €7.520 χιλ. έναντι ποσού €15.999 χιλ. για το 2015, ενώ οι συσσωρευμένες προβλέψεις για τις απαιτήσεις από χρηματοδοτικές μισθώσεις ανήλθαν την 31 Δεκεμβρίου 2016 σε ποσό €60.815 χιλ., έναντι ποσού €54.903 χιλ. το 2015.

Τα έσοδα τόκων από χρηματοδοτικές μισθώσεις ανήλθαν σε ποσό €20,6 εκατ. έναντι ποσού €17,5 εκατ. της προηγούμενης χρήσεως, τα λοιπά έσοδα τόκων ανήλθαν σε ποσό €1,8 εκατ. έναντι ποσού €1,9 εκατ. της προηγούμενης χρήσεως, ενώ τα έξοδα τόκων ανήλθαν σε ποσό €16,2 εκατ., έναντι ποσού €15,1 εκατ. το 2015, με αποτέλεσμα τα καθαρά έσοδα από τόκους να διαμορφωθούν σε ποσό €6,2 εκατ. το 2016 έναντι ποσού €4,3 εκατ. το 2015, σημειώνοντας ποσοστιαία αύξηση ύψους 44,8%.

Ετήσια Έκθεση Διαχείρισης

επί των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων της 31 Δεκεμβρίου 2016

Τα οργανικά αποτελέσματα της Εταιρείας προ αποσβέσεων, προβλέψεων απομείωσης επί ακινήτων επενδύσεων και ανακτηθέντος εξοπλισμού, προβλέψεων απομείωσης δανείων από χρηματοδοτικές μισθώσεις και φόρων για το 2016 ανήλθαν σε κέρδη ποσού €10.309 χιλ., έναντι ποσού €2.071 το 2015, σημειώνοντας σημαντική αύξηση ποσού €8.238 χιλ.

Αναλυτικά, η προαναφερθείσα αύξηση των οργανικών αποτελεσμάτων οφείλεται κυρίως:

- στην καθαρή αύξηση των εσόδων από τόκους κατά ποσό €2.078 χιλ.,
- στην μείωση των καθαρών εσόδων/(εξόδων) από προμήθειες κατά ποσό €394 χιλ.,
- στην αύξηση των λοιπών εσόδων εκμετάλλευσης κατά ποσό €5.530 χιλ.,
- και στην μείωση των εξόδων διοίκησης και λοιπών λειτουργικών εξόδων κατά ποσό €704 χιλ.

Η θετική επίδραση της απομείωσης της αξίας των επενδυτικών ακινήτων στα αποτελέσματα της χρήσης 2016 ανήλθε σε ποσό €185 χιλ., έναντι ποσού €6.380 χιλ. το 2015.

Επιπλέον, τα αποτελέσματα της χρήσης του 2016 ενισχύθηκαν και με τη θετική επίδραση της απομείωσης της αξίας του ανακτηθέντος εξοπλισμού κατά ποσό €579 χιλ., έναντι επιβάρυνσης ποσού €3.050 χιλ. το 2015, κυρίως λόγω επαρκών καλύψεων από εξασφαλίσεις.

Ο δείκτης *σύνολο ιδίων κεφαλαίων / δανειακές υποχρεώσεις*, ανέρχεται σε 7,8% την 31 Δεκεμβρίου 2016 έναντι 6,7% το 2015.

Ο δείκτης *συνολικές απαιτήσεις από χρηματοδοτικές μισθώσεις / δανειακές υποχρεώσεις*, ανέρχεται σε 92,3% την 31 Δεκεμβρίου 2016 έναντι 87,6% την 31 Δεκεμβρίου 2015.

Στο σκέλος των λειτουργικών δαπανών ο δείκτης *κόστους / εσόδων*, ο οποίος διαμορφώνεται σε 76,0% για το 2016 (2015: 98,4%), επηρεάστηκε κυρίως από την καθαρή αύξηση των εσόδων από τόκους, των λοιπών εσόδων εκμετάλλευσης και τη μείωση των εξόδων διοίκησης και λοιπών λειτουργικών εξόδων.

Αναφέρονται αναλυτικά τα ακόλουθα:

(α) Τα καθαρά έσοδα από τόκους αυξήθηκαν κατά ποσό €2.078 χιλ. κυρίως λόγω από την αύξηση της παραγωγής (νέες εργασίες) που υλοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια της χρήσης 2016.

(β) Τα λοιπά έσοδα εκμετάλλευσης αυξήθηκαν κατά ποσό €5.530 χιλ. στην χρήση του 2016 και οφείλεται κυρίως στο Έκτακτο κέρδος του εισφερόμενου κλάδου των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας της PROBANK Leasing A.E.X.M.

(γ) Οι δαπάνες προσωπικού αυξήθηκαν κατά ποσό €307 χιλ. στη χρήση του 2016 και οφείλεται κυρίως σε διακοπή μεταφοράς δανεισμένων υπαλλήλων της Εταιρείας στη μητρική Τράπεζα.

(δ) Τα έξοδα διοίκησης και τα λοιπά λειτουργικά έξοδα (σταθερά και μεταβλητά) παρουσιάζονται μειωμένα τη χρήση του 2016 κατά ποσό €704 χιλ. σε σχέση με το 2015, γεγονός που οφείλεται κυρίως στην αποτελεσματική συγκράτηση και περιστολής του κόστους.

(ε) Οι αποσβέσεις αυξήθηκαν κατά ποσό €481 χιλ., γεγονός το οποίο οφείλεται κυρίως στην απόκτηση νέων ενσώματων περιουσιακών στοιχείων.

Με την απόφαση της Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων της Εταιρείας της 31^{ης} Μαΐου 2016, αποφασίστηκε η απορρόφηση του Κλάδου Συμβάσεων Χρηματοδοτικών Μισθώσεων Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας της εταιρείας με την επωνυμία PROBANK LEASING A.E.X.M. σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 1-5 του ν.2166/1993 και της ισχύουσας νομοθεσίας περί ανωνύμων εταιρειών, και η αύξηση του Μετοχικού Κεφαλαίου της Εταιρείας λόγω της εισφοράς του Κλάδου κατά το ποσό της λογιστικής αξίας του άνω Κλάδου της Εισφέρουσας εταιρείας, κατά ποσό €10.000 χιλ. με την έκδοση 340.700 νέων κοινών ονομαστικών μετοχών της Εταιρείας, ονομαστικής αξίας ποσού €29,35 η κάθε μία.

Την 21 Οκτωβρίου 2016 καταχωρήθηκε στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.) με Κωδικό Αριθμό Καταχώρισης 806739, η με αριθμό πρωτοκόλλου 20923-14/10/2016 Απόφαση της Αντιπεριφερειάρχη Κεντρικού Τομέα Αθηνών (ΑΔΑ : 79027Λ7-Π92) κατά την οποία εγκρίθηκε η απόσχιση του κλάδου «Συμβάσεων χρηματοδοτικών μισθώσεων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας» της Ανώνυμης εταιρείας PROBANK LEASING A.E.X.M. και εισφοράς αυτού στην Εταιρεία, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 1-5 του ν.2166/93 και του ΚΝ.2190/20 όπως ισχύουν, με βάση τη Λογιστική Κατάσταση μετασηματισμού της Εισφέρουσας εταιρείας της 31 Μαρτίου 2016, την από 20 Απριλίου 2016 Έκθεση Ελέγχου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή.

Η Εταιρεία εκ της φύσεως των εργασιών της υπόκειται σε κινδύνους, κυρίως πιστωτικό και λειτουργικό, κίνδυνο ρευστότητας και κίνδυνο επιτοκίου, οι οποίοι αντισταθμίζονται. Παρ' όλο που οι ορισμοί των κινδύνων αυτών αλλά και οι τρόποι αντιστάθμισής τους αναλύονται διεξοδικά στο οικείο κεφάλαιο των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, στο πλαίσιο της παρούσης εκθέσεως αναφέρονται συνοπτικά τα εξής:

Ετήσια Έκθεση Διαχείρισης

επί των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων της 31 Δεκεμβρίου 2016

Οι συμβάσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης έχουν γίνει με τις προϋποθέσεις που θέτει ο κανονισμός πιστοδοτήσεων της ΕΤΕ και εγκρίνονται από τα αρμόδια όργανα αυτής. Παράλληλα υφίσταται στενή συνεργασία με την ΕΤΕ ώστε να ελέγχεται πιο αποτελεσματικά ο πιστωτικός κίνδυνος.

Περαιτέρω, από πλευράς γεωγραφικής συγκέντρωσης το δανειακό χαρτοφυλάκιο της Εταιρείας είναι κατανομημένο στο σύνολό του στην εγχώρια αγορά.

Η Εταιρεία έχει αντισταθμίσει τον κίνδυνο μεταβολής επιτοκίων, δεδομένου ότι οι συναπτόμενες με τους πελάτες συμβάσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης, καθώς και οι συναπτόμενες με την ΕΤΕ δανειακές της συμβάσεις, βασίζονται κυρίως σε κυμαινόμενα επιτόκια, των οποίων η μεταβολή είναι παράλληλη. Ειδικότερα, πάνω από το 95% των ενεργών συμβάσεων χρηματοδοτικών μισθώσεων και των δανειακών της κεφαλαίων, έχουν συναφθεί με κυμαινόμενο επιτόκιο με βάση το euribor.

Η Εταιρεία έχει αντισταθμίσει τον κίνδυνο ρευστότητας και ταμειακών ροών, δεδομένου ότι η ληκτότητα των μελλοντικών της υποχρεώσεων καλύπτεται επαρκώς από τις αναμενόμενες εισροές της και τα πιστωτικά όρια που έχουν εγκριθεί από την ΕΤΕ.

Από την 1 Ιανουαρίου 2010 η Εταιρεία, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην Π.Δ.Τ.Ε. 2622/21.12.2009, υπόκειται σε εποπτεία σε ατομική βάση αναφορικά με την επάρκεια των ιδίων κεφαλαίων της. Σε αυτό το πλαίσιο έχει ανατεθεί στην ΕΤΕ ο υπολογισμός των κεφαλαιακών της απαιτήσεων, καθώς και η διαχείριση του λειτουργικού της κινδύνου. Την 31 Δεκεμβρίου 2016 ο Συνολικός Δείκτης Κεφαλαιακής Επάρκειας, ο οποίος υπολογίζεται βάσει των κανόνων της Βασιλείας ΙΙ, ανήλθε σε 19,8% έναντι 19,7% την 31 Δεκεμβρίου 2015.

Η Εταιρεία δεν αντιμετωπίζει περιβαλλοντικά και εργασιακά θέματα.

Η έδρα της Εταιρείας βρίσκεται στην Αθήνα επί της Λ. Αθηνών 128-132 και Ιφιγενείας, ενώ για τις ανάγκες της στη Βόρεια Ελλάδα διατηρεί υποκατάστημα στην Θεσσαλονίκη επί της οδού Πλουτάρχου 5. Το υποκατάστημα δεν διαθέτει λογιστική αυτοτέλεια αλλά παρακολουθείται λογιστικά και τα δεδομένα του ενσωματώνονται στα δεδομένα της έδρας.

ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΓΙΑ ΤΟ 2017

Για το 2017, παρά τους ισχυρούς εξωτερικούς κλυδωνισμούς, αναμένουμε ότι τα θεμελιώδη μεγέθη και οι επιδόσεις των οικονομικών και των τραπεζικών κλάδων θα παραμείνουν ισχυρά. Ωστόσο, υπάρχουν κίνδυνοι για τις θετικές προοπτικές, που προέρχονται από: α) σφιχτότερες του αναμενόμενου συνθήκες ρευστότητας στις διεθνείς αγορές, σε περίπτωση που η ανάπτυξη και ο πληθωρισμός αυξηθούν ως αποτέλεσμα της δημοσιονομικής πολιτικής της κυβέρνησης Trump, προκαλώντας επιπλέον προσαρμογές στην επιτοκιακή πολιτική της Fed β) τη μικρότερη της αναμενόμενης οικονομική επίδοση του κύριου εμπορικού, επενδυτικού και χρηματοδοτικού εταίρου της περιοχής – της Ευρωζώνης – σε περίπτωση αυξημένου προστατευτισμού από τη νέα Κυβέρνηση των ΗΠΑ και / ή παρατεταμένης πολιτικής αβεβαιότητας έπειτα από τις εκλογικές αναμετρήσεις στο τρέχον έτος στην Ολλανδία (τον Μάρτιο), στη Γαλλία (τον Μάιο και τον Ιούνιο) και στη Γερμανία (τον Σεπτέμβριο) και γ) την ενίσχυση της εντός των συνόρων πολιτικής αβεβαιότητας και του επακόλουθου δημοσιονομικού εκτροχιασμού, λόγω του μεγάλου αριθμού εκλογικών αναμετρήσεων (οι βουλευτικές εκλογές στην Αλβανία, Βουλγαρία και ΠΓΔΜ και οι προεδρικές εκλογές στην Αλβανία και Σερβία θα πραγματοποιηθούν κατά το πρώτο εξάμηνο του τρέχοντος έτους).

Αναφορικά με την Ελλάδα, οι επίσημες προβλέψεις για ισχυρή ανάκαμψη το 2017 και το 2018 ύψους 2,7% και 2,9%, ετησίως, αντίστοιχα, κατά μέσο όρο (Πηγές: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Χειμερινές προβλέψεις, Φεβρουάριος 2017 και ΔΝΤ, Country Report No. 17/40, Φεβρουάριος 2017), βασίζονται κυρίως στις βελτιούμενες συνθήκες σε συγκεκριμένους τομείς του επιχειρηματικού τομέα που επιβίωσαν της κρίσης, τη βιώσιμη αύξηση της απασχόλησης και τη σταθεροποίηση των ανθρώπινου δυναμικού που θα στηρίξει το διαθέσιμο εισόδημα.

Επιπλέον, μετά και την επιτυχή ολοκλήρωση της δεύτερης αξιολόγησης, αναμένεται να υπάρξει οικονομική δραστηριότητα και εμπιστοσύνη, αντισταθμίζοντας τις αρνητικές επιδράσεις από τη συνέχιση της δημοσιονομικής προσαρμογής. Σε αυτό το πλαίσιο η Εταιρεία θα δώσει έμφαση στη στήριξη υγιών επιχειρήσεων, ιδιαίτερα των εξαγωγικών κλάδων, σημαντικών για την επανεκκίνηση της Ελληνικής Οικονομίας, όπως ο Τουρισμός, η Ενέργεια, ο Αγροτοδιατροφικός Κλάδος, κλπ. καθώς επίσης και επενδυτικών προγραμμάτων με πολλαπλασιαστικά οφέλη για τις τοπικές οικονομίες. Στις περιπτώσεις αυτές και εφόσον είναι εφικτό θα επιδιώκεται τμήμα των υλοποιούμενων επενδύσεων να καλύπτεται χρηματοδοτικά υπό μορφή leasing. Η Εταιρεία θα επιδιώξει την κατά το δυνατόν επίτευξη των στόχων της με ασφάλεια, οργανωτική επάρκεια και σύμφωνα με τα εγκεκριμένα πλαίσια λειτουργίας.

Προτεραιότητα επίσης αποτελεί η αποτελεσματική διαχείριση των απαιτήσεων σε καθυστέρηση και η προσπάθεια εξοικονόμησης πόρων μέσω του περαιτέρω εξορθολογισμού του λειτουργικού της κόστους. Επίσης, θα εντατικοποιηθούν οι προσπάθειες για εκποίηση ανακτηθέντων παγίων ενώ ταυτόχρονα θα παραμείνει σε προτεραιότητα τόσο η ενίσχυση των προσπαθειών ρύθμισης και αναδιάρθρωσης των μη εξυπηρετούμενων απαιτήσεων όσο και η εντατικοποίηση των ενεργειών εισπραξιμότητάς τους.

Πρόσθετα, η Εταιρεία θα επικεντρώσει τις προσπάθειές της στην ανάπτυξη νέων, επιλεγμένων με αυστηρά κριτήρια, εργασιών, σε συνεργασία με τα στελέχη της μητρικής Τράπεζας που είναι αρμόδια για την αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας των πελατών, βάσει της ισχύουσας σχετικής σύμβασης εξωτερικής ανάθεσης.

Συνέχιση της επιχειρηματικής δραστηριότητας

Η Εταιρεία ως 100% θυγατρική της ΕΤΕ διατηρεί σημαντικό ύψους συνέργειες με τη μητρική Τράπεζα και άλλες εταιρείες του Ομίλου. Οι συγκεκριμένες συνέργειες αναπτύσσονται κυρίως α) σε επίπεδο άντλησης κεφαλαίων της Εταιρείας, β) σε επίπεδο συνεργειών τόσο για την προσέλκυση πελατείας όσο και για την αξιολόγηση του πιστωτικού κινδύνου αυτών και γ) σε επίπεδο λειτουργιών. Ως εκ τούτου, η Εταιρεία συναρτά σε μεγάλο βαθμό τις λειτουργίες της με την πορεία της μητρικής Τράπεζας.

Ρευστότητα

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2016, η χρηματοδότηση της μητρικής Τράπεζας από το Ευρωσύστημα μειώθηκε σημαντικά και ανήλθε σε ποσό €12,3 δισ. (31 Δεκεμβρίου 2015: €24,0 δισ.) εκ των οποίων ποσό €6,7 δισ. από την ECB (31 Δεκεμβρίου 2015: €12,5 δισ.) και ποσό €5,6 δισ. από τον ELA (31 Δεκεμβρίου 2015: €11,5 δισ.). Περαιτέρω, κατά την 31 Δεκεμβρίου 2016 η μητρική Τράπεζα σύναψε συμβάσεις επαναγοράς ομολόγων με άλλους χρηματοοικονομικούς οργανισμούς (repos) ποσού €4,7 δισ., ενώ χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία της μητρικής Τράπεζας αξίας σε μετρητά ποσού €8,8 δισ. ήταν διαθέσιμα για περαιτέρω αύξηση της ρευστότητας. Στις 23 Μαρτίου 2017, η χρηματοδότηση της μητρικής Τράπεζας από το Ευρωσύστημα μειώθηκε περαιτέρω και ανήλθε σε ποσό €10,5 δισ. ενώ η χρηματοδότηση από τον ELA αυξήθηκε κατά ποσό €0,2 δισ. σε ποσό €5,8 δισ. και τα διαθέσιμα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία για περαιτέρω αύξηση της ρευστότητας ανήλθαν σε ποσό €8,1 δισ. (αξία σε μετρητά).

Η Εταιρεία παρακολουθεί τις προβλεπόμενες ταμειακές ροές και διαχειρίζεται τη ρευστότητά της σε καθημερινή βάση. Με τη στήριξη της μητρικής ΕΤΕ διασφαλίζει την απαιτούμενη ρευστότητα ούτως ώστε να είναι σε θέση να ανταποκρίνεται στις υποχρεώσεις της.

Εξελίξεις στο μακροοικονομικό περιβάλλον

Η ελληνική οικονομία σταθεροποιήθηκε το 2016 με το πραγματικό Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (ΑΕΠ) να σημειώνει μηδενική μεταβολή (0,0% ετησίως), συγκριτικά με επίσημες προβλέψεις για ετήσια ύφεση 0,3%. Αυτή η εξέλιξη ακολούθησε τη συνολική ετήσια μείωση του πραγματικού ΑΕΠ κατά 0,3% το 2015, η οποία ήταν σημαντικά ηπιότερη συγκριτικά με τις πολύ απαισιόδοξες προβλέψεις που είχαν δημοσιευτεί κατά το 3ο τρίμηνο του 2015 μετά από την επιβολή των ελέγχων στην κίνηση κεφαλαίων και την τραπεζική αργία τριών εβδομάδων τον Ιούλιο του 2015. Ομοίως, οι αποπληθωριστικές πιέσεις εξασθένησαν με το αποπληθωριστή του ΑΕΠ να αυξάνεται κατά 0,1% ετησίως στο σύνολο του 2016, μετά από μέση ετήσια μείωση 1,5% την περίοδο 2012-2015. Η σημαντική βελτίωση στο οικονομικό κλίμα και οι εισροές από τη χρηματοδότηση του Προγράμματος συνέβαλαν στη σταθεροποίηση της οικονομίας, η οποία ενισχύθηκε από την αύξηση στην ιδιωτική κατανάλωση κατά 1,4% ετησίως και τη σταθεροποίηση των επενδύσεων το 2016. Σε αυτό το πλαίσιο, η οικονομική δραστηριότητα αναμένεται να αποκτήσει περαιτέρω δυναμική το 2017 με το πραγματικό ΑΕΠ να αυξάνεται κατά +2,7% ετησίως, σύμφωνα με τις τελευταίες προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου («ΔΝΤ»).

Στο πεδίο των δημοσίων οικονομικών, η Ελλάδα σημείωσε υπεραπόδοση έναντι των στόχων του Προγράμματος μετά την επίτευξη πρωτογενούς πλεονάσματος 0,25% του ΑΕΠ το 2015 στον προϋπολογισμό Γενικής Κυβέρνησης, έναντι στόχου για έλλειμμα 0,25% του ΑΕΠ. Αντιστοίχως, το δωδεκάμηνο του 2016 το πρωτογενές πλεόνασμα του Κρατικού προϋπολογισμού υπερέβη κατά ποσό €2,5 δισ. (1,4% του ΑΕΠ) τον αντίστοιχο αναθεωρημένο στόχο του προγράμματος για το 2016. Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, το πρωτογενές πλεόνασμα σε επίπεδο γενικής κυβέρνησης αναμένεται να υπερβεί το 2% του ΑΕΠ για το 2016 (υπεραποδίδοντας συγκριτικά με τον αντίστοιχο στόχο του Προγράμματος ύψους 0,5% του ΑΕΠ). Αυτή η εξέλιξη αναμένεται να ενισχύσει την αξιοπιστία της προσπάθειας προσαρμογής για το 2017, οπότε ο αντίστοιχος στόχος του Προγράμματος είναι 1,75% του ΑΕΠ.

Αξίζει να σημειωθεί ότι στο Eurogroup της 25^{ης} Μαΐου 2016, συμφωνήθηκαν τα χαρακτηριστικά ενός δημοσιονομικού «μηχανισμού διόρθωσης ενδεχόμενων αποκλίσεων», ως προαπαιτούμενο για την επιτυχή ολοκλήρωση της πρώτης αξιολόγησης του Προγράμματος και η Ελληνική κυβέρνηση νομοθέτησε αυτό το μηχανισμό το Μάιο 2016, ώστε να εξασφαλιστεί πρόσθετη αξιοπιστία σε μακροπρόθεσμο ορίζοντα, με τη διασφάλιση της βιώσιμης επίτευξης των μελλοντικών δημοσιονομικών στόχων. Αυτός ο μηχανισμός προβλέπει την αυτόματη ενεργοποίηση διορθωτικών παρεμβάσεων στη δημοσιονομική πολιτική, στην περίπτωση που κινδυνεύει να μην επιτευχθεί ο ετήσιος στόχος του πρωτογενούς πλεονάσματος σύμφωνα με το Πρόγραμμα.

Σε συνέχεια της επιτυχημένης αξιολόγησης της προόδου της Ελλάδας όσον αφορά στην εφαρμογή των συμφωνηθέντων δράσεων και μεταρρυθμίσεων στο πλαίσιο της πρώτης αξιολόγησης του Προγράμματος - και την ταυτόχρονη έγκριση του Eurogroup της 25 Μαΐου 2016, σε συνδυασμό με την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα («ΕΚΤ») και το Διοικητικό Συμβούλιο του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Σταθερότητας («ΕΜΣ») - η Ελλάδα και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή υπέγραψαν ένα συμπληρωματικό Μνημόνιο Συνεργασίας (στις 16 Ιουνίου 2016), το οποίο επικαιροποίησε τους όρους του Μνημονίου του Αυγούστου 2015, καθώς επίσης αξιολόγησε την πρόοδο στην υλοποίηση του Προγράμματος. Η ολοκλήρωση της πρώτης αξιολόγησης οδήγησε στην εκταμίευση της δεύτερης δόσης ποσού €10,3 δισ., η οποία καταβλήθηκε σε διάφορες υποδόσεις μεταξύ του Ιουνίου και Οκτωβρίου 2016. Συγκεκριμένα, ποσό €7,5 δισ. εκταμιεύθηκαν τον Ιούνιο 2016 για ανάγκες εξυπηρέτησης χρέους και εξόφλησης ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων, ενώ οι υπολειπόμενες δόσεις ποσού €1,1 δισ. και ποσού €1,7 δισ. εκταμιεύθηκαν τον Οκτώβριο 2016 κατόπιν θετικής αναφοράς από τους Ευρωπαϊκούς θεσμούς για την εξόφληση των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων και την επιτυχή ολοκλήρωση ενός αριθμού προαπαιτούμενων.

Επιπρόσθετα, το Eurogroup της 25^{ης} Μαΐου 2016 διατύπωσε τη δέσμευση των εταιρών να προβούν σε νέες, κατά συνθήκη, παραχωρήσεις με στόχο τη διασφάλιση της βιωσιμότητας του ελληνικού χρέους και συμφώνησε σε μία δέσμη σχετικών μέτρων που σχεδιάζεται να εφαρμοστούν προοδευτικά και σε συνάρτηση με την πρόοδο στην εκπλήρωση συγκεκριμένων, προσυμφωνημένων στόχων από την Ελλάδα στα πλαίσια του Προγράμματος που παρέχεται από τον ΕΜΣ. Αυτά τα μέτρα περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων, την εξομάλυνση της διάρθρωσης των λήξων χρέους και το σχεδιασμό κατάλληλων ενεργειών διαχείρισης και ανασχεδιασμού των μέτρων σε βραχυπρόθεσμο, μεσοπρόθεσμο και μακροπρόθεσμο ορίζοντα, με στόχο την περαιτέρω αύξηση της μέσης διάρκειας του χρέους, τη μείωση του κόστους εξυπηρέτησής του σε μεσο-μακροπρόθεσμο διάστημα και κατ' ουσίαν τη μείωση της καθαρής παρούσας αξίας του ελληνικού δημόσιου χρέους.

Πράγματι, το Eurogroup της 5^{ης} Δεκεμβρίου 2016, ενέκρινε την υλοποίηση, από τις αρχές του 2017, των βραχυπρόθεσμων μέτρων ελάφρυνσης του χρέους, τα οποία συμπεριλαμβάνουν κυρίως: α) εξομάλυνση της διάρθρωσης των μελλοντικών αποπληρωμών χρέους μέσω της επιμήκυνσης του προγράμματος αποπληρωμής των δανείων από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας («ΕΤΧΣ») σε 32,5 έτη από 28 που ήταν έως τώρα, β) τη μείωση του επιτοκιακού κινδύνου μέσω συμφωνιών επαναγοράς χρέους με τον ΕΜΣ, με στόχο τη σταθεροποίηση του συνολικού κόστους από τον ΕΜΣ και κατά συνέπεια τη μείωση του κινδύνου να πληρώσει η Ελλάδα υψηλότερα επιτόκια για τα δάνειά της στο μέλλον. Επιπροσθέτως, έχει προταθεί μια ενδεχόμενη ανταλλαγή τίτλων κυμαινόμενου επιτοκίου που χρησιμοποιήθηκαν για την ανακεφαλαιοποίηση των Ελληνικών τραπεζών με αντίστοιχους τίτλους σταθερού επιτοκίου μεγαλύτερης διάρκειας και γ) ο ΕΜΣ αποφάσισε να χρηματοδοτήσει τις μελλοντικές εκταμιεύσεις του Προγράμματος προς την Ελλάδα, με την έκδοση μακροχρόνιων τίτλων, η διάρκεια των οποίων σχεδόν συμπίπτει με τη διάρκεια των δανείων της Ελλάδας, σταθεροποιώντας κατ' αυτόν τον τρόπο τα σχετικά επιτοκιακά κόστη της Ελλάδας. Τέλος, διατηρείται και το 2017 η αναστολή επιβολής υψηλότερου επιτοκιακού περιθωρίου για την δόση ποσού €11,3 δισ. των δανείων του ΕΤΧΣ από το δεύτερο πρόγραμμα, που χρησιμοποιήθηκε για να χρηματοδοτηθεί η επαναγορά χρέους.

Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις του ΕΜΣ το αναμενόμενο όφελος από την υλοποίηση των βραχυπρόθεσμων μέτρων για την ελάφρυνση χρέους στο ακαθάριστο δημόσιο χρέος της Ελλάδας εκτιμάται στις 20 ποσοστιαίες μονάδες του ΑΕΠ μέχρι το 2060, ενώ θα συνεισφέρει στη μείωση των μεσοπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων χρηματοδοτικών αναγκών του Ελληνικού κράτους σε βιώσιμα επίπεδα – όπως αποφασίστηκε από το Eurogroup – έως 15% του ΑΕΠ για την περίοδο μετά το πρόγραμμα σε μεσοπρόθεσμο ορίζοντα, και έως 20% του ΑΕΠ σε μακροπρόθεσμο ορίζοντα.

Εντούτοις, στο Eurogroup της 20^{ης} Φεβρουαρίου, επετεύχθη σύγκλιση μεταξύ της ελληνικής κυβέρνησης και των εταιρών αναφορικά με βασικές παραμέτρους ολοκλήρωσης της εκκρεμούς δεύτερης αξιολόγησης του Προγράμματος, η οποία επέτρεψε την επιστροφή των κλιμακίων των θεσμών στην Ελλάδα για τη διαπραγμάτευση των απαιτούμενων μέτρων και μεταρρυθμίσεων που θα επιτρέψουν την επίτευξη συμφωνίας σε τεχνικό επίπεδο.

Πράγματι, στο Eurogroup της 15ης Ιουνίου 2017, ολοκληρώθηκε με επιτυχία το κλείσιμο της δεύτερης αξιολόγησης του Προγράμματος και αποφασίστηκε η αποδέσμευση επιπρόσθετης χρηματοδότησης ποσού τουλάχιστον €8,5 δισ. προς την Ελλάδα για την κάλυψη των τρεχουσών χρηματοδοτικών αναγκών της, την αποπληρωμή εσωτερικών υποχρεώσεων του δημοσίου αλλά και την ενδεχόμενη δημιουργία ταμειακού αποθεματικού. Ενόψει του τερματισμού του τρέχοντος προγράμματος τον Αύγουστο του 2018, το Eurogroup δεσμεύεται στην παροχή στήριξης και διευκόλυνσης προς την Ελλάδα για την επιτυχή επιστροφή της στις χρηματαγορές και συμφωνεί ότι οι μελλοντικές εκταμιεύσεις δεν θα πρέπει να καλύπτουν μόνο την ανάγκη αποπληρωμής υποχρεώσεων του Δημοσίου αλλά την περαιτέρω δημιουργία ταμειακών αποθεμάτων για την επιπρόσθετη ανάκτηση της εμπιστοσύνης των επενδυτών.

Κεφαλαιακή επάρκεια

Την 31 Δεκεμβρίου 2016, ο συνολικός δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας της Εταιρείας ανήλθε σε 19,8%. Την 31 Μαρτίου 2017, ο συνολικός δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας του Ομίλου της μητρικής ΕΤΕ ανήλθε σε 16,0% από 16,3% την 31 Δεκεμβρίου 2016.

Συμπέρασμα για τη συνέχιση της επιχειρηματικής δραστηριότητας

Η Διοίκηση της μητρικής Τράπεζας έχει αποφανθεί ότι δεν τίθεται θέμα συνέχισης της επιχειρηματικής δραστηριότητας της Εταιρείας, λαμβάνοντας υπόψη (α) τις πρόσφατες εξελίξεις σχετικά με την ελληνική οικονομία και τις τελευταίες εκτιμήσεις σχετικά με τους μακροοικονομικούς δείκτες (β) την πρόσβαση της μητρικής Τράπεζας στο Ευρωσύστημα και (γ) τους δείκτες κεφαλαιακής επάρκειας της Εταιρείας και του Ομίλου της μητρικής Τράπεζας κατά την 31 Δεκεμβρίου 2016.

Λόγω του γεγονότος ότι η μητρική Τράπεζα συντάσσει τις χρηματοοικονομικές της καταστάσεις βάσει της συνέχισης της επιχειρηματικής της δραστηριότητας, η Διοίκηση πιστεύει ότι η Εταιρεία είναι σε θέση να υποστηρίξει τα επιχειρηματικά της σχέδια κατά την τρέχουσα διαχειριστική χρήση (2017) και για το λόγο αυτό συνέταξε τις χρηματοοικονομικές της καταστάσεις με βάση την αρχή της συνέχισης της επιχειρηματικής της δραστηριότητας.

Από την ημερομηνία αναφοράς των χρηματοοικονομικών καταστάσεων (31 Δεκεμβρίου 2016), μέχρι τη σύνταξη της παρούσας, δεν περιήλθε σε γνώση του Διοικητικού Συμβουλίου, κανένα σημαντικό γεγονός που να επηρεάζει αρνητικά τα αποτελέσματα της κλειόμενης χρήσης 2016.

Ετήσια Έκθεση Διαχείρισης

επί των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων της 31 Δεκεμβρίου 2016

Τελειώνοντας θέλουμε να μεταφέρουμε τις ευχαριστίες του Διοικητικού Συμβουλίου στο Προσωπικό της Εταιρείας για την συμβολή τους στην επίτευξη των στόχων που είχαν τεθεί για το 2016 και στη δημιουργία των προϋποθέσεων για την επίτευξη των νέων στόχων για το 2017.

Ο Πρόεδρος του Δ.Σ.

Τηλέμαχος Α. Παλαιολόγος

Έκθεση Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή

Προς τους Μετόχους της Εταιρίας «ΕΘΝΙΚΗ ΛΗΖΙΝΓΚ Ανώνυμος Εταιρία Χρηματοδοτικών Μισθώσεων»

Έκθεση Ελέγχου επί των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Ελέγξαμε τις συνημμένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρίας «ΕΘΝΙΚΗ ΛΗΖΙΝΓΚ Ανώνυμος Εταιρία Χρηματοδοτικών Μισθώσεων», (η Εταιρία), οι οποίες αποτελούνται από την κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης της 31ης Δεκεμβρίου 2016, την κατάσταση αποτελεσμάτων και συνολικών εσόδων, μεταβολών ιδίων κεφαλαίων και ταμειακών ροών της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και περίληψη σημαντικών λογιστικών αρχών και μεθόδων και λυτές επεξηγηματικές πληροφορίες.

Ευθύνη της Διοίκησης για τις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις

Η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση αυτών των χρηματοοικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως και για εκείνες τις εσωτερικές δικλίδες, που η διοίκηση καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση χρηματοοικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδη ανακρίβεια, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Ευθύνη του Ελεγκτή

Η δική μας ευθύνη είναι να εκφράσουμε γνώμη επί αυτών των χρηματοοικονομικών καταστάσεων με βάση τον έλεγχό μας. Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου, που έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία (ΦΕΚ/Β'/2848/23.10.2012). Τα πρότυπα αυτά απαιτούν να συμμορφωνόμαστε με κανόνες δεοντολογίας, καθώς και να σχεδιάζουμε και διενεργούμε τον έλεγχο με σκοπό την απόκτηση εύλογης διασφάλισης για το εάν οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις είναι απαλλαγμένες από ουσιώδη ανακρίβεια.

Ο έλεγχος περιλαμβάνει τη διενέργεια διαδικασιών για την απόκτηση ελεγκτικών τεκμηρίων, σχετικά με τα ποσά και τις γνωστοποιήσεις στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις. Οι επιλεγόμενες διαδικασίες βασίζονται στην κρίση του ελεγκτή περιλαμβανομένης της εκτίμησης των κινδύνων ουσιώδους ανακρίβειας των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος. Κατά τη διενέργεια αυτών των εκτιμήσεων κινδύνου, ο ελεγκτής εξετάζει τις εσωτερικές δικλίδες που σχετίζονται με την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων της εταιρίας, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό την έκφραση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των εσωτερικών δικλίδων της εταιρίας. Ο έλεγχος περιλαμβάνει επίσης την αξιολόγηση της καταλληλότητας των λογιστικών αρχών και μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν και του εύλογου των εκτιμήσεων που έγιναν από τη διοίκηση, καθώς και αξιολόγηση της συνολικής παρουσίας των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε συγκεντρώσει είναι επαρκή και κατάλληλα για τη θεμελίωση της ελεγκτικής μας γνώμης.

Γνώμη

Κατά τη γνώμη μας, οι συνημμένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, την οικονομική θέση της «ΕΘΝΙΚΗ ΛΗΖΙΝΓΚ Ανώνυμος Εταιρία Χρηματοδοτικών Μισθώσεων» κατά την 31 Δεκεμβρίου 2016, τη χρηματοοικονομική της επίδοση και τις ταμειακές της ροές για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Έκθεση επί Άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων

Λαμβάνοντας υπόψη ότι η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση της Έκθεσης Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου, κατ'εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 5 του άρθρου 2 (μέρος Β) του Ν. 4336/2015, σημειώνουμε ότι:

- α) Κατά τη γνώμη μας η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου έχει καταρτισθεί σύμφωνα με τις ισχύουσες νομικές απαιτήσεις του άρθρου 43α του Κωδ. Ν. 2190/1920 και το περιεχόμενο αυτής αντιστοιχεί με τις συνημμένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις της χρήσης που έληξε την 31/12/2016.
- β) Με βάση τη γνώση που αποκτήσαμε κατά τον έλεγχό μας, για την Εταιρία «ΕΘΝΙΚΗ ΛΗΖΙΝΓΚ Ανώνυμος Εταιρία Χρηματοδοτικών Μισθώσεων» και το περιβάλλον της, δεν έχουμε εντοπίσει ουσιώδεις ανακρίβειες στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού της Συμβουλίου.

Αθήνα, 30 Ιουνίου 2017

Η Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής

Αλεξάνδρα Β. Κωστάρα

Α.Μ. ΣΟΕΛ: 19981

Deloitte.

Ανώνυμη Εταιρία Ορκωτών Ελεγκτών
Φραγκοκλησιάς 3α & Γρανικού, 151 25 Μαρούσι
Α.Μ. ΣΟΕΛ: Ε 120

Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης

της 31 Δεκεμβρίου 2016

Χιλιάδες €	ΣΗΜ.	31.12.2016	31.12.2015
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			
Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα	11	24.011	20.840
Δάνεια από χρηματοδοτικές μισθώσεις	12	551.368	477.969
Ακίνητα επενδύσεων	14	61.197	63.016
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	15	107	100
Ενσώματα περιουσιακά στοιχεία	16	2.484	2.546
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	13	0	0
Απαιτήσεις από φόρο εισοδήματος	10	533	2.197
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	17	83.832	89.628
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ		723.532	656.296
ΠΑΘΗΤΙΚΟ			
Ομολογιακά και λοιπά τραπεζικά δάνεια	19	663.046	608.425
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	18	8.169	6.644
Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	20	485	373
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ		671.700	615.442
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΙΑ			
Μετοχικό Κεφάλαιο	21	101.607	91.607
Αποθεματικά	21	1.855	1.943
Συσσωρευμένα κέρδη / (ζημιές)	21	(51.630)	(52.696)
ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ		51.832	40.854
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ & ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ		723.532	656.296

Αθήνα, 30 Ιουνίου 2017

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

ΤΗΛΕΜΑΧΟΣ Α. ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΣ
Α.Δ.Τ. Μ 245130

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Μ. ΓΚΙΚΙΖΑΣ
Α.Δ.Τ. ΑΖ 038728

ΘΕΟΔΩΡΟΣ Δ. ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟΣ
Α.Δ.Τ. ΑΚ 613978
ΑΑΟΕΕ 0099158 Α' Τάξεως

Κατάσταση Αποτελεσμάτων και Συνολικών Εσόδων για την περίοδο που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2016

Χιλιάδες €	ΣΗΜ.	Από 1 ^η Ιανουαρίου έως	
		31.12.2016	31.12.2015
Συνεχιζόμενες δραστηριότητες			
Έσοδα τόκων από χρηματοδοτικές μισθώσεις		20.625	17.480
Λοιπά έσοδα τόκων	5	1.761	1.922
Έξοδα τόκων	6	(16.191)	(15.124)
Καθαρά έσοδα από τόκους		6.195	4.278
Έσοδα προμηθειών		857	568
Έξοδα προμηθειών		(1.057)	(1.162)
Καθαρά έσοδα / (έξοδα) από προμήθειες		(200)	(594)
Καθαρά λειτουργικά έσοδα		5.995	3.684
Λοιπά έσοδα εκμετάλλευσης	7	10.757	5.227
Δαπάνες προσωπικού	8	(2.310)	(2.003)
Έξοδα διοίκησης και λοιπά λειτουργικά έξοδα	9	(4.133)	(4.837)
Αποσβέσεις ενσώματων και άυλων περιουσιακών στοιχείων	15,16	(623)	(140)
Αποσβέσεις σε ακίνητα επενδύσεων	14	(1.509)	(1.511)
Προβλέψεις απομείωσης επί ακινήτων επενδύσεων	14	185	6.380
Προβλέψεις απομείωσης ανακτηθέντος εξοπλισμού		579	(3.050)
Προβλέψεις απομείωσης δανείων από χρηματοδοτικές μισθώσεις	12	(7.520)	(15.999)
Κέρδη / (Ζημίες) προ φόρων		1.421	(12.249)
Φόρος εισοδήματος	10	(60)	(4.318)
Καθαρά κέρδη / (ζημίες) χρήσεως		1.361	(16.567)
Λοιπά συνολικά έσοδα / (έξοδα) μετά από φόρους:			
Στοιχεία τα οποία μεταγενέστερα δεν μπορούν να μεταφερθούν στα αποτελέσματα:			
Παροχές προσωπικού		(88)	61
Λοιπά συνολικά έσοδα / (έξοδα) χρήσης, μετά από φόρους		(88)	61
Συγκεντρωτικά Συνολικά έσοδα / (έξοδα) χρήσης μετά από φόρους		1.273	(16.506)

Αθήνα, 30 Ιουνίου 2017

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

ΤΗΛΕΜΑΧΟΣ Α. ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΣ
Α.Δ.Τ. Μ 245130

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Μ. ΓΚΙΚΙΖΑΣ
Α.Δ.Τ. ΑΖ 038728

ΘΕΟΔΩΡΟΣ Δ. ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟΣ
Α.Δ.Τ. ΑΚ 613978
ΑΑΟΕΕ 0099158 Α' Τάξεως

Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων για την περίοδο που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2016

Χιλιάδες €	Μετοχικό Κεφάλαιο	Αποθεματικά	Παροχές προσωπικού	Συσσωρευμένα κέρδη/(ζημίες)	Σύνολο
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2015	91.607	1.986	(104)	(36.129)	57.360
Λοιπά συνολικά έσοδα / (έξοδα)	0	0	61	0	61
Κέρδη / (ζημίες) χρήσεως	0	0	0	(16.567)	(16.567)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2015 / 1 Ιανουαρίου 2016	91.607	1.986	(43)	(52.696)	40.854
Λοιπά συνολικά έσοδα / (έξοδα)	0	0	(88)	0	(88)
Αύξηση Μετοχικού Κεφαλαίου	10.000	0	0	0	10.000
Κέρδη / (ζημίες) χρήσεως	0	0	0	1.361	1.361
Ποσά που αναγνωρίστηκαν απευθείας στα Ίδια Κεφάλαια	0	0	0	(295)	(295)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2016	101.607	1.986	(131)	(51.630)	51.832

Αθήνα, 30 Ιουνίου 2017

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

ΤΗΛΕΜΑΧΟΣ Α. ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΣ
Α.Δ.Τ. Μ 245130

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Μ. ΓΚΙΚΙΖΑΣ
Α.Δ.Τ. ΑΖ 038728

ΘΕΟΔΩΡΟΣ Δ. ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟΣ
Α.Δ.Τ. ΑΚ 613978
ΑΑΟΕΕ 0099158 Α' Τάξεως

Κατάσταση Ταμειακών Ροών

για την περίοδο που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2016

Χιλιάδες €	ΣΗΜ.	31.12.2016	31.12.2015
Ταμειακές Ροές Λειτουργικών Δραστηριοτήτων			
Κέρδη / (Ζημίες) προ φόρων		1.421	(12.249)
Προσαρμογές για:			
Μη ταμειακά στοιχεία που περιλαμβάνονται στη κατάσταση αποτελεσμάτων & λοιπές προσαρμογές:		3.216	14.121
Προβλέψεις για παροχές προσωπικού	20	39	(19)
Αποσβέσεις ενσώματων και άυλων περιουσιακών στοιχείων και ακινήτων επενδύσεων	14,15,16	2.132	1.651
Απομείωση ακινήτων επενδύσεων	14	(185)	(6.380)
Απομείωση λοιπών στοιχείων ενεργητικού		(579)	3.050
Προβλέψεις απομείωσης δανείων από χρηματοδοτικές μισθώσεις	12	7.520	15.999
Έκτακτο κέρδος εισφερόμενου κλάδου	7	(5.694)	0
Λοιπές προβλέψεις προσωπικού		0	(160)
Τόκοι καταθέσεων	5	(17)	(20)
Καθαρή (αύξηση) / μείωση λειτουργικών απαιτήσεων:		(27.092)	(10.419)
(Αύξηση) / μείωση δανείων από χρηματοδοτικές μισθώσεις		(35.260)	(3.323)
(Αύξηση) / μείωση λοιπού κυκλοφορούντος ενεργητικού		8.168	(7.096)
Καθαρή αύξηση / (μείωση) λειτουργικών υποχρεώσεων:		1.425	(6.990)
Αύξηση / (μείωση) υποχρεώσεων (πλην τραπεζών)	18	1.525	(6.990)
Καταβληθέντες φόροι		(100)	0
Καθαρές ταμειακές εισροές / (εκροές) από συνεχιζόμενες λειτουργικές δραστηριότητες		(21.030)	(15.537)
Ταμειακές Ροές Επενδυτικών Δραστηριοτήτων			
Αγορές ενσώματων και άυλων περιουσιακών στοιχείων	15,16	(254)	25
Τόκοι καταθέσεων	5	17	20
Καθαρές ταμειακές ροές από συνεχιζόμενες επενδυτικές δραστηριότητες		(237)	45
Ταμειακές Ροές Χρηματοδοτικών Δραστηριοτήτων			
Εισπράξεις από εκδοθέντα / αναληφθέντα δάνεια	19	31.000	30.000
Εξοφλήσεις δανείων		(6.562)	(3.000)
Καθαρές ταμειακές ροές από συνεχιζόμενες χρηματοδοτικές δραστηριότητες		24.438	27.000
Καθαρή αύξηση / (μείωση) ταμείου και ταμειακών ισοδύναμων		3.171	11.508
Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα έναρξης περιόδου	11	20.840	9.332
Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα λήξης περιόδου	11	24.011	20.840

Αθήνα, 30 Ιουνίου 2017

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

ΤΗΛΕΜΑΧΟΣ Α. ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΣ
Α.Δ.Τ. Μ 245130

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Μ. ΓΚΙΚΙΖΑΣ
Α.Δ.Τ. ΑΖ 038728

ΘΕΟΔΩΡΟΣ Δ. ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟΣ
Α.Δ.Τ. ΑΚ 613978
ΑΑΟΕΕ 0099158 Α' Τάξεως

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 1: Γενικές πληροφορίες

Η Εθνική Λήζινγκ Α.Ε.Χ.Μ., (η «Εταιρεία»), ιδρύθηκε το 1990 (Φ.Ε.Κ. 423/4.12.1990) πρωτοστατούσης της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος Α.Ε., (η «ΕΤΕ»), και από κοινού με τις ΕΤΕΒΑ, Credit Lyonnais, Slibail International και την Ελληνογαλλική Τράπεζα, με έδρα την Αθήνα με αρχική επωνυμία «Λήζινγκ Εθνική Λυονναι Α.Ε.Χ.Μ.». Σταδιακά, η ΕΤΕ εξαγόρασε το ποσοστό των λοιπών μετόχων και σήμερα κατέχει το 100% του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας η οποία πλέον δραστηριοποιείται με την επωνυμία Εθνική Λήζινγκ Α.Ε.Χ.Μ. Η Εταιρεία έχει διάρκεια ενενήντα εννέα ετών ήτοι μέχρι τον Δεκέμβριο του 2089. Σε συνεργασία με την ΕΤΕ παρέχει υπηρεσίες χρηματοδοτικής μίσθωσης πάγιου κινητού εξοπλισμού και ακινήτων σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα για επαγγελματική χρήση. Η Εταιρεία παρέχει και υπηρεσίες μακροχρόνιας λειτουργικής μίσθωσης αυτοκινήτων για πρώτη φορά από τη χρήση 2008, εκμεταλλευόμενη σχετική νομοθετική ρύθμιση δια της οποίας επετράπη η ίδρυση σχετικού ανεξάρτητου κλάδου. Η έδρα της Εταιρείας βρίσκεται στην Αθήνα επί της Λ. Αθηνών 128-132 & Ίφιγενείας, ενώ για τις ανάγκες της στην Βόρεια Ελλάδα διατηρεί υποκατάστημα στην Θεσσαλονίκη επί της οδού Πλουτάρχου 5.

Οι παρούσες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις της περιόδου που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2016 έχουν εγκριθεί για δημοσίευση από το Διοικητικό Συμβούλιο και την Τακτική Γενική Συνέλευση της 30 Ιουνίου 2017.

Το Δ.Σ. της Εταιρείας αποτελείται από τα κάτωθι μέλη:

Παλαιολόγος Τηλέμαχος του Ανδρέα	Πρόεδρος Δ.Σ., μη εκτελεστικό μέλος
Καποτόπουλος Δημήτριος του Νικολάου	Αντιπρόεδρος Δ.Σ., μη εκτελεστικό μέλος
Γκίκιζας Κωνσταντίνος του Μόδεστου	Διευθύνων Σύμβουλος, εκτελεστικό μέλος
Κρισιώπη Χρυσούλα του Ασημάκη	Αναπληρώτρια Διευθύνουσα Σύμβουλος, εκτελεστικό μέλος
Παναγιωτόπουλος Θεοφάνης του Θωμά	Μη εκτελεστικό μέλος
Κουστένης Πολυχρόνης του Ιωάννη	Εκτελεστικό μέλος
Κόλλιας Γεώργιος του Δημητρίου	Εκτελεστικό μέλος
Ψημίτης Παναγιώτης του Αποστόλου	Ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος

Η θητεία του Διοικητικού Συμβουλίου λήγει κατά την ημερομηνία Σύγκλησης της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης του έτους 2020.

Ο κ. Κωνσταντίνος Σταυρίδης την 22 Φεβρουαρίου 2016 υπέβαλε την παραίτησή του στο Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας και εκλέχθηκε στη θέση του και για το υπόλοιπο της θητείας του, ο κ. Γεώργιος Κόλλιας.

Η κα Κρισιώπη Χρυσούλα την 10 Φεβρουαρίου 2017 εξελέγη Αναπληρώτρια Διευθύνουσα Σύμβουλος και Εκτελεστικό μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου από την Έκτακτη Γενική Συνέλευση της Εταιρείας με θητεία μέχρι και την Τακτική Γενική Συνέλευση του 2020.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 2: Περίληψη σημαντικών λογιστικών αρχών

2.1 Βάση παρουσίασης

Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας της χρήσεως που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2016 (οι «χρηματοοικονομικές καταστάσεις»), έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (εφεξής «Δ.Π.Χ.Α.») όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση (η «Ε.Ε.»). Τα ποσά απεικονίζονται στρογγυλοποιημένα σε χιλιάδες Ευρώ (εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά).

Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας καταρτίστηκαν με βάση την αρχή του ιστορικού κόστους.

Η σύνταξη των χρηματοοικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα Δ.Π.Χ.Α., προϋποθέτει τη διενέργεια εκτιμήσεων και παραδοχών, οι οποίες ενδέχεται να επηρεάσουν τόσο τα λογιστικά υπόλοιπα των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων, όσο και τις απαιτούμενες γνωστοποιήσεις για ενδεχόμενες απαιτήσεις και υποχρεώσεις κατά την ημερομηνία σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, όπως επίσης και το ύψος των εσόδων και εξόδων που αναγνωρίστηκαν κατά τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς. Η χρήση των διαθέσιμων πληροφοριών και η άσκηση εκτιμήσεων και παραδοχών στην εφαρμογή των λογιστικών αρχών, αποτελούν αναπόσπαστα στοιχεία για τη διενέργεια εκτιμήσεων στις ακόλουθες περιοχές: προβλέψεις απομείωσης αξίας δανείων και λοιπών απαιτήσεων, αποτίμηση χρηματοοικονομικών μέσων μη διαπραγματεύσιμων σε ενεργή αγορά, αξιολόγηση της δυνατότητας ανάκτησης των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων, εκτίμηση των υποχρεώσεων από παροχές στο προσωπικό μετά την έξοδο από την υπηρεσία και των υποχρεώσεων από εκκρεμείς δικαστικές υποθέσεις και ανοιχτές φορολογικές χρήσεις. Τα πραγματικά μελλοντικά αποτελέσματα ενδέχεται να διαφέρουν από τα δημοσιευμένα.

Οι περιοχές που εμπεριέχουν υψηλότερο βαθμό εκτιμήσεων και παραδοχών ή πολυπλοκότητας, ή περιοχές όπου οι υποθέσεις και οι εκτιμήσεις έχουν σημαντική επίπτωση στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις, παρουσιάζονται στη Σημείωση 3.

2.2 Συνέχιση της επιχειρηματικής δραστηριότητας

Η Εταιρεία ως 100% θυγατρική της ΕΤΕ διατηρεί σημαντικό ύψους συνέργειες με τη μητρική Τράπεζα και άλλες εταιρείες του Ομίλου. Οι συγκεκριμένες συνέργειες αναπτύσσονται κυρίως α) σε επίπεδο άντλησης κεφαλαίων της Εταιρείας, β) σε επίπεδο συνεργειών τόσο για την προσέλκυση πελατείας όσο και για την αξιολόγηση του πιστωτικού κινδύνου αυτών και γ) σε επίπεδο λειτουργιών. Ως εκ τούτου, η Εταιρεία συναρτά σε μεγάλο βαθμό τις λειτουργίες της με την πορεία της μητρικής Τράπεζας.

Ρευστότητα

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2016, η χρηματοδότηση της μητρικής Τράπεζας από το Ευρωσύστημα μειώθηκε σημαντικά και ανήλθε σε ποσό €12,3 δισ. (31 Δεκεμβρίου 2015: €24,0 δισ.) εκ των οποίων ποσό €6,7 δισ. από την ECB (31 Δεκεμβρίου 2015: €12,5 δισ.) και ποσό €5,6 δισ. από τον ELA (31 Δεκεμβρίου 2015: €11,5 δισ.). Περαιτέρω, κατά την 31 Δεκεμβρίου 2016 η μητρική Τράπεζα συνήψε συμβάσεις επαναγοράς ομολόγων με άλλους χρηματοοικονομικούς οργανισμούς (repos) ποσού €4,7 δισ., ενώ χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία της μητρικής Τράπεζας αξίας σε μετρητά ποσού €8,8 δισ. ήταν διαθέσιμα για περαιτέρω αύξηση της ρευστότητας. Στις 23 Μαρτίου 2017, η χρηματοδότηση από το Ευρωσύστημα μειώθηκε περαιτέρω και ανήλθε σε ποσό €10,5 δισ. ενώ η χρηματοδότηση από τον ELA αυξήθηκε κατά ποσό €0,2 δισ. σε ποσό €5,8 δισ. και τα διαθέσιμα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία για περαιτέρω αύξηση της ρευστότητας ανήλθαν σε ποσό €8,1 δισ. (αξία σε μετρητά).

Η Εταιρεία παρακολουθεί τις προβλεπόμενες ταμειακές ροές και διαχειρίζεται τη ρευστότητά της σε καθημερινή βάση. Με τη στήριξη της μητρικής ΕΤΕ διασφαλίζει την απαιτούμενη ρευστότητα ούτως ώστε να είναι σε θέση να ανταποκρίνεται στις υποχρεώσεις της.

Εξελίξεις στο μακροοικονομικό περιβάλλον

Η ελληνική οικονομία σταθεροποιήθηκε το 2016 με το πραγματικό Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (ΑΕΠ) να σημειώνει μηδενική μεταβολή (0,0% ετησίως), συγκριτικά με επίσημες προβλέψεις για ετήσια ύφεση 0,3%. Αυτή η εξέλιξη ακολούθησε τη συνολική ετήσια μείωση του πραγματικού ΑΕΠ κατά 0,3% το 2015, η οποία ήταν σημαντικά ηπιότερη συγκριτικά με τις πολύ απαισιόδοξες προβλέψεις που είχαν δημοσιευτεί κατά το 3ο τρίμηνο του 2015 μετά από την επιβολή των ελέγχων στην κίνηση κεφαλαίων και την τραπεζική αργία τριών εβδομάδων τον Ιούλιο του 2015. Ομοίως, οι αποπληθωριστικές πιέσεις εξασθένησαν με το αποπληθωριστή του ΑΕΠ να αυξάνεται κατά 0,1% ετησίως στο σύνολο του 2016, μετά από μέση ετήσια μείωση 1,5% την περίοδο 2012-2015. Η σημαντική βελτίωση στο οικονομικό κλίμα και οι εισροές από τη χρηματοδότηση του Προγράμματος συνέβαλαν στη σταθεροποίηση της οικονομίας, η οποία ενισχύθηκε από την αύξηση στην ιδιωτική κατανάλωση κατά 1,4% ετησίως και τη σταθεροποίηση των επενδύσεων το 2016. Σε αυτό το πλαίσιο, η οικονομική δραστηριότητα αναμένεται να αποκτήσει περαιτέρω δυναμική το 2017 με το πραγματικό ΑΕΠ να αυξάνεται κατά +2,7% ετησίως, σύμφωνα με τις τελευταίες προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου («ΔΝΤ»).

Στο πεδίο των δημοσίων οικονομικών, η Ελλάδα σημείωσε υπεραπόδοση έναντι των στόχων του Προγράμματος μετά την επίτευξη πρωτογενούς πλεονάσματος 0,25% του ΑΕΠ το 2015 στον προϋπολογισμό Γενικής Κυβέρνησης, έναντι στόχου για έλλειμμα 0,25% του ΑΕΠ. Αντιστοίχως, το δωδεκάμηνο του 2016 το πρωτογενές πλεόνασμα του Κρατικού προϋπολογισμού υπερέβη κατά ποσό €2,5 δισ. (1,4% του ΑΕΠ) τον αντίστοιχο αναθεωρημένο στόχο του προγράμματος για το 2016. Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, το πρωτογενές πλεόνασμα σε επίπεδο γενικής κυβέρνησης αναμένεται να υπερβεί το 2% του ΑΕΠ για το 2016 (υπεραποδίδοντας συγκριτικά με τον αντίστοιχο στόχο του Προγράμματος ύψους 0,5% του ΑΕΠ). Αυτή η εξέλιξη αναμένεται να ενισχύσει την αξιοπιστία της προσπάθειας προσαρμογής για το 2017, οπότε ο αντίστοιχος στόχος του Προγράμματος είναι 1,75% του ΑΕΠ.

Στο Eurogroup της 15ης Ιουνίου 2017, ολοκληρώθηκε με επιτυχία το κλείσιμο της δεύτερης αξιολόγησης του Προγράμματος και αποφασίστηκε η αποδέσμευση επιπρόσθετης χρηματοδότησης ποσού τουλάχιστον €8,5 δισ. προς την Ελλάδα για την κάλυψη των τρεχουσών χρηματοδοτικών αναγκών της, την αποπληρωμή εσωτερικών υποχρεώσεων του δημοσίου αλλά και την ενδεχόμενη δημιουργία ταμειακού αποθεματικού. Ενόψει του τερματισμού του τρέχοντος προγράμματος τον Αύγουστο του 2018, το Eurogroup δεσμεύεται στην παροχή στήριξης και διευκόλυνσης προς την Ελλάδα για την επιτυχή επιστροφή της στις χρηματαγορές και συμφωνεί ότι οι μελλοντικές εκταμιεύσεις δεν θα πρέπει να καλύπτουν μόνο την ανάγκη αποπληρωμής υποχρεώσεων του Δημοσίου αλλά την περαιτέρω δημιουργία ταμειακών αποθεμάτων για την επιπρόσθετη ανάκτηση της εμπιστοσύνης των επενδυτών.

Κεφαλαιακή επάρκεια

Την 31 Δεκεμβρίου 2016, ο συνολικός δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας της Εταιρείας ανήλθε σε 19,8%. Την 31 Μαρτίου 2017, ο συνολικός δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας του Ομίλου της μητρικής ΕΤΕ ανήλθε σε 16,0% από 16,3% την 31 Δεκεμβρίου 2016.

Συμπέρασμα για τη συνέχιση της επιχειρηματικής δραστηριότητας

Η Διοίκηση της μητρικής Τράπεζας έχει αποφανθεί ότι δεν τίθεται θέμα συνέχισης της επιχειρηματικής δραστηριότητας της Εταιρείας, λαμβάνοντας υπόψη (α) τις πρόσφατες εξελίξεις σχετικά με την ελληνική οικονομία και τις τελευταίες εκτιμήσεις

σχετικά με τους μακροοικονομικούς δείκτες (β) την πρόσβαση της μητρικής Τράπεζας στο Ευρωσύστημα και (γ) τους δείκτες κεφαλαιακής επάρκειας της Εταιρείας και του Ομίλου της μητρικής Τράπεζας κατά την 31 Δεκεμβρίου 2016.

Λόγω του γεγονότος ότι η μητρική Τράπεζα συντάσσει τις χρηματοοικονομικές της καταστάσεις βάσει της συνέχισης της επιχειρηματικής της δραστηριότητας, η Διοίκηση πιστεύει ότι η Εταιρεία είναι σε θέση να υποστηρίξει τα επιχειρηματικά της σχέδια κατά την τρέχουσα διαχειριστική χρήση (2017) και για το λόγο αυτό συνέταξε τις χρηματοοικονομικές της καταστάσεις με βάση την αρχή της συνέχισης της επιχειρηματικής της δραστηριότητας.

2.3 Υιοθέτηση των Δ.Π.Χ.Α.

Νέα Δ.Π.Χ.Α., διερμηνείες και τροποποιήσεις που τέθηκαν σε ισχύ από την 1 Ιανουαρίου 2016

Τροποποιήσεις

- **Δ.Π.Χ.Α. 11 (Τροποποιήσεις) Λογιστική αντιμετώπιση της απόκτησης δικαιωμάτων σε «Από κοινού ελεγχόμενες εργασίες»** (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2016). Οι τροποποιήσεις στο Δ.Π.Χ.Α. 11 παρέχουν οδηγίες για το πώς πρέπει να αντιμετωπιστεί λογιστικά η απόκτηση «Από κοινού ελεγχόμενων εργασιών» οι οποίες αποτελούν επιχείρηση όπως αυτή ορίζεται στο Δ.Π.Χ.Α. 3 *Συνενώσεις Επιχειρήσεων*. Συγκεκριμένα, οι τροποποιήσεις αναφέρουν ότι οι σχετικές αρχές του Δ.Π.Χ.Α. 3 περί λογιστικής αντιμετώπισης των συνενώσεων επιχειρήσεων και άλλων προτύπων (π.χ. Δ.Λ.Π. 36 *Απομείωση Αξίας Περιουσιακών Στοιχείων* που αφορά στη διενέργεια ελέγχου απομείωσης μίας μονάδας δημιουργίας ταμειακών ροών στην οποία έχει καταμετρηθεί η υπεραξία που προέκυψε κατά την απόκτηση «Από κοινού ελεγχόμενων εργασιών») θα πρέπει να εφαρμοστούν. Οι ίδιες διατάξεις θα πρέπει να εφαρμοστούν και κατά τη σύσταση «Από κοινού ελεγχόμενων εργασιών» μόνο στην περίπτωση που ένα από τα μέλη που συμμετέχουν εισφέρει σε αυτή μία επιχείρηση. Το κοινοπρακτών μέλος θα πρέπει να γνωστοποιήσει και αυτό τη σχετική πληροφόρηση που απαιτείται από το «Δ.Π.Χ.Α. 3» και από άλλα πρότυπα σχετικά με τις συνενώσεις επιχειρήσεων. Δεν υπήρξε επίδραση από την τροποποίηση του Δ.Π.Χ.Α. 11 στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας.

- **Δ.Λ.Π. 1 (Τροποποίηση) Προτάσεις Γνωστοποιήσεων** (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2016). Οι τροποποιήσεις στο Δ.Λ.Π. 1 διευκρινίζουν ότι οι πληροφορίες δεν πρέπει να αλλοιώνονται με συγκεντρωτική παρουσίαση ή παρέχοντας μη σημαντικές πληροφορίες και οι εκτιμήσεις για το επίπεδο σημαντικότητας εφαρμόζονται σε όλα τα κονδύλια των χρηματοοικονομικών καταστάσεων. Μια εταιρεία δεν υποχρεούται να παρέχει τη συγκεκριμένη γνωστοποίηση που παρέχεται από το Δ.Π.Χ.Α. εάν οι πληροφορίες που προκύπτουν από την εν λόγω γνωστοποίηση δεν είναι σημαντικές. Στην κατάσταση αποτελεσμάτων και συνολικών εσόδων, οι τροποποιήσεις απαιτούν ξεχωριστή γνωστοποίηση για την αναλογία των λοιπών συνολικών εσόδων από συγγενείς εταιρείες και κοινοπραξίες οι οποίες καταχωρούνται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης με βάση το αν ή όχι θα μεταφέρονται μεταγενέστερα στα αποτελέσματα. Δεν υπήρξε σημαντική επίδραση από την τροποποίηση του Δ.Λ.Π. 1 στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας.

- «**Ετήσιες Βελτιώσεις στα Δ.Π.Χ.Α. 2010-2012**» (σε ισχύ για χρήσεις με ημερομηνία έναρξης την 1 Φεβρουαρίου 2015 και μετά, όπως υιοθετήθηκε από την ΕΕ), Επιφέρουν τροποποιήσεις στα ακόλουθα πρότυπα:

Δ.Π.Χ.Α. 2 Παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών – Τροποποιεί τους ορισμούς «Περίοδος κατοχύρωσης» και «συνθήκη αγοράς» και προσθέτει ορισμούς για «όρο απόδοσης» και «όρος χρόνου υπηρεσίας» οι οποίοι προηγουμένως περιλαμβάνονταν στον ορισμό της «Περίοδος κατοχύρωσης». Συγκεκριμένα,

- Για τη «συνθήκη αγοράς», η τροποποίηση αναφέρει ότι είναι ένας όρος απόδοσης που σχετίζεται με την τιμή αγοράς ή την αξία των μετοχικών τίτλων της εταιρείας ή μετοχικών τίτλων άλλης εταιρείας του ίδιου ομίλου. Μια συνθήκη αγοράς απαιτεί από τον αντισυμβαλλόμενο να ολοκληρώσει μια καθορισμένη περίοδο υπηρεσίας.
- Για τον «όρο απόδοσης», η τροποποίηση διευκρινίζει ότι η περίοδος κατά την οποία επιτυγχάνεται ο στόχος απόδοσης δεν πρέπει να επεκτείνεται πέρα από την περίοδο υπηρεσίας και ότι καθορίζεται σύμφωνα με τις δραστηριότητες της εταιρείας ή τις δραστηριότητες άλλης εταιρείας του ίδιου ομίλου.

Δ.Π.Χ.Α. 3 Συνενώσεις Επιχειρήσεων – Απαιτεί το ενδεχόμενο τίμημα το οποίο έχει ταξινομηθεί ως περιουσιακό στοιχείο ή ως υποχρέωση να επιμετράται στην εύλογη αξία σε κάθε ημερομηνία αναφοράς, ανεξάρτητα από το εάν το ενδεχόμενο τίμημα είναι χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο εντός σκοπού του Δ.Π.Χ.Α. 9 ή του Δ.Λ.Π. 39 ή μη χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο ή υποχρέωση. Μεταβολές στην εύλογη αξία θα πρέπει να αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα.

Δ.Π.Χ.Α. 8 Λειτουργικοί Τομείς – Απαιτεί γνωστοποίηση σχετικά με τις κρίσεις που κάνει η Διοίκηση όταν εφαρμόζει τα κριτήρια συγκέντρωσης στους λειτουργικούς τομείς δραστηριότητας, περιλαμβάνοντας μία συνοπτική περιγραφή των λειτουργικών τομέων δραστηριότητας και των οικονομικών δεικτών που χρησιμοποιήθηκαν προκειμένου να διαπιστωθεί ότι οι λειτουργικοί τομείς δραστηριότητας έχουν παρόμοια οικονομικά χαρακτηριστικά. Αποσαφηνίζει ότι οι συμφωνίες του συνόλου των περιουσιακών στοιχείων των τομέων με τα περιουσιακά στοιχεία της επιχείρησης απαιτούνται μόνο εάν αυτά αναφέρονται τακτικά στον επικεφαλής του οργάνου για τη λήψη αποφάσεων.

Δ.Π.Χ.Α 13 Επιμέτρηση Εύλογης Αξίας – Διευκρινίζει ότι με την έκδοση του Δ.Π.Χ.Α. 13 και την τροποποίηση των Δ.Π.Χ.Α. 9 και Δ.Λ.Π. 39 δεν αναιρείται η δυνατότητα της επιμέτρησης των βραχυπρόθεσμων απαιτήσεων και υποχρεώσεων σε μη

προεξοφλημένη βάση, εάν η επίδραση από την προεξόφληση δεν είναι σημαντική (τροποποιούν μόνο τη βάση για συμπεράσματα).

Δ.Λ.Π. 24 Γνωστοποιήσεις Συνδεδεμένων Μερών – Διευκρινίζει ότι μία εταιρεία διαχείρισης η οποία παρέχει προσωπικό που ασκεί διοίκηση σε μία άλλη εταιρεία ή στη μητρική της, είναι συνδεδεμένο μέρος με την εταιρεία που δέχεται τις υπηρεσίες. Ως εκ τούτου, η εταιρεία θα πρέπει να γνωστοποιεί ως συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη τα ποσά που προκύπτουν από την λήψη υπηρεσιών διοίκησης.

Δεν υπήρξε επίδραση από τις «Ετήσιες Βελτιώσεις στα Δ.Π.Χ.Α. 2010-2012» στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας.

- **Δ.Λ.Π. 27 Ενοποιημένες και Ατομικές Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις (Τροποποιήσεις)** - Εφαρμογή της Μεθόδου της Καθαρής Θέσης στις Ατομικές Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2016). Η τροποποίηση επιτρέπει στις επιχειρήσεις να χρησιμοποιούν τη μέθοδο της καθαρής θέσης προκειμένου να λογιστικοποιούν τις επενδύσεις τους σε θυγατρικές εταιρείες, κοινοπραξίες και συγγενείς εταιρείες στις ατομικές τους χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

- «**Ετήσιες Βελτιώσεις στα Δ.Π.Χ.Α. 2012-2014**» (σε ισχύ για χρήσεις με ημερομηνία έναρξης την 1 Ιανουαρίου 2016 και μετά), Επιφέρουν τροποποιήσεις στα ακόλουθα πρότυπα:

Δ.Π.Χ.Α. 5 Μη Κυκλοφορούντα Περιουσιακά Στοιχεία που κατέχονται προς πώληση και Διακοπείσες Δραστηριότητες – Η τροποποίηση αποσαφηνίζει ότι όταν ένα περιουσιακό στοιχείο (ή μια ομάδα περιουσιακών στοιχείων προοριζόμενα προς πώληση) αναταξινομείται από την κατηγορία «προοριζόμενο προς πώληση» στην κατηγορία «προοριζόμενο προς διανομή» ή το αντίστροφο, το γεγονός αυτό δε συνιστά αλλαγή του πλάνου της πώλησης ή της διανομής και γι' αυτό δεν πρέπει να αντιμετωπιστεί λογιστικά ως μεταβολή. Αυτό σημαίνει ότι το περιουσιακό στοιχείο ή η ομάδα των περιουσιακών στοιχείων που προορίζονται προς πώληση δεν θα πρέπει να αποκατασταθεί στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις, σαν να μην είχε ποτέ ταξινομηθεί ως «προοριζόμενο προς πώληση» ή ως «προοριζόμενο προς διανομή», απλά και μόνο επειδή άλλαξε ο τρόπος της διάθεσης. Η τροποποίηση επίσης αποκαθιστά μία παράλειψη στο πρότυπο διευκρινίζοντας ότι η οδηγία στην αλλαγή του πλάνου πώλησης θα πρέπει να εφαρμόζεται σε ένα περιουσιακό στοιχείο ή μια ομάδα περιουσιακών στοιχείων προοριζόμενων προς πώληση όταν παύουν να διακρατούνται προς διανομή αλλά δεν αναταξινομούνται ως «προοριζόμενα προς πώληση».

Δ.Π.Χ.Α. 7 Χρηματοοικονομικά Μέσα: Γνωστοποίηση – Υπάρχει η εξής τροποποίηση στο Δ.Π.Χ.Α. 7.

Εξυπηρέτηση συμβάσεων μετά την μεταβίβαση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων.

Εάν μία επιχείρηση μεταβιβάζει ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο υπό όρους που επιτρέπουν στον μεταβιβάζοντα να αποαναγνωρίσει το περιουσιακό στοιχείο, το Δ.Π.Χ.Α. 7 απαιτεί να γνωστοποιούνται όλες οι μορφές συνεχιζόμενης ανάμειξης που μπορεί να έχει η μεταβιβάζουσα επί των μεταβιβασθέντων περιουσιακών στοιχείων. Το Δ.Π.Χ.Α. 7 παρέχει οδηγίες σχετικά με το τι εννοεί με τον όρο «συνεχιζόμενη ανάμειξη». Η τροποποίηση πρόσθεσε συγκεκριμένες οδηγίες προκειμένου να βοηθήσει τις διοικήσεις να προσδιορίσουν εάν οι όροι μιας σύμβασης για εξυπηρέτηση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων τα οποία έχουν μεταβιβαστεί συνιστά «συνεχιζόμενη ανάμειξη». Η τροποποίηση παρέχει το δικαίωμα (αλλά όχι την υποχρέωση) αναδρομικής εφαρμογής.

Δ.Λ.Π. 19 Παροχές σε Εργαζομένους – Η τροποποίηση αποσαφηνίζει ότι, όταν προσδιορίζεται το επιτόκιο για την προεξόφληση των καθορισμένων υποχρεώσεων μετά την έξοδο από την υπηρεσία, το νόμισμα είναι αυτό που έχει σημασία για τη μετατροπή της υποχρέωσης και όχι η χώρα από την οποία προέρχεται. Η εκτίμηση για το εάν υπάρχει ενεργός αγορά για υψηλής ποιότητας εταιρικά ομόλογα βασίζεται στα εταιρικά ομόλογα αυτού του νομίσματος και όχι στα εταιρικά ομόλογα μιας συγκεκριμένης χώρας. Ομοίως, όταν δεν υπάρχει ενεργός αγορά για υψηλής ποιότητας εταιρικά ομόλογα σε αυτό το νόμισμα, μπορούν να χρησιμοποιηθούν κρατικά ομόλογα του ίδιου νομίσματος. Η τροποποίηση έχει αναδρομική ισχύ αλλά περιορίζεται στην έναρξη της νωρίτερης περιόδου που παρουσιάζεται στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

Δεν υπήρξε επίδραση από τις «Ετήσιες Βελτιώσεις στα Δ.Π.Χ.Α. 2012-2014» στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας.

- **Δ.Λ.Π. 16 και Δ.Λ.Π. 38 Διευκρινίσεις επί των αποδεκτών μεθόδων αποσβέσεων** (σε ισχύ για χρήσεις με ημερομηνία έναρξης την 1 Ιανουαρίου 2016 και μετά). Η τροποποίηση στο Δ.Λ.Π. 16 απαγορεύει στις επιχειρήσεις τη χρήση μεθόδου απόσβεσης επί ενσώματων ακινητοποιήσεων, η οποία βασίζεται στο ύψος των εσόδων που μπορεί να αποφέρει ένα πάγιο περιουσιακό στοιχείο. Η τροποποίηση στο Δ.Λ.Π. 38 εισάγει ένα μαχητό τεκμήριο ότι το ύψος των εσόδων δεν αποτελεί την κατάλληλη βάση υπολογισμού της απόσβεσης ενός άυλου περιουσιακού στοιχείου. Το τεκμήριο μπορεί να είναι μαχητό όταν το άυλο περιουσιακό στοιχείο εκφράζεται ως μέτρο υπολογισμού των εσόδων ή όταν μπορεί να αποδειχθεί ότι τα έσοδα και η ανάλωση των οικονομικών ωφελειών που απορρέουν από το άυλο περιουσιακό στοιχείο είναι στενά συνδεδεμένα. Η Εταιρεία έχει υιοθετήσει τη μέθοδο της σταθερής απόσβεσης για τα ενσώματα και τα άυλα περιουσιακά στοιχεία τους καθώς θεωρεί ότι αυτή η μέθοδος είναι η πλέον ενδεδειγμένη και αντικατοπτρίζει την ανάλωση των οικονομικών ωφελειών που απορρέουν από τα αντίστοιχα περιουσιακά στοιχεία.

- **Δ.Λ.Π. 19 (Τροποποιήσεις) Πρόγραμμα Καθορισμένων Παροχών: Εισφορές Εργαζομένων** (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την ή μετά την 1 Φεβρουαρίου 2015, όπως υιοθετήθηκε από την ΕΕ). Τροποποιεί τις απαιτήσεις του Δ.Λ.Π. 19 (2011)

«Παροχές σε Εργαζόμενους» σχετικά με τις εισφορές που καταβάλλονται από τους εργαζόμενους ή τρίτους οι οποίες είναι συνδεδεμένες με την παροχή υπηρεσίας. Εάν το ποσό των εισφορών είναι ανεξάρτητο από τα έτη προϋπηρεσίας, μία επιχείρηση επιτρέπεται να αναγνωρίσει αυτές τις εισφορές ως μειωτικό στοιχείο στο κόστος υπηρεσίας την περίοδο κατά την οποία η σχετική υπηρεσία παρέχεται, αντί να την καταλείψει στη διάρκεια της περιόδου παροχής της υπηρεσίας. Εάν το ποσό των εισφορών εξαρτάται από τα έτη προϋπηρεσίας, μία επιχείρηση απαιτείται να καταλείψει αυτές τις εισφορές στη διάρκεια της περιόδου παροχής της υπηρεσίας χρησιμοποιώντας την ίδια μέθοδο καταμερισμού που απαιτείται από την παράγραφο 70 του Δ.Λ.Π. 19 για τις μικτές παροχές (δηλαδή είτε χρησιμοποιώντας τον τύπο καταμερισμού του προγράμματος εισφορών είτε τη σταθερή μέθοδο καταμερισμού). Δεν υπήρξε επίδραση από την τροποποίηση του Δ.Λ.Π. 19 στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας.

Νέα Δ.Π.Χ.Α., διερμηνείες και τροποποιήσεις που θα τεθούν σε ισχύ μετά το 2016

Νέα Δ.Π.Χ.Α.

- **Δ.Π.Χ.Α. 9 «Χρηματοοικονομικά Μέσα»** (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη από την 1 Ιανουαρίου 2018 και μετά). Το Δ.Π.Χ.Α. 9 που εκδόθηκε τον Νοέμβριο του 2009 εισήγαγε νέες απαιτήσεις για την ταξινόμηση και επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού. Το Δ.Π.Χ.Α. 9 τροποποιήθηκε αρχικά τον Οκτώβριο του 2010 και συμπεριέλαβε απαιτήσεις για την ταξινόμηση και επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων καθώς και την αποαναγνώριση τους και μεταγενέστερα τον Νοέμβριο του 2013 όπου εισήγαγε το νέο γενικό πλαίσιο λογιστικής αντιστάθμισης. Τον Ιούλιο του 2014 εκδόθηκε αναθεωρημένη έκδοση, η οποία αντικαθιστά όλες τις προηγούμενες εκδόσεις, κυρίως για να περιλάβει (α) τις διατάξεις για την απομείωση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και (β) περιορισμένες τροποποιήσεις των σχετικών διατάξεων που αφορούν στην ταξινόμηση και στην επιμέτρηση εισάγοντας μία νέα κατηγορία επιμέτρησης για ορισμένες απλές κατηγορίες χρεωστικών τίτλων, την «εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων» (ΕΑΜΛΣΕ). Βασικές απαιτήσεις του Δ.Π.Χ.Α. 9:

- Όλα τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που περιλαμβάνονται στο πεδίο εφαρμογής του Δ.Λ.Π. 39 «Χρηματοοικονομικά Μέσα: Αναγνώριση και επιμέτρηση», απαιτείται να επιμετρώνται, μετά την αρχική αναγνώριση τους, στο αποσβέσιμο κόστος ή στην εύλογη αξία. Συγκεκριμένα, οι χρεωστικοί τίτλοι που κατέχονται βάσει ενός επιχειρηματικού μοντέλου που αποσκοπεί στην είσπραξη των συμβατικών ταμειακών ροών (αντί στη πώληση του τίτλου πριν τη λήξη του για να αναγνωριστούν οι μεταβολές στην εύλογη αξία του), οι οποίες συνίστανται αποκλειστικά από πληρωμές κεφαλαίου και τόκων επί του κεφαλαίου, επιμετρώνται σε μεταγενέστερες περιόδους, γενικά, στο αποσβέσιμο κόστος. Χρεωστικοί τίτλοι των οποίων οι συμβατικοί όροι προβλέπουν πληρωμή αποκλειστικά κεφαλαίου και τόκων, σε συγκεκριμένες ημερομηνίες και κατέχονται μέσω ενός επιχειρηματικού μοντέλου που αποσκοπεί είτε στην είσπραξη των συμβατικών ταμειακών ροών είτε στην πώληση των χρεωστικών τίτλων, επιμετρώνται στην ΕΑΜΛΣΕ, εκτός εάν το περιουσιακό στοιχείο έχει προσδιοριστεί στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων. Όλοι οι υπόλοιποι χρεωστικοί και μετοχικοί τίτλοι επιμετρώνται σε μεταγενέστερες περιόδους στην εύλογη αξία. Επιπρόσθετα, σύμφωνα με το Δ.Π.Χ.Α. 9, παρέχεται η δυνατότητα αμετάκλητης επιλογής να παρουσιάζονται οι μεταγενέστερες μεταβολές στην εύλογη αξία ενός συμμετοχικού τίτλου (που δεν κατέχεται για εμπορικούς σκοπούς) στα λοιπά συνολικά έσοδα, και να αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων μόνο τα έσοδα από μερίσματα.
- Αναφορικά με την επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων που έχουν προσδιοριστεί στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων, το Δ.Π.Χ.Α. 9 απαιτεί το ποσό της μεταβολής της εύλογης αξίας της χρηματοοικονομικής υποχρέωσης που αποδίδεται στη μεταβολή του πιστωτικού κινδύνου της υποχρέωσης, να αναγνωρίζεται στα λοιπά συνολικά έσοδα, εκτός εάν αυτό θα δημιουργούσε ή θα μεγέθυνε μία λογιστική ασυμμετρία στην κατάσταση αποτελεσμάτων. Μεταβολές στην εύλογη αξία που προέρχονται από τον πιστωτικό κίνδυνο της χρηματοοικονομικής υποχρέωσης δεν μεταφέρονται μεταγενέστερα στην κατάσταση αποτελεσμάτων. Σύμφωνα με το Δ.Λ.Π. 39, το συνολικό ποσό της μεταβολής της εύλογης αξίας της χρηματοοικονομικής υποχρέωσης που έχει προσδιοριστεί στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.
- Αναφορικά με την απομείωση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων, το Δ.Π.Χ.Α. 9 απαιτεί η απομείωση να υπολογίζεται βάσει ενός μοντέλου αναμενόμενης πιστωτικής ζημίας σε αντίθεση με το υφιστάμενο μοντέλο της πραγματοποιηθείσας πιστωτικής ζημίας που ορίζει το Δ.Λ.Π. 39. Το μοντέλο της αναμενόμενης πιστωτικής ζημίας απαιτεί τη λογιστική αναγνώριση της αναμενόμενης πιστωτικής ζημίας και της μεταβολής αυτής σε κάθε ημερομηνία σύνταξης χρηματοοικονομικών καταστάσεων έτσι ώστε να αντικατοπτρίζει την μεταβολή του πιστωτικού κινδύνου σε σχέση με αυτόν της αρχικής αναγνώρισης. Με άλλα λόγια, δεν είναι πλέον αναγκαίο να έχει συμβεί ένα πιστωτικό γεγονός για να αναγνωριστεί η σχετική πιστωτική ζημία. Με την εξαίρεση των αγορασμένων από τρίτους ή χορηγηθέντων από την Τράπεζα απομειωμένων λόγω πιστωτικού κινδύνου χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων, απαιτείται οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες να επιμετρηθούν μέσω πρόβλεψης σε ποσό ίσο με:
 - Τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες 12 μηνών (αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες από πιστωτικά γεγονότα που είναι δυνατόν να συμβούν εντός 12 μηνών από την ημερομηνία του ισολογισμού) ή
 - Τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες για όλη τη διάρκεια της ζωής του χρηματοοικονομικού μέσου (αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες που προκύπτουν από όλα τα πιθανά πιστωτικά γεγονότα κατά τη διάρκεια ζωής του χρηματοοικονομικού μέσου).

- Απαιτείται διενέργεια πρόβλεψης για τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές για όλη τη διάρκεια της ζωής του χρηματοοικονομικού μέσου εάν ο πιστωτικός κίνδυνος του εν λόγω χρηματοοικονομικού μέσου έχει αυξηθεί σημαντικά από την αρχική του αναγνώριση, καθώς και για τα περιουσιακά στοιχεία από συμβάσεις ή τις απαιτήσεις από εμπορικές δραστηριότητες που δεν αποτελούν χρηματοδοτική συναλλαγή σύμφωνα με το Δ.Π.Χ.Α. 15. Τα αγορασμένα από τρίτους ή χορηγηθέντα από την εταιρεία απομειωμένα λόγω πιστωτικού κινδύνου χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία, αντιμετωπίζονται με διαφορετικό τρόπο, επειδή το περιουσιακό στοιχείο είναι απομειωμένο λόγω πιστωτικού κινδύνου κατά την αρχική του αναγνώριση. Για αυτά τα περιουσιακά στοιχεία, η εταιρεία θα αναγνωρίσει τις μεταβολές στις πιστωτικές ζημιές πλήρους διάρκειας ζωής από την αρχική τους αναγνώριση ως πρόβλεψη ζημίας με αναγνώριση των μεταβολών στην κατάσταση αποτελεσμάτων. Τυχόν ευνοϊκές αλλαγές για τα εν λόγω περιουσιακά στοιχεία αποτελούν κέρδη από αντιλογισμό απομείωσης, ακόμη και αν οι αναμενόμενες ταμειακές ροές ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου που προκύπτουν υπερβαίνουν τις εκτιμώμενες ταμειακές ροές κατά την αρχική τους αναγνώριση.
- Οι νέες διατάξεις που αφορούν στη λογιστική αντιστάθμισης κινδύνων διατηρούν τους τρεις μηχανισμούς λογιστικής αντιστάθμισης κινδύνων που επί του παρόντος προβλέπονται από το Δ.Λ.Π. 39. Με το Δ.Π.Χ.Α. 9, παρέχεται μεγαλύτερη ευελιξία ως προς τους τύπους των συναλλαγών που μπορούν να επιλεγούν για λογιστική αντιστάθμιση κινδύνων, ειδικότερα διευρύνοντας τους τύπους των χρηματοοικονομικών προϊόντων τα οποία μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως μέσα αντιστάθμισης κινδύνων και τα υποκείμενα σε αντιστάθμιση είδη κινδύνων που εμπεριέχονται σε μη χρηματοοικονομικά προϊόντα. Επιπλέον, οι έλεγχοι αποτελεσματικότητας έχουν αναθεωρηθεί και αντικατασταθεί από την αρχή της «οικονομικής συσχέτισης». Η απαίτηση για κατάδειξη της αναδρομικής αποτελεσματικότητας της αντισταθμιστικής σχέσης δεν υφίσταται πλέον. Ωστόσο, έχουν εισαχθεί αυξημένες απαιτήσεις γνωστοποίησης σχετικά με τις δραστηριότητες διαχείρισης κινδύνων της εταιρείας.

Η Εταιρεία σκοπεύει να εφαρμόσει το Δ.Π.Χ.Α. 9 κατά την 1 Ιανουαρίου 2018 και συμμετέχει ενεργά στο Πρόγραμμα υλοποίησης του Δ.Π.Χ.Α. 9 («το Πρόγραμμα») που έχει θεσπίσει ο Όμιλος της ΕΤΕ προκειμένου να διασφαλιστεί η έγκαιρη και υψηλής ποιότητας υλοποίηση, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του Προτύπου, καθώς και τις επιπρόσθετες κατευθύνσεις που έχουν εκδοθεί από εποπτικούς φορείς. Το Πρόγραμμα υλοποιείται από τις Διευθύνσεις Οικονομικών Υπηρεσιών, Δομής και Ελέγχου Διαχείρισης Κινδύνων, Διοικητικής Πληροφόρησης και Πληροφορικής του Ομίλου και εποπτεύεται από την Συντονιστική Επιτροπή του έργου. Η Συντονιστική Επιτροπή αποτελείται από τον Αναπληρωτή Διευθύνοντα Σύμβουλο (πρόεδρος), τον Γενικό Διευθυντή Οικονομικών Υπηρεσιών της Τράπεζας και του Ομίλου (Group CFO), τον Γενικό Διευθυντή Διαχείρισης Κινδύνων της Τράπεζας και του Ομίλου (Group CRO), τον Γενικό Διευθυντή Λειτουργικής Στήριξης της Τράπεζας & του Ομίλου (Group COO), τον Βοηθό Γενικό Διευθυντή Διαχείρισης Διαθεσίμων & Χρηματογοράς (Group Treasurer), τον Γενικό Διευθυντή Πιστοδοτήσεων (Chief Credit Officer) και τους Γενικούς Διευθυντές Λιανικής Τραπεζικής, Εταιρικής Τραπεζικής, Εταιρικών Πιστοδοτήσεων Ειδικής Διαχείρισης και Διεθνών Δραστηριοτήτων της Τράπεζας. Έχει συσταθεί κεντρική Μονάδα Διαχείρισης Έργου (Project Management Office—PMO) με αποκλειστική αρμοδιότητα τη διαχείριση του Προγράμματος και έχει οριστεί Διαχειριστής του Έργου. Το Πρόγραμμα διαχωρίζεται σε άξονες εργασιών (workstreams), για κάθε έναν εκ των οποίων έχει οριστεί υπεύθυνη Διεύθυνση και ομάδα εργασίας. Επιπλέον, έχουν διοριστεί εμπειρογνώμονες προκειμένου να συνδράμουν στην ανάπτυξη μοντέλων προσδιορισμού παραμέτρων πιστωτικού κινδύνου σύμφωνα με τις απαιτήσεις του Δ.Π.Χ.Α. 9. Η Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων, η Επιτροπή Ελέγχου και το Διοικητικό Συμβούλιο ενημερώνονται τακτικά από την Μονάδα Διαχείρισης Έργου-PMO σχετικά με την πρόοδο υλοποίησης του Προγράμματος.

Παρόλο που η εφαρμογή του Δ.Π.Χ.Α. 9 στο μέλλον μπορεί να έχει σημαντική επίπτωση στα ποσά που αφορούν στα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και στις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις της Εταιρείας, δεν είναι πρακτικά εφικτό να διενεργηθεί μια αξιόπιστη εκτίμηση της επίδρασης του έως ότου η υλοποίηση του Προγράμματος οδεύει προς την ολοκλήρωσή της.

- **Δ.Π.Χ.Α. 15 «Έσοδα από συμβάσεις με Πελάτες»** (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη από την 1 Ιανουαρίου 2018 και μετά, όπως εκδόθηκε από το IASB). Για τη λογιστική αντιμετώπιση των εσόδων που προέρχονται από συμβάσεις με πελάτες, το Δ.Π.Χ.Α. 15 εισάγει ένα μοναδικό συνολικό μοντέλο για τις επιχειρήσεις. Το Δ.Π.Χ.Α. 15, όταν τεθεί σε ισχύ, θα αντικαταστήσει το τρέχον λογιστικό πλαίσιο για την αναγνώριση των εσόδων, το οποίο περιλαμβάνει το Δ.Λ.Π. 18 *Έσοδα*, το Δ.Λ.Π. 11 *Συμβάσεις Κατασκευής* και τις σχετικές με αυτά διερμηνείες. Η βασική αρχή του Δ.Π.Χ.Α. 15 είναι ότι μία επιχείρηση πρέπει να αναγνωρίσει έσοδα στο βαθμό που αντικατοπτρίζουν το τίμημα το οποίο η επιχείρηση δικαιούται από τη μεταβίβαση των αγαθών και των υπηρεσιών. Συγκεκριμένα, το Πρότυπο εισάγει μία προσέγγιση πέντε βημάτων για την αναγνώριση των εσόδων:

- Αναγνώριση των συμβάσεων με τους πελάτες
- Αναγνώριση των όρων εκτέλεσης των συμβάσεων
- Προσδιορισμός του τιμήματος της συναλλαγής
- Επιμερισμός του τιμήματος της συναλλαγής ανάλογα με τους όρους εκτέλεσης των συμβάσεων
- Αναγνώριση του εσόδου όταν η επιχείρηση εκπληρώνει τους όρους εκτέλεσης των συμβάσεων.

Σύμφωνα με το Δ.Π.Χ.Α. 15, μία επιχείρηση αναγνωρίζει έσοδο όταν (ή καθόσον) εκπληρώνονται οι όροι εκτέλεσης των συμβάσεων, π.χ. όταν ο «έλεγχος» των υποκείμενων, στους όρους εκτέλεσης, αγαθών ή υπηρεσιών μεταβιβάζεται στον πελάτη. Στο Δ.Π.Χ.Α. 15 έχουν περιληφθεί πολύ πιο επεξηγηματικές οδηγίες οι οποίες πραγματεύονται τον χειρισμό ιδιαίτερων περιπτώσεων. Επιπλέον, το Δ.Π.Χ.Α. 15 απαιτεί εκτενείς γνωστοποιήσεις.

Η Εταιρεία δεν έχει εφαρμόσει αυτό το Πρότυπο και αξιολογεί την επίδραση του Δ.Π.Χ.Α. 15 επί των χρηματοοικονομικών της καταστάσεων, καθώς και το χρόνο εφαρμογής του. Παρόλο που η εφαρμογή του Δ.Π.Χ.Α. 15 στο μέλλον μπορεί να έχει σημαντική επίπτωση στα ποσά που αφορούν στα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και στις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις της Εταιρείας, δεν είναι πρακτικά εφικτό να διενεργηθεί μια αξιόπιστη εκτίμηση της επίδρασης του έως ότου ολοκληρωθεί μία λεπτομερής ανάλυση.

- **Δ.Π.Χ.Α. 16 «Μισθώσεις»** (νέο Πρότυπο) (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη από την 1 Ιανουαρίου 2019 και μετά). Το Δ.Π.Χ.Α. ορίζει τις αρχές για την αναγνώριση, επιμέτρηση, παρουσίαση και γνωστοποιήσεις των μισθώσεων για να διασφαλιστεί ότι τόσο οι εκμισθωτές όσο και μισθωτές παρέχουν πληροφορίες οι οποίες πιστά αντιπροσωπεύουν τις εν λόγω συναλλαγές. Το πρότυπο ορίζει τη λογιστική μισθώσεων για τους μισθωτές, σύμφωνα με την οποία οι μισθωτές αναγνωρίζουν περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις για όλες τις μισθώσεις εκτός εάν η μίσθωση διαρκεί λιγότερο από 12 μήνες ή το μισθωμένο περιουσιακό στοιχείο είναι μικρής αξίας. Οι εκμισθωτές συνεχίζουν την ταξινόμηση των μισθώσεων ως λειτουργικών ή χρηματοδοτικών και η λογιστική των μισθώσεων για τους εκμισθωτές παραμένει ουσιαστικά αμετάβλητη από το Δ.Λ.Π. 17.

Αναγνώριση μίσθωσης

Μια σύμβαση είναι ή περιέχει μίσθωση εφόσον με αυτήν παραχωρείται το δικαίωμα με το οποίο ελέγχεται η χρήση του μισθωμένου περιουσιακού στοιχείου έναντι τιμήματος.

Λογιστική μισθώσεων για τους μισθωτές

Με την έναρξη της μίσθωσης, ο μισθωτής αναγνωρίζει το δικαίωμα χρήσης ως περιουσιακό στοιχείο («δικαίωμα χρήσης») και μισθωτική υποχρέωση. Το δικαίωμα χρήσης αρχικά επιμετράται στο ποσό της μισθωτικής υποχρέωσης πλέον των αρχικών άμεσων εξόδων του μισθωτή. Μεταγενέστερα, ο μισθωτής επιμετρά το δικαίωμα χρήσης στο κόστος μείον τις συσσωρευμένες αποσβέσεις και τις συσσωρευμένες απομειώσεις, εκτός των περιπτώσεων που εφαρμόζεται η λογιστική των εύλογων αξιών ή των αναπροσαρμογών. Η μισθωτική υποχρέωση αρχικά επιμετράται στην παρούσα αξία των μισθωμάτων κατά τη διάρκεια της μίσθωσης, προεξοφλημένων με το πραγματικό επιτόκιο της σύμβασης εφόσον μπορεί εύκολα να προσδιοριστεί. Σε αντίθετη περίπτωση χρησιμοποιείται το διαφορικό επιτόκιο χρηματοδότησης.

Λογιστική μισθώσεων για τους εκμισθωτές

Οι εκμισθωτές θα ταξινομήσουν μια μίσθωση είτε ως λειτουργική ή ως χρηματοδοτική. Η μίσθωση ταξινομείται ως χρηματοδοτική εφόσον με αυτήν μεταβιβάζονται ουσιαστικά όλοι οι κίνδυνοι και οι ωφέλειες σχετιζόμενες με την ιδιοκτησία του εκμισθωμένου στοιχείου. Διαφορετικά ταξινομείται ως λειτουργική μίσθωση.

Με την έναρξη της μίσθωσης, ο εκμισθωτής αναγνωρίζει απαίτηση από περιουσιακό στοιχείο λόγω χρηματοδότησης ίση με την καθαρή επένδυση λόγω σύμβασης. Ο εκμισθωτής αναγνωρίζει έσοδο από χρηματοδότηση καθ' όλη τη διάρκεια της σύμβασης το οποίο απεικονίζει την σταθερή απόδοση της καθαρής επένδυσης. Ο εκμισθωτής αναγνωρίζει έσοδο από λειτουργική μίσθωση με τη σταθερή μέθοδο ή με άλλη μέθοδο εφόσον είναι αντιπροσωπευτικότερη της μείωσης του περιουσιακού στοιχείου λόγω χρήσης.

Συναλλαγές πώλησης και επαναμίσθωσης

Προκειμένου μία εταιρεία να αποφασίσει εάν η μεταβίβαση ενός περιουσιακού στοιχείου αντιμετωπίζεται λογιστικά ως πώληση, εφαρμόζει τις απαιτήσεις του Δ.Π.Χ.Α. 15 για να προσδιορίσει εάν πληρούνται οι προϋποθέσεις εκπλήρωσης συμβατικής υποχρέωσης. Εάν η μεταβίβαση ενός περιουσιακού στοιχείου ικανοποιεί τις απαιτήσεις του Δ.Π.Χ.Α. 15 ώστε να αντιμετωπιστεί λογιστικά ως πώληση, ο πωλητής επιμετρά το δικαίωμα χρήσης επί του περιουσιακού στοιχείου ως την αναλογία του δικαιώματος χρήσης που διατηρήθηκε επί της προηγούμενης λογιστικής του αξίας. Αντίστοιχα, ο πωλητής αναγνωρίζει ως κέρδος ή ζημία το ποσό που αφορά τα δικαιώματα χρήσης επί του παγίου που μεταβιβάστηκαν στον αγοραστή. Εάν η εύλογη αξία του τιμήματος πώλησης δεν είναι ίση με την εύλογη αξία του περιουσιακού στοιχείου ή εάν τα μισθώματα δεν συνάδουν με αυτά της αγοράς, το τίμημα της πώλησης προσαρμόζεται στην εύλογη αξία, με τη διαφορά να αναγνωρίζεται λογιστικά είτε ως προκαταβολή είτε ως πρόσθετη χρηματοδότηση.

Η Εταιρεία δεν έχει εφαρμόσει αυτό το Πρότυπο και αξιολογεί την επίδραση του Δ.Π.Χ.Α. 16 επί των χρηματοοικονομικών της καταστάσεων, καθώς και το χρόνο εφαρμογής του. Παρόλο που η εφαρμογή του Δ.Π.Χ.Α. 16 στο μέλλον μπορεί να έχει σημαντική επίπτωση στα ποσά που αφορούν στα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και στις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις της Εταιρείας, δεν είναι πρακτικά εφικτό να διενεργηθεί μια αξιόπιστη εκτίμηση της επίδρασης του έως ότου ολοκληρωθεί μία λεπτομερής ανάλυση.

- **Δ.Λ.Π. 12 (Τροποποίηση) Αναγνώριση αναβαλλόμενου φόρου ενεργητικού στις μη πραγματοποιηθείσες ζημιές** (σε ισχύ για χρήσεις με ημερομηνία έναρξης την 1 Ιανουαρίου 2017 και μετά, όπως εκδόθηκε από το IASB). Η τροποποίηση διευκρινίζει τα ακόλουθα: Μη πραγματοποιηθείσες ζημιές από χρεωστικούς τίτλους αποτιμώμενους στην εύλογη αξία οι οποίοι αποτιμώνται στο κόστος για φορολογικούς σκοπούς δημιουργούν εκπιπτόμενες προσωρινές διαφορές ανεξάρτητα εάν ο κάτοχος των τίτλων σκοπεύει να ανακτήσει τη λογιστική αξία των τίτλων αυτών μέσω πώλησης ή χρήσης. Η λογιστική αξία ενός

περιουσιακού στοιχείου δεν αποτελεί όριο για την εκτίμηση των μελλοντικών κερδών. Για την εκτίμηση των μελλοντικών κερδών εξαιρούνται οι εκπτώσεις φόρων που προέρχονται από αναστροφή εκπιπόμενων προσωρινών διαφορών. Η επιχείρηση προσδιορίζει έναν αναβαλλόμενο φόρο ενεργητικού σε συνδυασμό με τους υπόλοιπους αναβαλλόμενους φόρους ενεργητικού. Όταν ο φορολογικός νόμος περιορίζει τη χρήση των φορολογικών ζημιών η επιχείρηση θα προσδιορίσει τον αναβαλλόμενο φόρο ενεργητικού σε συνδυασμό με άλλους φόρους του ίδιου τύπου.

- **Δ.Λ.Π. 7 (Τροποποίηση) Πρωτοβουλίες γνωστοποιήσεων** (σε ισχύ για χρήσεις με ημερομηνία έναρξης την 1 Ιανουαρίου 2017 και μετά). Η τροποποίηση απαιτεί την γνωστοποίηση συγκεκριμένων πληροφοριών προκειμένου οι χρήστες των χρηματοοικονομικών καταστάσεων να αξιολογήσουν τις μεταβολές στις υποχρεώσεις από τις χρηματοδοτικές δραστηριότητες.

- **Διερμηνεία 22 Συναλλαγές σε ξένο νόμισμα και προκαταβολές** (σε ισχύ για χρήσεις με ημερομηνία έναρξης την 1 Ιανουαρίου 2018 και μετά, όπως εκδόθηκε από το IASB). Η διερμηνεία καλύπτει τις συναλλαγές σε ξένο νόμισμα στις περιπτώσεις αναγνώρισης μη νομισματικού περιουσιακού στοιχείου ή υποχρέωσης λόγω πληρωμής ή είσπραξης προκαταβολής πριν την αναγνώριση του σχετικού περιουσιακού στοιχείου, εξόδου ή εσόδου. Δεν ισχύει στις περιπτώσεις επιμέτρησης του σχετικού περιουσιακού στοιχείου, εξόδου ή εσόδου κατά την αρχική αναγνώριση στην εύλογη αξία ή κατά την αρχική αναγνώριση στην εύλογη αξία της προκαταβολής όταν λαμβάνει χώρα σε διαφορετική ημερομηνία από αυτή της αρχικής αναγνώρισης του μη νομισματικού περιουσιακού στοιχείου ή υποχρέωσης. Δεν απαιτείται η εφαρμογή της διερμηνείας σε φόρους εισοδήματος, σε ασφαλιστήρια και αντασφαλιστήρια συμβόλαια.

Συμπέρασμα: Η συναλλαγματική ισοτιμία που θα χρησιμοποιηθεί στις περιπτώσεις συναλλαγών σε ξένο νόμισμα, είναι της ημέρας αρχικής αναγνώρισης του νομισματικού περιουσιακού στοιχείου ή υποχρέωσης λόγω πληρωμής ή είσπραξης προκαταβολής. Στις περιπτώσεις πολλαπλών προκαταβολών, θα χρησιμοποιηθεί η ισοτιμία της κάθε ημέρας που έλαβε χώρα προκαταβολή.

- **Δ.Π.Χ.Α. 15 (Τροποποίηση) Διευκρινίσεις επί του Δ.Π.Χ.Α. 15 «Έσοδα από συμβάσεις με Πελάτες»** (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη από την 1 Ιανουαρίου 2018 και μετά, όπως εκδόθηκε από το IASB). Η τροποποίηση διευκρινίζει τρεις περιοχές του προτύπου (αναγνώριση των όρων εκτέλεσης των συμβάσεων, θέματα διάκρισης μεταξύ εντολέα και εντολοδόχου και παραχώρησης άδειας χρήσης) και παρέχει απαλλαγές κατά την μετάβαση για τα συμβόλαια που μπορούν να τροποποιηθούν καθώς και στα ολοκληρωμένα συμβόλαια.

- **Δ.Π.Χ.Α. 2 (Τροποποίηση) Διευκρινίσεις και επιμέτρηση παροχών που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών** (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη από την 1 Ιανουαρίου 2018 και μετά, όπως εκδόθηκε από το IASB). Η τροποποίηση παρέχει διευκρινίσεις σχετικά με το λογιστικό χειρισμό των συναλλαγών που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών και διακανονίζονται σε μετρητά και περιλαμβάνουν όρο απόδοσης, με την ταξινόμηση των συναλλαγών που περιλαμβάνουν όρους διακανονισμού στην καθαρή αξία και με το λογιστικό χειρισμό των συναλλαγών που διακανονίζονται σε μετρητά και τροποποιούνται σε συναλλαγές που διακανονίζονται με συμμετοχικούς τίτλους.

- **Δ.Π.Χ.Α. 4 (Τροποποίηση) Εφαρμογή του Δ.Π.Χ.Α. 9 Χρηματοοικονομικά Μέσα με το Δ.Π.Χ.Α. 4 Ασφαλιστήρια συμβόλαια** (όπως εκδόθηκε από το IASB, η προσέγγιση overlay πρέπει να εφαρμοστεί όταν θα εφαρμοστεί και το Δ.Π.Χ.Α. 9. Η προσέγγιση deferral εφαρμόζεται για χρήσεις με έναρξη από την 1 Ιανουαρίου 2018 και μετά και μόνο για περίοδο τριών ετών μετά την ημερομηνία αυτή). Η τροποποίηση παρέχει δύο επιλογές στις οντότητες που εκδίδουν ασφαλιστήρια συμβόλαια και εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Δ.Π.Χ.Π. 4:

- μια επιλογή που επιτρέπει τις οντότητες να επαναταξινομήσουν, από την κατάσταση αποτελεσμάτων στην κατάσταση λοιπών συνολικών εσόδων, μέρος από τα έσοδα ή έξοδα που προκύπτουν από χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία προσδιορισμένα στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων (προσέγγιση overlay)
- μια προαιρετική προσωρινή εξαίρεση από την εφαρμογή Δ.Π.Χ.Α. 9 για τις οντότητες των οποίων η κύρια δραστηριότητα είναι η έκδοση συμβάσεων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Δ.Π.Χ.Α. 4. Αυτή είναι η λεγόμενη προσέγγιση deferral.

Η εφαρμογή και των δύο προσεγγίσεων είναι προαιρετική και η οντότητα επιτρέπεται να σταματήσει την εφαρμογή τους πριν από την εφαρμογή του νέου προτύπου για τα ασφαλιστήρια συμβόλαια.

- **Δ.Λ.Π. 40 (Τροποποίηση) Αναταξινόμησης σε Επενδύσεις σε ακίνητα** (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη από την 1 Ιανουαρίου 2018 και μετά, όπως εκδόθηκε από το IASB). Η τροποποίηση στο Δ.Λ.Π. 40 Επενδύσεις σε Ακίνητα:

- Τροποποιεί την παράγραφο 57 και ορίζει ότι μια οικονομική οντότητα θα πρέπει να αναταξινομήσει ένα ακίνητο προς ή από τις επενδύσεις σε ακίνητα, όταν, και μόνο όταν, υπάρχουν ενδείξεις αλλαγής της χρήσης. Μια αλλαγή της χρήσης προκύπτει, εάν το ακίνητο πληρεί ή παύει να πληρεί, τον ορισμό των επενδύσεων σε ακίνητα. Μια αλλαγή στις προθέσεις της διοίκησης για τη χρήση του ακινήτου από μόνη της δεν αποτελεί ένδειξη μιας αλλαγής στη χρήση.
- Ο κατάλογος των παραδειγμάτων της παραγράφου 57 (α) - (δ) παρουσιάζεται τώρα ως μη εξαντλητικός των παραδειγμάτων, σε αντίθεση με τον προηγούμενο εξαντλητικό κατάλογο.

Ετήσιες Βελτιώσεις στα Δ.Π.Χ.Α. 2014-2016. Οι τροποποιήσεις επηρεάζουν τα ακόλουθα πρότυπα:

Δ.Π.Χ.Α. 1 - Διαγράφει τις βραχυπρόθεσμες εξαιρέσεις των παραγράφων Ε3-Ε7 του Δ.Π.Χ.Α. 1, επειδή έχουν καλύψει τον σκοπό τους ακίνητα (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη από την 1 Ιανουαρίου 2018 και μετά, όπως εκδόθηκε από το IASB).

Δ.Π.Χ.Α. 12 - Οι απαιτήσεις γνωστοποίησης του προτύπου, εκτός από εκείνες των παραγράφων Β10-Β16, ισχύουν για τις συμμετοχές που αναφέρονται στην παράγραφο 5 και έχουν ταξινομηθεί ως προοριζόμενα προς πώληση, ως προοριζόμενα για διανομή ή ως διακοπείσες δραστηριότητες σύμφωνα με το Δ.Π.Χ.Α. 5 μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση και διακοπείσες δραστηριότητες (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη από την 1 Ιανουαρίου 2017 και μετά, όπως εκδόθηκε από το IASB).

Δ.Λ.Π. 28 - Η επιμέτρηση στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων μιας επένδυσης σε συγγενή εταιρεία ή κοινοπραξία από οργανισμό διαχείρισης επενδυτικών κεφαλαίων, ή άλλων υπαγομένων οντοτήτων, είναι διαθέσιμη για κάθε επένδυση σε μία συγγενή εταιρεία ή κοινοπραξία μία προς μία, κατά την αρχική αναγνώριση (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη από την 1 Ιανουαρίου 2018 και μετά, όπως εκδόθηκε από το IASB).

Η Εταιρεία δεν έχει εφαρμόσει τις τροποποιήσεις αυτές, οι οποίες δεν αναμένεται να έχουν σημαντική επίδραση επί των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Δεν υπάρχουν άλλα Δ.Π.Χ.Α. ή Διερμηνείες που δεν είναι σε ισχύ και αναμένεται να έχουν σημαντική επίδραση επί των χρηματοοικονομικών καταστάσεων της Εταιρείας.

2.4 Συναλλαγές σε ξένο νόμισμα

Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας παρουσιάζονται σε χιλιάδες Ευρώ (€), που είναι το λειτουργικό νόμισμα της Εταιρείας.

Οι συναλλαγές σε ξένα νομίσματα μετατρέπονται στο λειτουργικό νόμισμα με βάση τις συναλλαγματικές ισοτιμίες που ίσχυαν κατά την ημερομηνία διενέργειας της εκάστοτε συναλλαγής. Τα νομισματικά στοιχεία της κατάστασης χρηματοοικονομικής θέσης σε άλλα νομίσματα έχουν αποτιμηθεί βάσει της ισχύουσας ισοτιμίας κατά την ημερομηνία συντάξεως της κατάστασης χρηματοοικονομικής θέσης. Τα συναλλαγματικά κέρδη και ζημιές που προκύπτουν από την εκκαθάριση των συναλλαγών σε ξένο νόμισμα και από τη μετατροπή των νομισματικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων από ξένο νόμισμα καταχωρούνται στην κατάσταση αποτελεσμάτων και συνολικών εσόδων της χρήσης. Μη νομισματικά στοιχεία που καταχωρούνται στο ιστορικό κόστος σε ξένο νόμισμα μετατρέπονται χρησιμοποιώντας την συναλλαγματική ισοτιμία την ημερομηνία της συναλλαγής.

24

2.5 Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις

Στη κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται τα διαθέσιμα, τα δάνεια από χρηματοδοτικές μισθώσεις, οι λοιπές απαιτήσεις και υποχρεώσεις και τέλος τα ομολογιακά και λοιπά τραπεζικά δάνεια της Εταιρείας.

Τα χρηματοοικονομικά μέσα παρουσιάζονται ως απαιτήσεις, υποχρεώσεις ή στοιχεία της καθαρής θέσης, βάσει της ουσίας και του περιεχομένου των σχετικών συμβάσεων από τις οποίες απορρέουν. Τόκοι, μερίσματα, κέρδη ή ζημιές που προκύπτουν από τα χρηματοοικονομικά προϊόντα που χαρακτηρίζονται ως απαιτήσεις ή υποχρεώσεις, λογιστικοποιούνται ως έσοδα ή έξοδα αντίστοιχα. Η διανομή μερισμάτων στους μετόχους λογιστικοποιείται απ' ευθείας στην καθαρή θέση.

Η Εταιρεία δεν κάνει χρήση παράγωγων χρηματοοικονομικών προϊόντων ούτε για αντιστάθμιση κινδύνων ούτε για κερδοσκοπικούς σκοπούς.

2.6 Προβλέψεις για απομείωση της αξίας των δανείων από χρηματοδοτικές μισθώσεις

Η Εταιρεία εξετάζει κατά την ημερομηνία σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων εάν υπάρχουν αντικειμενικές ενδείξεις ότι ένα δάνειο (ή ομάδα δανείων) έχει υποστεί απομείωση.

Ένα δάνειο (ή μία ομάδα δανείων) έχει υποστεί απομείωση και αναγνωρίζονται προβλέψεις απομείωσης εάν και μόνο εάν υπάρχουν αντικειμενικές ενδείξεις ως αποτέλεσμα ενός ή περισσοτέρων γεγονότων που έχουν συμβεί μετά την αρχική αναγνώριση του δανείου («ζημιογόνο γεγονός») και το ζημιογόνο γεγονός (ή γεγονότα) επηρεάζει τις εκτιμώμενες μελλοντικές ταμειακές ροές του δανείου (ή της ομάδας δανείων) και η επίδραση μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα.

Πρόβλεψη για απομείωση της αξίας μιας απαίτησης σχηματίζεται όταν υπάρχουν αντικειμενικές ενδείξεις ότι η Εταιρεία δεν πρόκειται να εισπράξει το σύνολο των εισπρακτέων ποσών σύμφωνα με τους αρχικούς όρους της σύμβασης.

Αντικειμενικές αποδείξεις ότι μία απαίτηση έχει υποστεί απομείωση αξίας περιλαμβάνουν παρατηρήσιμες πληροφορίες που περιέχονται στη γνώση της Εταιρείας σχετικά με τα ακόλουθα ζημιογόνα γεγονότα:

- α) σημαντική οικονομική δυσχέρεια του εκδότη ή του υπόχρεου,
- β) αθέτηση όρων συμβολαίου, όπως στάση ή πλημμέλεια στις καταβολές τόκου ή κεφαλαίου,
- γ) χορήγηση παραχώρησης από την Εταιρεία προς τον οφειλέτη, για λόγους οικονομικούς ή νομικούς που αφορούν στην οικονομική δυσχέρεια του οφειλέτη, την οποία η Εταιρεία δε θα εξέταζε σε διαφορετική περίπτωση,
- δ) η αύξηση του ενδεχομένου ότι ο οφειλέτης θα πτωχεύσει ή θα προβεί σε άλλη οικονομική αναδιοργάνωση,
- ε) η εξαφάνιση μιας ενεργούς αγοράς για αυτό το χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο λόγω οικονομικών δυσχερειών ή
- στ) παρατηρήσιμα στοιχεία που υποδεικνύουν την ύπαρξη μετρήσιμης μείωσης των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών από ομάδα χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων από την αρχική αναγνώριση των στοιχείων αυτών, αν και η μείωση δεν μπορεί ακόμα να εξατομικευθεί σε σχέση με τα μεμονωμένα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που συνθέτουν την ομάδα, στα οποία περιλαμβάνονται:
 - i. δυσμενείς μεταβολές στην κατάσταση πληρωμών των οφειλετών της ομάδας δανείων (όπως αυξημένος αριθμός καθυστερημένων πληρωμών) ή
 - ii. εθνικές ή τοπικές οικονομικές συνθήκες που συσχετίζονται με τις αθετήσεις επί των περιουσιακών στοιχείων της ομάδας δανείων.

Οι προβλέψεις απομείωσης απεικονίζονται στην κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης μέσω λογαριασμού προβλέψεων. Πρόσθετες προβλέψεις απομείωσης αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων στις προβλέψεις απομείωσης για την κάλυψη πιστωτικού και άλλων κινδύνων. Η Εταιρεία εξετάζει εάν υπάρχουν αντικειμενικές ενδείξεις απομείωσης σε ατομικό επίπεδο για σημαντικά δάνεια και ατομικά ή συλλογικά για δάνεια που δε θεωρούνται σημαντικά.

Σε περιπτώσεις ύπαρξης βάσιμων ενδείξεων απομείωσης της αξίας των δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών που καταχωρούνται στο αποσβεσμένο κόστος, το ποσό της ζημίας υπολογίζεται ως η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας της απαίτησης και της παρούσας αξίας των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών (εξαιρουμένων μελλοντικών ζημιών που δεν έχουν πραγματοποιηθεί) προεξοφλημένες με α) το αρχικό πραγματικό επιτόκιο της απαίτησης, εφόσον η απαίτηση είναι σταθερού επιτοκίου, ή β) το τρέχον πραγματικό επιτόκιο, για απαιτήσεις κυμαινόμενου επιτοκίου.

Ο υπολογισμός της παρούσας αξίας των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών απαίτησης με εξασφάλιση λαμβάνει υπόψη τις πιθανές ταμειακές ροές από την απόκτηση και πώληση της εξασφάλισης, ανεξάρτητα από την πιθανότητα πλειστηριασμού.

Για σκοπούς διενέργειας εκτίμησης της απομείωσης, σε συλλογικό επίπεδο, οι απαιτήσεις κατηγοριοποιούνται με βάση ομοειδή χαρακτηριστικά του πιστωτικού κινδύνου. Οι χρηματοδοτικές μισθώσεις ομαδοποιούνται βάσει των ημερών καθυστέρησης, του τύπου του δανείου, του τομέα δραστηριότητας της επιχείρησης και του μεγέθους αυτής, του τύπου των εξασφαλίσεων και λοιπών σχετικών χαρακτηριστικών πιστωτικού κινδύνου. Τα παραπάνω χαρακτηριστικά λαμβάνονται υπόψη για την εκτίμηση των μελλοντικών ταμειακών ροών σε ομάδες απαιτήσεων με την έννοια ότι είναι ενδεικτικά της δυνατότητας των πιστούχων να αποπληρώσουν τις οφειλές τους, και συνεκτιμώμενα με τα ιστορικά δεδομένα απομείωσης της αξίας απαιτήσεων των ομάδων με παρόμοια χαρακτηριστικά πιστωτικού κινδύνου αποτελούν τη βάση για τον υπολογισμό της απομείωσης της αξίας τους. Τα ιστορικά δεδομένα απομείωσης της αξίας απαιτήσεων αναπροσαρμόζονται με τα τρέχοντα δεδομένα, προκειμένου να απεικονίσουν τις παρούσες συνθήκες οι οποίες δεν υφίσταντο και δεν είχαν επηρεάσει τα ιστορικά δεδομένα όπως αυτά διαμορφώθηκαν και να εξαλείψουν τυχόν ιστορικές επιδράσεις που δεν παρατηρούνται στην παρούσα περίοδο.

Η Εταιρεία επισκοπεί σε τακτά χρονικά διαστήματα τις απαιτήσεις που έχουν υποστεί απομείωση της αξίας τους και τουλάχιστον μία φορά το έτος, διενεργεί επανεξέταση των υφιστάμενων εκτιμήσεων. Οποιοσδήποτε μεταβολές επέλθουν στην αξία και στο χρόνο είσπραξης των αναμενόμενων ταμειακών ροών σε σχέση με τις προηγούμενες εκτιμήσεις, λαμβάνονται υπόψη για την αναπροσαρμογή του ύψους των υφιστάμενων προβλέψεων απομείωσης της αξίας των απαιτήσεων, η οποία πραγματοποιείται με χρέωση ή πίστωση του αντίστοιχου λογαριασμού «Απομείωση αξίας απαιτήσεων από χρηματοδοτικές μισθώσεις και λοιπών απαιτήσεων».

Η Εταιρεία εξετάζει τακτικά τη μεθοδολογία και τις παραδοχές που χρησιμοποιούνται κατά την εκτίμηση των μελλοντικών ταμειακών ροών, ώστε να μην υπάρχει σημαντική διαφορά μεταξύ των εκτιμώμενων και των πραγματικών ζημιών.

Αν, σε μια μεταγενέστερη περίοδο, το ποσό της πρόβλεψης απομείωσης μειωθεί και η μείωση μπορεί αντικειμενικά να συσχετισθεί με ένα γεγονός που συνέβη μετά την αναγνώριση της απομείωσης (όπως η βελτίωση της πιστοληπτικής ικανότητας ενός οφειλέτη), η προγενέστερα καταχωρημένη πρόβλεψη απομείωσης αντιλογίζεται αναμορφώνοντας το ποσό της πρόβλεψης. Το αντιλογισθέν ποσό καταχωρείται στη κατάσταση αποτελεσμάτων και συνολικών εσόδων, στο λογαριασμό «Απομείωση απαιτήσεων από χρηματοδοτικές μισθώσεις και λοιπών απαιτήσεων».

Όταν μία απαίτηση καταστεί μη-είσπραξιμη ή διακανονισθεί, τότε δύναται να διαγραφεί έναντι του ποσού της σχηματισθείσας πρόβλεψης για τη συγκεκριμένη απαίτηση εφόσον αυτό αναγνωρίζεται από την εκάστοτε φορολογική νομοθεσία. Μεταγενέστερα της διαγραφής οποιοσδήποτε είσπραξιμοι καταχωρούνται σε πίστωση του λογαριασμού αποτελεσμάτων «Απομείωση αξίας απαιτήσεων από χρηματοδοτικές μισθώσεις και λοιπών απαιτήσεων».

2.7 Παύση απεικόνισης

2.7.1 Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία

Ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο (ή αν ισχύει, μέρος χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου ή ομάδα παρόμοιων τέτοιων στοιχείων) παύει να απεικονίζεται όταν:

- εκπνεύσουν τα συμβατικά δικαιώματα επί των ταμειακών ροών του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου,
- η Εταιρεία διατηρεί τα συμβατικά δικαιώματα επί των ταμειακών ροών του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου, αλλά αναλαμβάνει συμβατική υποχρέωση να καταβάλλει χωρίς σημαντική καθυστέρηση τις ταμειακές ροές σε έναν ή περισσότερους παραλήπτες («pass-through διακανονισμός»),
- η Εταιρεία έχει μεταβιβάσει τα δικαιώματά της να εισπράξει ταμειακές ροές από το περιουσιακό στοιχείο και είτε (α) έχει μεταβιβάσει πραγματικά όλους τους κινδύνους και τα οφέλη του περιουσιακού στοιχείου, ή (β) δεν έχει ούτε μεταβιβάσει ούτε πραγματικά διατηρήσει όλους τους κινδύνους και τα οφέλη του περιουσιακού στοιχείου, αλλά έχει μεταβιβάσει τον έλεγχο του περιουσιακού στοιχείου.

Όταν η Εταιρεία έχει μεταβιβάσει τα δικαιώματά της να εισπράξει ταμειακές ροές από το περιουσιακό στοιχείο και δεν έχει ούτε μεταβιβάσει, ούτε πραγματικά διατηρήσει όλους τους κινδύνους και τα οφέλη του περιουσιακού στοιχείου, ούτε έχει μεταβιβάσει τον έλεγχο του περιουσιακού στοιχείου, το περιουσιακό στοιχείο αναγνωρίζεται στο βαθμό τις συνεχιζόμενης ανάμειξης της Εταιρείας στο περιουσιακό στοιχείο. Η συνεχής ανάμειξη με τη μορφή τις εγγύησης επί του μεταβιβαζόμενου περιουσιακού στοιχείου επιμετράται στο χαμηλότερο μεταξύ της λογιστικής αξίας του και του μέγιστου εκτιμώμενου ποσού που μπορεί η Εταιρεία να κληθεί να πληρώσει.

2.7.2 Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις

Μια χρηματοοικονομική υποχρέωση παύει να αναγνωρίζεται όταν ακυρώνεται, λήγει ή δεν υφίσταται πλέον.

2.8 Εύλογη αξία χρηματοοικονομικών μέσων

Η Εταιρεία υπολογίζει την εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών μέσων βάσει ενός πλαισίου υπολογισμού της εύλογης αξίας που κατατάσσει τα χρηματοοικονομικά μέσα σε μια ιεραρχία τριών επιπέδων των δεδομένων που χρησιμοποιούνται στην αποτίμηση, όπως περιγράφεται κατωτέρω.

Επίπεδο 1: Χρηματιστηριακές τιμές σε ενεργή αγορά πανομοιότυπων χρηματοοικονομικών μέσων. Στο Επίπεδο 1 περιλαμβάνονται χρεόγραφα, μετοχές και παράγωγα που διαπραγματεύονται σε ενεργή αγορά. Ενεργή αγορά, είναι η αγορά στην οποία οι συναλλαγές έχουν επαρκή συχνότητα και όγκο έτσι ώστε οι πληροφόρηση σχετικά με τιμές να παρέχεται σε συνεχή βάση και επιπλέον χαρακτηρίζεται από χαμηλά περιθώρια κέρδους.

Επίπεδο 2: Παρατηρήσιμα δεδομένα εκτός από τιμές του Επιπέδου 1, όπως χρηματιστηριακές τιμές παρόμοιων μέσων, τιμές από αγορές που δεν είναι ενεργές, ή άλλα δεδομένα που είναι παρατηρήσιμα ή μπορούν να επιβεβαιωθούν από παρατηρήσιμα δεδομένα (για παράδειγμα τιμές που προκύπτουν από παρατηρήσιμα δεδομένα) για σχεδόν το σύνολο της διάρκειας του μέσου. Στο Επίπεδο 2 περιλαμβάνονται χρεόγραφα με τιμές σε μη ενεργές αγορές, καθώς και χρεόγραφα χωρίς τιμή από κάποια αγορά και παράγωγα των οποίων οι αξίες υπολογίζονται χρησιμοποιώντας μοντέλα αποτίμησης, προεξόφληση ταμειακών ροών ή παρόμοιες τεχνικές, με δεδομένα που είναι παρατηρήσιμα στην αγορά ή μπορούν να υπολογιστούν ή να επιβεβαιωθούν από παρατηρήσιμα στοιχεία από την αγορά. Αυτή η κατηγορία γενικά περιλαμβάνει κρατικά και εταιρικά ομόλογα με τιμές σε αγορές που δεν είναι ενεργές και κάποια εξωχρηματιστηριακά παράγωγα.

Επίπεδο 3: Μη παρατηρήσιμα δεδομένα που υποστηρίζονται από λίγες ή καθόλου συναλλαγές σε ενεργή αγορά και επηρεάζουν σημαντικά την εύλογη αξία. Εάν η αποτίμηση ενός στοιχείου χρησιμοποιεί παρατηρήσιμα δεδομένα που απαιτούν σημαντικές προσαρμογές βασισμένες σε μη παρατηρήσιμα δεδομένα, αυτό το μέσο κατατάσσεται στο Επίπεδο 3. Σε αυτό το επίπεδο περιλαμβάνονται χρηματοοικονομικά μέσα των οποίων η αξία υπολογίζεται χρησιμοποιώντας μοντέλα αποτίμησης, προεξόφληση ταμειακών ροών ή παρόμοιες τεχνικές, καθώς και μέσα για τα οποία ο προσδιορισμός της εύλογης αξίας απαιτεί κρίση ή εκτίμηση από τη Διοίκηση.

Το επίπεδο στην ιεραρχία εύλογης αξίας στο οποίο κατατάσσεται ένας υπολογισμός εύλογης αξίας προσδιορίζεται με βάση το κατώτερο επίπεδο δεδομένων που χρησιμοποιούνται στον υπολογισμό της εύλογης αξίας και έχουν σημαντική επίδραση. Για το σκοπό αυτό η σημαντικότητα ενός δεδομένου αξιολογείται σε σχέση με τη συνολική εύλογη αξία.

2.9 Συμψηφισμός

Η απεικόνιση στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις του καθαρού ποσού που προκύπτει από συμψηφισμό χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων επιτρέπεται, μόνο εφόσον υφίσταται συμβατικό δικαίωμα που επιτρέπει το συμψηφισμό των ποσών που έχουν καταχωρηθεί και παράλληλα υπάρχει πρόθεση είτε για ταυτόχρονο διακανονισμό του

συνολικού ποσού, τόσο του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου όσο και της υποχρέωσης ταυτόχρονα, είτε για διακανονισμό του καθαρού ποσού που προκύπτει μετά το συμφιφισμό.

2.10 Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα και έξοδα

Τα έσοδα και έξοδα από τόκους που αφορούν όλα τα έντοκα χρηματοπιστωτικά μέσα καταχωρούνται στα αποτελέσματα χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου. Ειδικότερα, τα έσοδα τόκων αναγνωρίζονται κατά τη διάρκεια της μισθωτικής περιόδου και υπολογίζονται βάσει προκαθορισμένου επιτοκίου επί του υπολειπόμενου κεφαλαίου της χρηματοδοτικής μισθώσεως.

2.11 Προμήθειες

Γενικά, οι προμήθειες και τα συναφή έσοδα καταχωρούνται κατά τη διάρκεια της περιόδου στην οποία παρασχέθηκαν οι σχετικές με αυτά υπηρεσίες. Οι προμήθειες και τα συναφή έσοδα που προκύπτουν από διαπραγματεύσεις ή συμμετοχή σε διαπραγματεύσεις για λογαριασμό τρίτων, όπως η αγορά απαιτήσεων από δάνεια, μετοχών ή άλλων αξιογράφων και η αγορά ή πώληση οικονομικών μονάδων, καταχωρούνται κατά την ολοκλήρωση της υποκείμενης συναλλαγής.

2.12 Ενσώματα περιουσιακά στοιχεία

Τα ενσώματα πάγια στοιχεία περιλαμβάνουν γήπεδα και ακίνητα, βελτιώσεις μισθωμένων ακινήτων, μεταφορικά μέσα και εξοπλισμό, τα οποία κατέχονται από την Εταιρεία με σκοπό τη λειτουργική χρήση τους, αλλά και για διοικητικούς σκοπούς. Τα ενσώματα πάγια στοιχεία καταχωρούνται αρχικά στην αξία κτήσης τους, η οποία περιλαμβάνει όλες τις δαπάνες που απαιτούνται προκειμένου ένα πάγιο να τεθεί σε κατάσταση λειτουργίας.

Μεταγενέστερα της αρχικής καταχώρησής τους, τα ενσώματα πάγια στοιχεία αποτιμώνται στο κόστος κτήσης τους μείον τις σωρευμένες αποσβέσεις και τις όποιες σωρευμένες προβλέψεις απομείωσης της αξίας τους. Οι δαπάνες που πραγματοποιούνται μεταγενέστερα της απόκτησης ενός παγίου που περιλαμβάνεται στο λογαριασμό «Ενσώματα πάγια στοιχεία», κεφαλαιοποιούνται μόνο στην περίπτωση όπου θεωρείται πιθανό ότι οι συγκεκριμένες δαπάνες θα αποφέρουν στο μέλλον πρόσθετα οικονομικά οφέλη για την Εταιρεία, πέρα από εκείνα τα οποία αναμενόταν αρχικά κατά την απόκτηση του παγίου. Σε διαφορετική περίπτωση, οι συγκεκριμένες δαπάνες μεταφέρονται απευθείας στα αποτελέσματα κατά το χρόνο πραγματοποίησής τους.

Η διενέργεια αποσβέσεων επί ενός ενσώματος παγίου στοιχείου αρχίζει με την έναρξη χρήσης του και διακόπτεται μόνο με την πώληση ή μεταβίβαση του ενσώματος παγίου στοιχείου. Κατά συνέπεια, η διενέργεια αποσβέσεων επί ενός ενσώματος παγίου στοιχείου το οποίο παύει να χρησιμοποιείται δε διακόπτεται, εκτός εάν έχει πλήρως αποσβεσθεί, αλλά επανεκτιμάται η ωφέλιμη ζωή του. Τα ενσώματα πάγια στοιχεία αποσβένονται με τη μέθοδο του σταθερού ποσού κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής τους. Η εκτιμώμενη ωφέλιμη ζωή των ενσώματων παγίων στοιχείων ανά κατηγορία, έχει ως εξής:

Γήπεδα	Δεν αποσβένονται
Κτίρια	Έως 50 έτη
Βελτιώσεις μισθωμένων ακινήτων	Κατά την υπολειπόμενη διάρκεια της μίσθωσης, μη υπερβαίνουσα ωστόσο τα 12 έτη
Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	Έως 12 έτη
Μεταφορικά μέσα	Έως 10 έτη
Ηλεκτρονικός και λοιπός εξοπλισμός	Έως 5 έτη

Η Εταιρεία εξετάζει σε κάθε ημερομηνία αναφοράς εάν υπάρχει ένδειξη ότι κάποιο ενσώματο πάγιο στοιχείο έχει υποστεί απομείωση της αξίας του. Αν υπάρχει μια τέτοια ένδειξη, η Εταιρεία υπολογίζει το ανακτήσιμο ποσό του ενσώματος παγίου στοιχείου. Όταν η λογιστική αξία ενός ενσώματος παγίου στοιχείου υπερβαίνει την ανακτήσιμη αξία του, η Εταιρεία σχηματίζει ανάλογη πρόβλεψη απομείωσης προκειμένου η λογιστική αξία του παγίου να απεικονίζει την ανακτήσιμη αξία του. Τα κέρδη και ζημιές από πώληση ενσώματων παγίων στοιχείων προσδιορίζονται βάσει της λογιστικής αξίας τους και λαμβάνονται υπόψη για τον προσδιορισμό των αποτελεσμάτων προ φόρων.

2.13 Ακίνητα επενδύσεων

Οι επενδύσεις σε ακίνητα περιλαμβάνουν γήπεδα και κτίρια που είναι ιδιόκτητα (ή έχουν περιέλθει στη κατοχή της Εταιρείας στα πλαίσια μίας σύμβασης χρηματοδοτικής μίσθωσης), τα οποία κατέχονται με σκοπό την είσπραξη μισθωμάτων ή / και την απόκτηση κεφαλαιακών κερδών. Οι επενδύσεις σε ακίνητα αναγνωρίζονται αρχικά στην αξία κτήσης τους, η οποία περιλαμβάνει και τις δαπάνες συναλλαγής.

Μεταγενέστερα της αρχικής αναγνώρισής τους, οι επενδύσεις σε ακίνητα αποτιμώνται στην αξία κτήσης τους μείον τις σωρευμένες αποσβέσεις και τις όποιες σωρευμένες προβλέψεις απομείωσης της αξίας τους.

Οι επενδύσεις σε ακίνητα αποσβένονται με τη μέθοδο του σταθερού ποσού κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής τους, η οποία δε διαφέρει σημαντικά από την ωφέλιμη ζωή αντίστοιχων περιουσιακών στοιχείων που περιλαμβάνονται στο λογαριασμό

«ενσώματα πάγια στοιχεία». Οι επενδύσεις σε ακίνητα εξετάζονται τουλάχιστον ετησίως από εξωτερικούς κυρίως εκτιμητές, προκειμένου να διαπιστωθεί εάν υφίσταται πιθανή απομείωση της αξίας τους.

2.14 Άυλα περιουσιακά στοιχεία

Στο λογαριασμό «Άυλα περιουσιακά στοιχεία» περιλαμβάνονται οι δαπάνες κτήσης λογισμικού.

Η αξία κτήσης του λογισμικού περιλαμβάνει δαπάνες οι οποίες συνδέονται άμεσα με συγκεκριμένα και διακριτά προϊόντα λογισμικού που ελέγχει η Εταιρεία και από τα οποία αναμένεται να προκύψουν μελλοντικά οφέλη για διάστημα μεγαλύτερο του ενός έτους και τα οποία θα υπερβαίνουν τα σχετικά με αυτά έξοδα κτήσης. Δαπάνες που βελτιώνουν ή επεκτείνουν τη λειτουργία των λογισμικών προγραμμάτων πέρα από τις αρχικές προδιαγραφές τους, κεφαλαιοποιούνται και προστίθενται στην αρχική αξία κτήσης τους.

Το λογισμικό αποσβένεται με την σταθερή μέθοδο κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής, σε περίοδο, όμως η οποία δε δύναται να υπερβαίνει τα 20 έτη.

Ειδικότερα, τα εσωτερικώς δημιουργούμενα στοιχεία λογισμικού αναγνωρίζονται αρχικά σε αξία ίση με το άθροισμα των εξόδων που πραγματοποιήθηκαν από την ημερομηνία που το στοιχείο ικανοποιεί τα κριτήρια αναγνώρισης. Όταν δεν μπορεί να αναγνωριστεί άυλο περιουσιακό στοιχείο, τα έξοδα ανάπτυξης αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα την περίοδο που πραγματοποιήθηκαν.

Τα έξοδα έρευνας καταχωρούνται ως έξοδο όταν πραγματοποιούνται. Εσωτερικώς δημιουργούμενο λογισμικό που προκύπτει από έξοδα ανάπτυξης που έχουν πραγματοποιηθεί σε μεμονωμένο έργο, αναγνωρίζεται μόνο όταν η Εταιρεία μπορεί να αποδείξει:

- ότι διαθέτει την τεχνολογική δυνατότητα να ολοκληρώσει το εσωτερικώς δημιουργούμενο λογισμικό ώστε να καταστεί διαθέσιμο για χρήση,
- την πρόθεσή του να το ολοκληρώσει και να χρησιμοποιήσει το στοιχείο,
- την ικανότητά του να χρησιμοποιήσει το στοιχείο,
- πώς το στοιχείο θα δημιουργήσει μελλοντικά οικονομικά οφέλη,
- ότι διαθέτει επαρκείς τεχνολογικούς, οικονομικούς και άλλους πόρους για την ολοκλήρωση της ανάπτυξης και τη χρήσης του στοιχείου και
- την ικανότητα να επιμετρά αξιόπιστα τα έξοδα κατά την ανάπτυξη του στοιχείου.

Μετά την αρχική αναγνώριση, τα εσωτερικώς δημιουργούμενα στοιχεία λογισμικού, καταχωρούνται στο κόστος κτήσης τους μείον τις σωρευμένες αποσβέσεις και τις όποιες σωρευμένες προβλέψεις απομείωσης της αξίας τους.

Δαπάνες όπως, οι δαπάνες ίδρυσης και πρώτης εγκατάστασης επιχειρησιακών μονάδων ή υποκαταστημάτων, δαπάνες εκπαίδευσης προσωπικού, δαπάνες διαφήμισης και προβολής και δαπάνες μετεγκατάστασης και αναδιοργάνωσης τμήματος ή ολόκληρης της Εταιρείας, αναγνωρίζονται ως έξοδα κατά το χρόνο πραγματοποιήσεώς τους.

2.15 Ανακτηθέντα ενσώματα περιουσιακά στοιχεία

Τα ανακτηθέντα ενσώματα περιουσιακά στοιχεία, περιλαμβάνουν κυρίως εξοπλισμό ο οποίος αποκτάται από την Εταιρεία προς πλήρη ή μερική ικανοποίηση των απαιτήσεών της. Τα συγκεκριμένα περιουσιακά στοιχεία, καταχωρούνται αρχικά στην αξία κτήσης τους (που είναι ίση με το ποσό της συνολικής απαίτησης) και περιλαμβάνονται στο λογαριασμό «Λοιπά στοιχεία ενεργητικού». Μεταγενέστερα της αρχικής καταχώρησης τους, αποτιμώνται στη χαμηλότερη αξία μεταξύ της λογιστικής και της εύλογης αξίας τους. Τα κέρδη και ζημίες που προκύπτουν από την πώληση περιουσιακών στοιχείων καταχωρούνται στο λογαριασμό «Λοιπά έσοδα εκμετάλλευσης».

2.16 Μισθώσεις

Η αξιολόγηση του εάν μια σύμβαση είναι ή εμπεριέχει μίσθωση βασίζεται πάντοτε στην ουσία της εν λόγω σύμβασης. Κατά την αξιολόγηση θα πρέπει να εξετασθεί κατά πόσον: α) η εκπλήρωση μιας σύμβασης εξαρτάται από τη χρήση ενός συγκεκριμένου περιουσιακού στοιχείου ή στοιχείων και β) η σύμβαση εκχωρεί δικαίωμα χρήσης του περιουσιακού στοιχείου.

2.16.1 Η Εταιρεία ως εκμισθωτής

Χρηματοδοτικές μισθώσεις: Όταν τα ενσώματα πάγια στοιχεία έχουν μισθωθεί με χρηματοδοτική μίσθωση, η παρούσα αξία των ελάχιστων μισθωμάτων που πρέπει να καταβληθούν απεικονίζεται ως απαίτηση. Τα έσοδα από χρηματοδοτικές μισθώσεις αναγνωρίζονται κατά τη διάρκεια της μίσθωσης με τη μέθοδο της καθαρής επένδυσης (προ φόρων), η οποία αντικατοπτρίζει ένα σταθερό συντελεστή απόδοσης. Οι απαιτήσεις από χρηματοδοτικές μισθώσεις περιλαμβάνονται στο λογαριασμό «απαιτήσεις από χρηματοδοτικές μισθώσεις».

Λειτουργικές μισθώσεις: Τα πάγια περιουσιακά στοιχεία που εκμισθώνονται στα πλαίσια συμβάσεων λειτουργικής μίσθωσης, απεικονίζονται στην κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης ανάλογα με τη λειτουργική φύση τους. Τα εκμισθωμένα ενσώματα πάγια στοιχεία αποσβένονται συστηματικά κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής τους, η οποία θα πρέπει να συμπίπτει με την ωφέλιμη ζωή ομοειδών ενσώματων παγίων στοιχείων που χρησιμοποιούνται για τις λειτουργικές ανάγκες της Εταιρείας. Τα έσοδα από μισθώματα (μείον την αξία τυχόν κινήτρων που παρέχονται από τον εκμισθωτή) αναγνωρίζονται με τη μέθοδο του σταθερού ποσού κατά τη διάρκεια της μίσθωσης.

2.16.2 Η Εταιρεία ως μισθωτής

Λειτουργικές μισθώσεις: Οι συμβάσεις μίσθωσης ενσώματων παγίων στοιχείων από τις οποίες προκύπτει ότι ο εκμισθωτής διατηρεί ένα σημαντικό μέρος από της κινδύνους και τα οφέλη που απορρέουν από τα εκμισθωμένα ενσώματα πάγια στοιχεία, καταχωρούνται ως λειτουργικές μισθώσεις. Το σύνολο των καταβαλλόμενων μισθωμάτων (στα οποία δεν περιλαμβάνεται η αξία τυχόν κινήτρων που παρέχονται από τον εκμισθωτή) μεταφέρεται με τη μέθοδο του σταθερού ποσού στην κατάσταση αποτελεσμάτων κατά τη διάρκεια της μίσθωσης. Στην περίπτωση όπου μια σύμβαση λειτουργικής μίσθωσης διακοπεί πριν από την ημερομηνία λήξης της, το ποσό που καταβάλλεται στον εκμισθωτή με τη μορφή αποζημίωσης, αναγνωρίζεται ως έξοδο κατά την περίοδο στην οποία διακόπτεται η σύμβαση.

2.17 Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα

Για τους σκοπούς σύνταξης της κατάστασης ταμειακών ροών, ως ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα νοούνται τα υπόλοιπα των λογαριασμών «Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα», «Καταθέσεις όψεως» και τις «Καταθέσεις προθεσμίας» διάρκειας μικρότερη των τριών μηνών από την ημερομηνία απόκτησής τους, των οποίων ο κίνδυνος μεταβολής της εύλογης αξίας τους είναι ασήμαντος και οι οποίες χρησιμοποιούνται από την Εταιρεία για την εξυπηρέτηση των βραχυπροθέσμων υποχρεώσεών της.

2.18 Προβλέψεις

Η Εταιρεία διενεργεί προβλέψεις για ενδεχόμενες υποχρεώσεις και κινδύνους όταν υπάρχει παρούσα νομική ή τεκμαιρόμενη υποχρέωση ως αποτέλεσμα παρελθόντων γεγονότων, μεγάλη πιθανότητα εκροής πόρων που εμπεριέχουν οικονομικά οφέλη για το διακανονισμό της υποχρέωσης και είναι εφικτό να εκτιμηθεί αξιόπιστα το ποσό της υποχρέωσης.

2.19 Παροχές προς εργαζομένους

2.19.1 Συνταξιοδοτικά προγράμματα

A. Προγράμματα καθορισμένων παροχών

Ως πρόγραμμα καθορισμένων παροχών ορίζεται ένα πρόγραμμα παροχών σε εργαζομένους μετά την έξοδο από την υπηρεσία, στο οποίο οι παροχές καθορίζονται με βάση οικονομικές και δημογραφικές παραδοχές. Οι πιο σημαντικές παραδοχές, μεταξύ άλλων, είναι η ηλικία, τα έτη προϋπηρεσίας, ο μισθός, οι δείκτες προσδόκιμης ζωής, το επιτόκιο προεξόφλησης, ο ρυθμός αύξησης αποδοχών και συντάξεων. Στα προγράμματα καθορισμένων παροχών, η αξία της υποχρέωσης είναι ίση με την παρούσα αξία των καθορισμένων πληρωτέων παροχών κατά την ημερομηνία σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων μειωμένης κατά την εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος.

Η υποχρέωση καθορισμένων παροχών και το σχετικό έξοδο εκτιμάται ετησίως από ανεξάρτητους αναλογιστές με τη χρήση της μεθόδου της προβεβλημένης πιστωτικής μονάδας. Η παρούσα αξία της υποχρέωσης προσδιορίζεται προεξοφλώντας τις εκτιμώμενες μελλοντικές ταμειακές εκροές με το επιτόκιο υψηλής ποιότητας εταιρικών ομολόγων ή κρατικών ομολόγων στο ίδιο νόμισμα με εκείνο της υποχρέωσης και με διάρκεια ανάλογη της υποχρέωσης, ή για νομίσματα για τα οποία δεν υπάρχει συγκροτημένη αγορά σε τέτοια εταιρικά ομόλογα υψηλής ποιότητας, χρησιμοποιούνται οι αποδόσεις της αγοράς (κατά το τέλος της περιόδου αναφοράς) κρατικών ομολόγων που έχουν εκδοθεί στο νόμισμα αυτό. Το καθαρό επιτόκιο υπολογίζεται εφαρμόζοντας το επιτόκιο προεξόφλησης στην αρχή της περιόδου στην καθαρή υποχρέωση των προγραμμάτων καθορισμένων παροχών. Το κόστος υπηρεσίας (τρέχουσας και προϋπηρεσίας (συμπεριλαμβανομένων των περικοπών) και τα κέρδη ή οι ζημιές που προκύπτουν από διακανονισμούς) και το καθαρό χρηματοοικονομικό κόστος της καθαρής υποχρέωσης/(απαίτησης) των καθορισμένων παροχών αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων και περιλαμβάνονται στις Δαπάνες προσωπικού. Η καθαρή υποχρέωση καθορισμένων παροχών (μετά την αφαίρεση των περιουσιακών στοιχείων) αναγνωρίζεται στην κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης και οι μεταβολές που προκύπτουν από την επαναμέτρηση (περιλαμβανομένων των αναλογιστικών κερδών και ζημιών, την επίδραση της μεταβολής της οροφής των περιουσιακών στοιχείων (αν υφίσταται) και της αναμενόμενης απόδοσης των περιουσιακών στοιχείων (εξαιρουμένου του επιτοκίου)) αναγνωρίζονται άμεσα στα Λοιπά Συνολικά Έσοδα, χωρίς να επιτρέπεται μεταγενέστερα η μεταφορά τους στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

B. Προγράμματα καθορισμένων εισφορών

Ως πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών ορίζεται το πρόγραμμα παροχών σε εργαζομένους μετά την έξοδο από την υπηρεσία, σύμφωνα με το οποίο ο εργοδότης καταβάλλει συγκεκριμένες εισφορές σε κάποιο Ταμείο χωρίς καμία άλλη νομική ή

τεκμαιρόμενη δέσμευση για περαιτέρω εισφορές στην περίπτωση που το Ταμείο δεν έχει τα απαιτούμενα περιουσιακά στοιχεία ώστε να πληρώσει τις παροχές των ασφαλισμένων που αφορούν στην τρέχουσα και στις προηγούμενες περιόδους. Οι εισφορές της Εταιρείας στα προγράμματα καθορισμένων εισφορών καταχωρούνται στα αποτελέσματα κατά τη διάρκεια της περιόδου που αφορούν και περιλαμβάνονται στο λογαριασμό «Δαπάνες Προσωπικού».

2.19.2 Παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία

Η υποχρέωση για την παροχή εξόδου από την υπηρεσία αναγνωρίζεται το νωρίτερο μεταξύ του πότε η Εταιρεία δεν μπορεί να αποσύρει μία προσφορά για παροχές εξόδου από την υπηρεσία και του πότε αναγνωρίζουν οποιεσδήποτε σχετικές δαπάνες αναδιάρθρωσης.

2.20 Φόροι

Η επιβάρυνση της χρήσης με φόρο εισοδήματος αποτελείται από τους τρέχοντες φόρους, τους αναβαλλόμενους φόρους και τις διαφορές φορολογικού ελέγχου προηγούμενων χρήσεων. Ο τρέχων φόρος εισοδήματος υπολογίζεται σύμφωνα με τους φορολογικούς συντελεστές της χρήσης. Ο φόρος εισοδήματος καταχωρείται στην κατάσταση αποτελεσμάτων της χρήσης εκτός και αν σχετίζεται με ποσά που έχουν αναγνωρισθεί στην κατάσταση αποτελεσμάτων και συνολικών εσόδων ή απευθείας στα ίδια κεφάλαια. Σε αυτήν την περίπτωση ο φόρος αναγνωρίζεται επίσης στα λοιπά συνολικά έσοδα ή στα ίδια κεφάλαια αντίστοιχα.

Η βάση υπολογισμού του πληρωτέου φόρου εισοδήματος είναι τα φορολογητέα κέρδη της χρήσης. Τα φορολογητέα κέρδη διαφέρουν από τα κέρδη προ φόρων που εμφανίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων λόγω της εξαίρεσης εσόδων ή δαπανών τα οποία θα φορολογηθούν ή θα εκπέσουν φορολογικά σε επόμενες χρήσεις. Επίσης, εξαιρούνται τα αφορολόγητα έσοδα και οι δαπάνες οι οποίες δεν αναγνωρίζονται φορολογικά προς έκπτωση. Ο πληρωτέος φόρος εισοδήματος της Εταιρείας υπολογίζεται χρησιμοποιώντας τους φορολογικούς συντελεστές που είναι σε ισχύ ή ουσιαδώς σε ισχύ κατά την ημερομηνία σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων. Ο αναβαλλόμενος φόρος υπολογίζεται με τη μέθοδο της υποχρέωσης. Είναι ο φόρος που αναμένεται να πληρωθεί ή να ανακτηθεί και υπολογίζεται επί της διαφοράς μεταξύ της λογιστικής βάσης των στοιχείων του ενεργητικού και των υποχρεώσεων και της αντίστοιχης φορολογικής βάσης αυτών, η οποία χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό των φορολογητέων κερδών.

Οι σημαντικότερες προσωρινές διαφορές προκύπτουν από τις προβλέψεις απομείωσης δανείων από χρηματοδοτικές μισθώσεις, την απομείωση της αξίας των ακινήτων επενδύσεων καθώς και του ανακτηθέντος εξοπλισμού και τις προβλέψεις για υποχρεώσεις παροχών λόγω εξόδου από την υπηρεσία. Τα φορολογικά οφέλη τα οποία δύνανται να προκύψουν από αχρησιμοποίητες φορολογικές ζημιές που μεταφέρονται σε επόμενες χρήσεις προς συμψηφισμό, αναγνωρίζονται ως περιουσιακά στοιχεία όταν θεωρείται πιθανή η πραγματοποίηση μελλοντικών φορολογητέων κερδών, τα οποία θα είναι επαρκή για τον συμψηφισμό των σωρευμένων φορολογικών ζημιών.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις προσδιορίζονται με βάση τους φορολογικούς συντελεστές, οι οποίοι αναμένεται ότι θα ισχύουν την περίοδο κατά την οποία θα ρευστοποιηθεί το περιουσιακό στοιχείο ή θα διακανονισθεί η υποχρέωση. Ο προσδιορισμός των μελλοντικών φορολογικών συντελεστών βασίζεται σε νόμους που έχουν ψηφιστεί κατά την ημερομηνία σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις δεν αναγνωρίζονται εάν οι προσωρινές διαφορές προκύπτουν κατά την αρχική αναγνώριση περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων σε συναλλαγή που δεν επηρεάζει ούτε τα φορολογητέα ούτε τα λογιστικά κέρδη.

Η αναγνώριση αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων βασίζεται στην πεποίθηση της Διοίκησης, η οποία στηρίζεται σε διαθέσιμα υποστηρικτικά στοιχεία, ότι φορολογικά οφέλη που συνδέονται με προσωρινές διαφορές, όπως, φορολογικές ζημιές μεταφερόμενες σε επόμενες χρήσεις και φορολογικές απαιτήσεις είναι πιθανό να πραγματοποιηθούν. Η λογιστική αξία των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων εξετάζεται σε κάθε ημερομηνία σύνταξης χρηματοοικονομικών καταστάσεων και μειώνεται στο βαθμό που δε θεωρείται πλέον πιθανό ότι θα υπάρξουν επαρκή φορολογητέα κέρδη για την ανάκτηση όλου ή μέρους αυτής. Προκειμένου, η Εταιρεία, να πάρει την απόφαση να αναγνωρίσουν αυτές τις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις εξετάζουν όλα τα διαθέσιμα, θετικά και αρνητικά, στοιχεία, περιλαμβανομένης της πραγματοποίησης μελλοντικών ανακτήσεων των ήδη υπαρκτών φορολογικών προσωρινών διαφορών, των προβλεπόμενων μελλοντικών φορολογικών κερδών και των πρόσφατων οικονομικών αποτελεσμάτων. Στην περίπτωση που η Εταιρεία διαπιστώσει ότι στο μέλλον είναι πιθανό να ανακτήσουν αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις πέραν αυτών που έχουν ήδη αναγνωρίσει, τότε προβαίνει σε αύξηση της λογιστικής αξίας των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων.

Οι τρέχουσες και οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις συμψηφίζονται υπό την προϋπόθεση ότι οι φορολογικές αρχές παρέχουν το δικαίωμα συμψηφισμού των απαιτήσεων και υποχρεώσεων και εφόσον οι απαιτήσεις και υποχρεώσεις από αναβαλλόμενους φόρους αφορούν στην ίδια φορολογική αρχή και η διοίκηση προτίθεται να διακανονίσει το καθαρό ποσό που προκύπτει μετά το συμψηφισμό.

2.21 Μετοχικό κεφάλαιο

Έξοδα εκδόσεως μετοχικού κεφαλαίου και λοιπών μετοχικών τίτλων: Τα έξοδα που πραγματοποιούνται για την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου, εκτός από τις περιπτώσεις συνένωσης επιχειρήσεων, απεικονίζονται αφαιρετικά των ιδίων κεφαλαίων μειωμένα κατά το φόρο εισοδήματος που αναλογεί σε αυτά.

Μερίσματα επί κοινών μετοχών: Τα μερίσματα που αναλογούν στις κοινές μετοχές, αναγνωρίζονται ως υποχρέωση κατά την περίοδο στην οποία εγκρίνονται από την Ετήσια Γενική Συνέλευση των Μετόχων της Εταιρείας.

2.22 Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη

Στα συνδεδεμένα μέρη περιλαμβάνονται επιχειρήσεις, που ανήκουν στον Όμιλο της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος ή που ασκεί ουσιώδη επιρροή στη διαχείριση και οικονομική πολιτική τους. Επίσης, ως συνδεδεμένα μέρη θεωρούνται τα μέλη της Διοίκησης της Εταιρείας, στενά συγγενικά με αυτά πρόσωπα, εταιρείες που κατέχονται από αυτά ή στις οποίες τα τελευταία έχουν ουσιώδη επιρροή στη διαχείριση και οικονομική πολιτική τους.

Όλες οι συναλλαγές μεταξύ της Εταιρείας και των συνδεδεμένων με αυτή μερών διενεργούνται με τους ίδιους οικονομικούς όρους, που διενεργούνται παρόμοιες συναλλαγές με μη συνδεδεμένα μέρη, κατά την ίδια χρονική στιγμή.

2.23 Ομολογιακά και λοιπά τραπεζικά δάνεια

Ο μεσο-μακροπρόθεσμος δανεισμός της Εταιρείας συνίσταται σε κοινά ομολογιακά δάνεια του Ν.3156/2003 και βραχυπρόθεσμα τραπεζικά δάνεια. Όλα τα ομολογιακά και λοιπά τραπεζικά δάνεια καταχωρούνται αρχικά στο κόστος που είναι η πραγματική αξία της ληφθείσας αντιπαροχής μείον τις δαπάνες έκδοσης που σχετίζονται με τα προαναφερθέντα δάνεια. Μετά την αρχική τους καταχώρηση, τα εν λόγω δάνεια αποτιμούνται στο αναπόσβεστο κόστος χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου. Το αναπόσβεστο κόστος υπολογίζεται αφού ληφθούν υπόψη οι δαπάνες έκδοσης και η διαφορά μεταξύ του αρχικού ποσού και του ποσού λήξεως. Κέρδη ή ζημιές καταχωρούνται στο καθαρό κέρδος ή ζημία όταν οι υποχρεώσεις διαγράφονται ή απομειώνονται και μέσω της διαδικασίας απόσβεσης. Τα έξοδα τόκων αναγνωρίζονται με βάση την αρχή του δεδουλευμένου.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 3: Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και παραδοχές στην εφαρμογή των λογιστικών αρχών

Η σύνταξη των χρηματοοικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα Δ.Π.Χ.Α. προϋποθέτει τη διενέργεια εκτιμήσεων και παραδοχών από τη Διοίκηση, οι οποίες επηρεάζουν τόσο τα λογιστικά υπόλοιπα των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων, όσο και τα έσοδα και έξοδα που αναγνωρίστηκαν στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας. Η Διοίκηση της Εταιρείας πιστεύει ότι οι εκτιμήσεις και παραδοχές που έχουν διενεργηθεί για τη σύνταξη των χρηματοοικονομικών καταστάσεων αντικατοπτρίζουν επαρκώς τα γεγονότα και τις συνθήκες που επικρατούσαν κατά την 31η Δεκεμβρίου 2016.

Οι πιο σημαντικές περιπτώσεις όπου η Εταιρεία διενεργεί εκτιμήσεις και παραδοχές, κατά την εφαρμογή των λογιστικών αρχών είναι οι ακόλουθες:

Προβλέψεις απαιτήσεων από χρηματοδοτικές μισθώσεις

Οι προβλέψεις ζημιών από δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών που σχηματίζονται είναι αποτέλεσμα συνεχούς αξιολόγησης του χαρτοφυλακίου των απαιτήσεων και των πιθανών ζημιών του. Η αξιολόγηση των απαιτήσεων διενεργείται από μέλη της Διοίκησης που είναι υπεύθυνα για τις διάφορες κατηγορίες πιστοδοτήσεων, με τη χρήση συγκεκριμένης μεθοδολογίας και οδηγιών που επανεξετάζονται και βελτιώνονται συνεχώς.

Η μεθοδολογία αυτή αποτελείται από δύο βασικά συστατικά μέρη: τις ατομικές προβλέψεις κατά πελατών και τις προβλέψεις σε συλλογικό επίπεδο. Η εφαρμογή της μεθοδολογίας αυτής απαιτεί από τη Διοίκηση να προβεί σε εκτιμήσεις της παρούσας αξίας των αναμενόμενων ταμειακών ροών. Για τον υπολογισμό των ταμειακών ροών, η Διοίκηση διενεργεί εκτιμήσεις για την οικονομική κατάσταση του συγκεκριμένου πελάτη καθώς και οποιασδήποτε ληφθείσας εγγύησης. Κάθε απαίτηση που έχει υποστεί απομείωση της αξίας της αξιολογείται, με βάση τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της, ενώ η ακολουθούμενη μεθοδολογία και οι εκτιμήσεις για τις ανακτήσιμες ταμειακές ροές της απαίτησης, επανεξετάζονται από ανεξάρτητα μέρη.

Για την αξιολόγηση της ανάγκης διενέργειας προβλέψεων ζημιών επί των απαιτήσεων κατά πελατών σε συλλογικό επίπεδο, η Διοίκηση λαμβάνει υπόψη της παράγοντες όπως την ποιότητα της πίστωσης, το μέγεθος του χαρτοφυλακίου, τη συγκέντρωση, καθώς και άλλους οικονομικούς παράγοντες. Για την εκτίμηση της απαιτούμενης πρόβλεψης, διενεργούνται παραδοχές για τον καθορισμό τόσο του τρόπου μοντελοποίησης των ζημιών, όσο και για τον καθορισμό των απαιτούμενων παραμέτρων, με βάση την εμπειρία και τις υφιστάμενες οικονομικές συνθήκες. Η ακρίβεια των προβλέψεων που διενεργούνται εξαρτάται από το μοντέλο των παραδοχών και παραμέτρων που χρησιμοποιείται για τον καθορισμό των προβλέψεων σε συλλογικό επίπεδο. Παρόλο που τα παραπάνω εμπεριέχουν κρίση, η Διοίκηση πιστεύει ότι οι διενεργηθείσες προβλέψεις είναι λογικές και δικαιολογούνται επαρκώς.

Απομείωση της αξίας των ακινήτων επενδύσεων

Η Εταιρεία εφαρμόζει το Δ.Λ.Π. 40 για τον προσδιορισμό των ακινήτων επενδύσεων που έχουν υποστεί απομείωση. Ο προσδιορισμός αυτός απαιτεί την εφαρμογή κρίσης σε σημαντικό βαθμό.

Οι επενδύσεις σε ακίνητα εξετάζονται σε ετήσια βάση από πιστοποιημένους κατά RICS εκτιμητές, προκειμένου να επιμετρηθεί η εύλογη αξία τους καθώς και να διαπιστωθεί εάν υφίσταται πιθανή απομείωση της αξίας τους. Η Εταιρεία αξιολογεί εάν έχει επέλθει σημαντική ή / και παρατεταμένη μείωση της εύλογης αξίας των ακινήτων και η οποία υπολείπεται της λογιστικής αξίας. Ο προσδιορισμός αυτός προϋποθέτει κρίση για τη διενέργεια της οποίας η Διοίκηση της Εταιρείας εξετάζει, μεταξύ άλλων παραγόντων, το μέγεθος και τη διάρκεια στην μείωση της αξίας, τις συνθήκες της αγοράς των ακινήτων, τα ειδικά χαρακτηριστικά κάθε ακινήτου καθώς και τις υφιστάμενες ή δυνητικές μισθώσεις αυτών.

Φόρος εισοδήματος

Η Εταιρεία υπόκειται σε φόρο εισοδήματος από τις ελληνικές φορολογικές αρχές. Η εκτίμηση της συνολικής πρόβλεψης φόρου εισοδήματος προϋποθέτει την άσκηση υποκειμενικής κρίσης. Στο πλαίσιο της συνήθους δραστηριότητας της Εταιρείας, υπάρχουν πολλές συναλλαγές και υπολογισμοί για τους οποίους είναι αβέβαιος ο ακριβής προσδιορισμός του φόρου. Η Εταιρεία αναγνωρίζει υποχρεώσεις για φόρο εισοδήματος από ενδεχόμενο φορολογικό έλεγχο βασιζόμενη σε εκτιμήσεις. Σε περίπτωση που το τελικό ύψος του φόρου εισοδήματος που θα προκύψει είναι διαφορετικό από τα ποσά που είχαν αρχικά προβλεφθεί, οι διαφορές αυτές θα επηρεάσουν το φόρο εισοδήματος και τους αναβαλλόμενους φόρους της περιόδου στην οποία γίνεται ο προσδιορισμός του φόρου.

Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις που αφορούν φορολογικές ζημιές και εκπεστές προσωρινές διαφορές αναγνωρίζονται στην έκταση που πιθανολογείται ότι στο μέλλον θα υπάρξουν φορολογητέα κέρδη επαρκή να καλύψουν τις φορολογικές ζημιές και τις εκπεστές προσωρινές διαφορές. Η εκτίμηση των αναμενόμενων μελλοντικών φορολογητέων κερδών απαιτεί την άσκηση κρίσης και την υιοθέτηση παραδοχών σχετικών με τις τάσεις και τους βασικούς παράγοντες δημιουργίας κερδοφορίας, όπως ο όγκος των δανείων και των καταθέσεων και τα περιθώρια κέρδους.

Παρόλο που η ανάκτηση δεν είναι σίγουρη, η Διοίκηση εκτιμά μετά από σχετική αξιολόγηση ότι υπάρχουν περισσότερες πιθανότητες από ότι όχι, να μην ανακτηθεί το σύνολο των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων και συνεπώς προέβη σε απομείωση του συνόλου των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων κατά την 31 Δεκεμβρίου 2015 (βλ. Σημείωση 13).

Το ποσό των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων επί των φορολογικών ζημιών και επί των εκπεστών προσωρινών διαφορών που δε θεωρείται ανακτήσιμο θα μπορούσε να αναγνωρισθεί στο άμεσο μέλλον, εάν βελτιωθούν οι εκτιμήσεις για τα μελλοντικά φορολογητέα κέρδη βελτιωθούν κατά την περίοδο που ισχύει το δικαίωμα χρήσης των φορολογικών ζημιών και των εκπεστών προσωρινών διαφορών. Τα φορολογητέα κέρδη υπολογίζονται σύμφωνα με την ελληνική φορολογική νομοθεσία και συνεπώς δε μπορεί να θεωρηθεί ισοδύναμο του αποτελέσματος που προσδιορίζεται βάσει των λογιστικών κανόνων.

Αλλαγές στη φορολογική νομοθεσία και στους φορολογικούς συντελεστές μπορεί στο μέλλον να επηρεάσουν τις αναγνωρισμένες αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις και κατά συνέπεια και το επίπεδο των μελλοντικών φορολογικών αποτελεσμάτων. Την 31 Δεκεμβρίου 2016 η Εταιρεία δεν αναγνωρίζει αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση (βλ. Σημείωση 13).

Η Εταιρεία θεωρεί ότι αυτή είναι μια σημαντική λογιστική εκτίμηση λόγω των τρεχουσών συνθηκών της Ελληνικής οικονομίας και αγοράς.

Κόστος προγραμμάτων καθορισμένων παροχών

Η παρούσα αξία των υποχρεώσεων καθορισμένων παροχών βασίζεται σε μια σειρά από παράγοντες που καθορίζονται σε αναλογιστική βάση, χρησιμοποιώντας μια σειρά από παραδοχές. Οι παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν για τον προσδιορισμό του καθαρού κόστους (έσοδα) για τις καθορισμένες παροχές περιλαμβάνουν το προεξοφλητικό επιτόκιο. Τυχόν αλλαγές στις παραδοχές αυτές, θα επηρεάσουν τη λογιστική αξία των υποχρεώσεων καθορισμένων παροχών.

Η Εταιρεία καθορίζει το κατάλληλο προεξοφλητικό επιτόκιο στο τέλος κάθε χρήσης. Το επιτόκιο αυτό θα πρέπει να χρησιμοποιείται για τον προσδιορισμό της παρούσας αξίας των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών εκροών που αναμένεται να απαιτηθεί για τη διευθέτηση των υποχρεώσεων καθορισμένων παροχών. Για τον προσδιορισμό του κατάλληλου προεξοφλητικού επιτοκίου, η Εταιρεία λαμβάνει υπόψη τα επιτόκια υψηλής ποιότητας εταιρικών ομολόγων ή κρατικών ομολόγων στο ίδιο νόμισμα με εκείνο της υποχρέωσης και με διάρκεια ανάλογη της υποχρέωσης, ή εκτιμήσεις επιτοκίων που λαμβάνουν υπόψη τον κίνδυνο και τη διάρκεια της υποχρέωσης, όπου το βάθος αγοράς για τέτοια ομόλογα κρίνεται ανεπαρκές.

Επιπρόσθετες πληροφορίες αναφορικά με άλλες βασικές παραδοχές για τις υποχρεώσεις καθορισμένων παροχών περιλαμβάνονται στη Σημείωση 20.

Ενδεχόμενα γεγονότα

Η Εταιρεία εμπλέκεται σε δικαστικές διεκδικήσεις και αποζημιώσεις κατά τη συνήθη πορεία των εργασιών της. Η Διοίκηση κρίνει ότι οποιοδήποτε διακανονισμοί δε θα επηρέαζαν σημαντικά την χρηματοοικονομική θέση της Εταιρείας στις 31 Δεκεμβρίου 2016. Παρόλα αυτά, ο καθορισμός των ενδεχόμενων υποχρεώσεων που σχετίζονται με τις δικαστικές διεκδικήσεις και τις απαιτήσεις είναι μια πολύπλοκη διαδικασία που περιλαμβάνει κρίσεις σχετικά με τις πιθανές συνέπειες και τις διερμηνείες σχετικά με τους νόμους και τους κανονισμούς. Μεταβολές στις κρίσεις ή στις διερμηνείες είναι πιθανό να οδηγήσουν σε μια αύξηση ή μια μείωση των ενδεχόμενων υποχρεώσεων της Εταιρείας στο μέλλον.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 4: Διαχείριση χρηματοοικονομικών κινδύνων

Οι εργασίες της Εταιρείας ενσωματώνουν διαφόρους κινδύνους, περιλαμβανομένων των κινδύνων από μεταβολές των επιτοκίων και των συναλλαγματικών ισοτιμιών. Η πολιτική διαχείρισης κινδύνων που ακολουθεί η Εταιρεία επικεντρώνεται στην ελαχιστοποίηση των επιπτώσεων από τις απρόβλεπτες μεταβολές της αγοράς. Ο κύριος όγκος των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων της Εταιρείας αφορά απαιτήσεις από χρηματοδοτικές μισθώσεις, ενώ ο κύριος όγκος των υποχρεώσεων αφορά βραχυπρόθεσμο και μακροπρόθεσμο τραπεζικό δανεισμό, αποκλειστικά από τη μητρική Τράπεζα.

Ειδικότερα οι αναλαμβανόμενοι κίνδυνοι αναλύονται ως εξής:

4.1 Πιστωτικός κίνδυνος

Ο υφιστάμενος ή μελλοντικός κίνδυνος για τα κέρδη και το κεφάλαιο που απορρέει από αδυναμία του αντισυμβαλλόμενου να ανταποκριθεί στους όρους και στις υποχρεώσεις του απέναντι στην Εταιρεία και την αδυναμία του να εκτελέσει τα συμφωνηθέντα. Στους αντισυμβαλλόμενους συμπεριλαμβάνονται κυρίως μισθωτές και εγγυητές.

Η έκθεση στον πιστωτικό κίνδυνο εξετάζεται και αποφασίζεται από τα αρμόδια εγκριτικά όργανα της Εταιρείας και της μητρικής ΕΤΕ με συνεχή ανάλυση των στοιχείων των ήδη υφισταμένων και των υποψηφίων μισθωτών, μέσα από το πρίσμα των δυνατοτήτων τους να ανταποκριθούν στις υποχρεώσεις που αναλαμβάνουν.

Η διαχείριση του πιστωτικού κινδύνου λαμβάνει υπόψη την δευτερογενή αξία των μισθωμένων πραγμάτων και περιλαμβάνει επίσης τη λήψη καλυμμάτων και εγγυήσεων από τους μισθωτές.

Ενδεικτικά σημειώνεται ότι ο πιστωτικός κίνδυνος που έχει αναλάβει η Εταιρεία από τους τρεις μεγαλύτερους πελάτες της (οι οποίοι αποτελούν Όμιλο επιχειρήσεων) ανέρχεται την 31 Δεκεμβρίου 2016 σε ενήμερα υπόλοιπα ποσού €87.899 χιλ. (αντίστοιχα την 31 Δεκεμβρίου 2015 σε υπόλοιπα ποσού €90.035 χιλ.), περίπου 14,4% του συνόλου των καθαρών δανείων από χρηματοδοτικές μισθώσεις. Οι εν λόγω συμβάσεις αφορούν χρηματοδοτική μίσθωση ακινήτων και εξοπλισμού. Τα περιουσιακά στοιχεία που αποτελούν αντικείμενο χρηματοδοτικής μίσθωσης, σύμφωνα με την ελληνική νομοθεσία, αποτελούν ιδιοκτησία της Εταιρείας Χρηματοδοτικών Μισθώσεων. Για τον λόγο αυτό ακίνητα και λοιπός εξοπλισμός αποτελούν κάλυμμα της Εταιρείας έναντι πιθανών πιστωτικών κινδύνων που ενδέχεται να ανακύψουν από αθέτηση συμβάσεων. Η Εταιρεία εκτιμά ότι η τρέχουσα αξία των ως άνω στοιχείων καλύπτει το μεγαλύτερο μέρος της καθαρής απαιτήσεως από τους συγκεκριμένους πελάτες τόσο εξατομικευμένα όσο και στο σύνολο.

4.1.1 Διαδικασίες διαχείρισης πιστωτικού κινδύνου

Οι **πιστοδοτικές λειτουργίες** της Εταιρείας περιλαμβάνουν:

- Κατάλληλα και επαρκή κριτήρια για χορήγηση χρηματοδοτικών μισθώσεων, σαφώς προσδιορισμένα βάσει της συγκεκριμένης αγοράς που στοιχειοθετείται, των μισθωτών, καθώς και του σκοπού και της πηγής αποπληρωμής.
- Όρια πιστοδοτήσεων τα οποία επιτρέπουν την ομαδοποίηση και τη σύγκριση σε διάφορα επίπεδα διαφορετικών μορφών έκθεσης σε κίνδυνο.
- Θεσμοθετημένες και σαφώς οριοθετημένες διαδικασίες έγκρισης νέων χορηγήσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης καθώς και αναδιάρθρωσης των υφιστάμενων συμβάσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης.

4.1.2 Εξασφαλίσεις

Στις συμβάσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης η Εταιρεία είναι ιδιοκτήτης των ενσώματων περιουσιακών στοιχείων που εκμισθώνει. Εκτός αυτού η συνηθέστερη πρακτική που χρησιμοποιεί η Εταιρεία για να μετριάσει τον πιστωτικό κίνδυνο είναι η λήψη πρόσθετων εξασφαλίσεων από τους μισθωτές ή τους εγγυητές. Οι βασικότερες κατηγορίες εξασφαλίσεων για σύναψη χρηματοδοτικής μίσθωσης είναι:

- Προσημειώσεις υποθήκης επί ακινήτων.
- Υποθήκευση και ενεχυρίαση λοιπών περιουσιακών στοιχείων των μισθωτών.
- Ενεχυρίαση επί χρηματοοικονομικών μέσων όπως χρεωστικών και συμμετοχικών τίτλων.
- Εξασφαλίσεις μετρητών.

- Εγγυητικές επιστολές.

4.1.3 Πολιτική σχηματισμού προβλέψεων και απομείωσης

Η πολιτική σχηματισμού προβλέψεων για απομείωση της αξίας των δανείων από χρηματοδοτικές μισθώσεις που ακολουθεί η Εταιρεία περιγράφεται στη Σημείωση 2.6.

4.1.4 Μέγιστη έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο πριν τη λήψη εξασφαλίσεων

Ο ακόλουθος πίνακας απεικονίζει το χειρίστο σενάριο έκθεσης της Εταιρείας σε πιστωτικό κίνδυνο λαμβάνοντας υπόψη τις συσσωρευμένες προβλέψεις κατά την 31 Δεκεμβρίου 2016 και 2015 αντίστοιχα, πριν ληφθούν υπόψη τυχόν ληφθείσες εξασφαλίσεις και λοιπές τεχνικές μείωσης του πιστωτικού κινδύνου. Για να εκτιμηθεί η επίδραση του κινδύνου όπως παρατίθεται κατωτέρω, για τα εντός ισολογισμού περιουσιακά στοιχεία χρησιμοποιήθηκαν τα λογιστικά υπόλοιπα όπως αυτά εμφανίζονται στην κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης.

Μέγιστη έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο πριν τη λήψη εξασφαλίσεων

Χιλιάδες €	31.12.2016	31.12.2015
Δάνεια από χρηματοδοτικές μισθώσεις	551.368	477.969
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού μη υποκείμενα σε πιστωτικό κίνδυνο	118.155	111.207
Σύνολο	669.523	589.176

Το ποσό των €114.633 χιλ. που εμφανίζεται στη Σημείωση 22 (Συνδεδεμένα μέρη) αφορά προβλέψεις μεταφερθείσες στη μητρική Τράπεζα συνέπεια των επιστολών πρόθεσης.

4.1.5. Δάνεια από χρηματοδοτικές μισθώσεις

Χιλιάδες €	31.12.2016		Σύνολο δανείων από χρηματοδοτικές μισθώσεις
	Χορηγήσεις σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις	Επιχειρηματικές χορηγήσεις	
Μη ληξιπρόθεσμα μη απομειωμένα	14.532	151.526	166.058
Ληξιπρόθεσμα μη απομειωμένα	0	24	24
Απομειωμένα – συλλογική αξιολόγηση	21.831	121.215	143.046
Απομειωμένα – ατομική αξιολόγηση	26.453	276.602	303.055
Σύνολο πριν από προβλέψεις	62.816	549.367	612.183
Προβλέψεις απομείωσης	(20.495)	(40.320)	(60.815)
Σύνολο μετά από προβλέψεις	42.321	509.047	551.368

Σημειώσεις επί των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

31.12.2015

Χιλιάδες €	Χορηγήσεις σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις	Επιχειρηματικές χορηγήσεις	Σύνολο δανείων από χρηματοδοτικές μισθώσεις
Μη ληξιπρόθεσμα μη απομειωμένα	(159)	43.057	42.898
Ληξιπρόθεσμα μη απομειωμένα	4.497	263.213	267.710
Απομειωμένα – συλλογική αξιολόγηση	24.603	127.696	152.299
Απομειωμένα – ατομική αξιολόγηση	22.113	47.852	69.965
Σύνολο πριν από προβλέψεις	51.054	481.818	532.872
Προβλέψεις απομείωσης	(18.899)	(36.004)	(54.903)
Σύνολο μετά από προβλέψεις	32.155	445.814	477.969

Πιστωτική ποιότητα μη ληξιπρόθεσμων και μη απομειωμένων δανείων από χρηματοδοτικές μισθώσεις

31.12.2016

Χιλιάδες €	Χορηγήσεις σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις	Επιχειρηματικές χορηγήσεις	Σύνολο δανείων από χρηματοδοτικές μισθώσεις
Αποδεκτού επιπέδου κινδύνου	2.140	123.554	125.694
Υπό παρακολούθηση και αυξημένου επιπέδου κινδύνου	12.392	27.972	40.364
Σύνολο	14.532	151.526	166.058

31.12.2015

Χιλιάδες €	Χορηγήσεις σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις	Επιχειρηματικές χορηγήσεις	Σύνολο δανείων από χρηματοδοτικές μισθώσεις
Αποδεκτού επιπέδου κινδύνου	(73)	41.548	41.475
Υπό παρακολούθηση και αυξημένου επιπέδου κινδύνου	(86)	1.509	1.423
Σύνολο	(159)	43.057	42.898

Ενηλικίωση ληξιπρόθεσμων μη απομειωμένων απαιτήσεων

31.12.2016

Χιλιάδες €	Χορηγήσεις σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις	Επιχειρηματικές χορηγήσεις	Σύνολο χορηγήσεων
Ληξιπρόθεσμα μέχρι 30 μέρες	0	0	0
Από 31-90 μέρες	0	22	22
Πάνω από 90 μέρες	0	2	2
Σύνολο	0	24	24

Σημειώσεις επί των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

31.12.2015

Χιλιάδες €	Χορηγήσεις σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις	Επιχειρηματικές χορηγήσεις	Σύνολο χορηγήσεων
Ληξιπρόθεσμα μέχρι 30 μέρες	1.794	114.012	115.806
Από 31-90 μέρες	0	28.873	28.873
Πάνω από 90 μέρες	2.703	120.328	123.031
Σύνολο	4.497	263.213	267.710

Επαναδιαπραγματεύσιμα δάνεια από χρηματοδοτικές μισθώσεις

Η Εταιρεία δύναται να επαναδιαπραγματευθεί τους όρους συγκεκριμένων χρηματοδοτικών μισθώσεων οι οποίες είναι κατηγοριοποιημένες είτε στις ληξιπρόθεσμες είτε στις απομειωμένες απαιτήσεις. Οι επαναδιαπραγματευόμενες απαιτήσεις οι οποίες έχουν χαρακτηριστεί ως ληξιπρόθεσμες ή απομειωμένες, στις 31 Δεκεμβρίου 2016 ανέρχονται σε ποσό €203.831 χιλ. έναντι ποσού €210.544 χιλ. το 2015.

Ανάκτηση εξασφαλίσεων

Κατά τη διάρκεια του 2016, η Εταιρεία ανέκτησε ενσώματα περιουσιακά στοιχεία από εξασφαλίσεις (ακίνητα και εξοπλισμό) συνολικής αξίας κτήσης ποσού €1.414 χιλ. έναντι ποσού €2.643 χιλ. το 2015.

Εντός της χρήσης που έληξε την 31.12.2016, η Εταιρεία δεν προέβη σε ανακτήσεις αναφορικά με ακίνητα τα οποία έχουν αναγνωρισθεί στα «Ακίνητα επενδύσεων» έναντι €1.468 χιλ. το 2015.

4.1.6. Κατανομή πιστωτικού κινδύνου

Συγκέντρωση ανά γεωγραφική περιοχή του χαρτοφυλακίου των δανείων από χρηματοδοτικές μισθώσεις.

Η Εταιρεία δραστηριοποιείται αποκλειστικά στην Ελλάδα και κατ' επέκταση το χαρτοφυλάκιο των δανείων από χρηματοδοτικές μισθώσεις της Εταιρείας βρίσκεται καταμετρημένο στον ελλαδικό χώρο.

Συγκέντρωση ανά κλάδο δραστηριότητας του χαρτοφυλακίου των δανείων από χρηματοδοτικές μισθώσεις

Η κατανομή του χαρτοφυλακίου των δανείων της Εταιρείας από χρηματοδοτικές μισθώσεις μετά από προβλέψεις ανά κλάδο δραστηριότητας συνοψίζεται στον παρακάτω πίνακα:

Χιλιάδες €	31.12.2016	%	31.12.2015	%
Εμπόριο και υπηρεσίες (εκτός τουρισμού)	361.536	65,6%	344.457	72,1%
Βιομηχανία και ορυχεία-μεταλλεία	99.567	18,1%	83.707	17,5%
Δημόσιο και δημόσιες επιχειρήσεις	2.251	0,4%	599	0,1%
Κατασκευές και διαχείριση ακίνητης περιουσίας	50.514	9,1%	46.279	9,7%
Λοιπά	37.500	6,8%	2.927	0,6%
Σύνολο	551.368	100,0%	477.969	100,0%

4.2 Κίνδυνος αγοράς

4.2.1 Επιτοκιακός κίνδυνος

Επιτοκιακός κίνδυνος είναι ο υφιστάμενος ή μελλοντικός κίνδυνος για τα κέρδη (καθαρά έσοδα από τόκους) και το κεφάλαιο που απορρέει από τις δυσμενείς μεταβολές των επιτοκίων ο οποίος επηρεάζει τις θέσεις του χαρτοφυλακίου. Η Εταιρεία αντισταθμίζει τον εν λόγω κίνδυνο καθορίζοντας επιτόκια των αντίστοιχων κατηγοριών στις συμβάσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης με τους πελάτες της με αυτά των συμβάσεων δανεισμού της.

Σημειώσεις επί των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Η ευαισθησία του επιτοκίου των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων της Εταιρείας συνοψίζεται ως ακολούθως βάσει των συμβατικών ημερομηνιών επαναπροσδιορισμού του επιτοκίου:

Χιλιάδες €	31.12.2016						Σύνολο
	Έως 1 μήνα	1 έως 3 μήνες	3 έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	Πάνω από 5 έτη	Μη τοκοφόρα	
Στοιχεία Ενεργητικού							
Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα	24.010	0	0	0	0	1	24.011
Δάνεια από χρηματοδοτικές μισθώσεις	172.119	156.112	183.109	0	0	40.028	551.368
Λοιπά	0	0	0	0	0	80.310	80.310
Σύνολο	196.129	156.112	183.109	0	0	120.339	655.689
Στοιχεία Παθητικού							
Λοιπά δάνεια	61.183	0	0	0	0	0	61.183
Εκδοθείσες ομολογίες	599.276	0	0	0	2.587	0	601.863
Λοιπές υποχρεώσεις	0	0	0	0	0	8.169	8.169
Σύνολο	660.459	0	0	0	2.587	8.169	671.215
Διαφορά επαναπροσδιορισμού επιτοκίων στοιχείων Ενεργητικού και Παθητικού	(464.330)	156.112	183.109	0	(2.587)	112.170	(15.526)

Χιλιάδες €	31.12.2015						Σύνολο
	Έως 1 μήνα	1 έως 3 μήνες	3 έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	Πάνω από 5 έτη	Μη τοκοφόρα	
Στοιχεία Ενεργητικού							
Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα	20.839	0	0	0	0	1	20.840
Δάνεια από χρηματοδοτικές μισθώσεις	198.805	167.486	102.735	0	0	8.943	477.969
Λοιπά	0	0	0	0	0	87.882	87.882
Σύνολο	219.644	167.486	102.735	0	0	96.826	586.691
Στοιχεία Παθητικού							
Λοιπά δάνεια	0	0	0	0	0	0	0
Εκδοθείσες ομολογίες	605.277	0	0	0	3.148	0	608.425
Λοιπές υποχρεώσεις	0	0	0	0	0	6.644	6.644
Σύνολο	605.277	0	0	0	3.148	6.644	615.069
Διαφορά επαναπροσδιορισμού επιτοκίων στοιχείων Ενεργητικού και Παθητικού	(385.633)	167.486	102.735	0	(3.148)	90.182	(28.378)

4.2.2 Συναλλαγματικός κίνδυνος

Ο συναλλαγματικός κίνδυνος είναι ο κίνδυνος διακύμανσης της αξίας των χρηματοοικονομικών μέσων και των στοιχείων ενεργητικού και παθητικού λόγω μεταβολών στις συναλλαγματικές ισοτιμίες. Ο συναλλαγματικός κίνδυνος από συναλλαγές σε ξένο νόμισμα πηγάζει από μια ανοιχτή θέση, θετική ή αρνητική, η οποία εκθέτει την Εταιρεία σε μεταβολές στις συναλλαγματικές τιμές των νομισμάτων. Αυτός ο κίνδυνος μπορεί να δημιουργηθεί αν διατηρούνται στοιχεία ενεργητικού σε ένα νόμισμα, χρηματοδοτούμενα από στοιχεία παθητικού σε άλλο νόμισμα. Ο εν λόγω κίνδυνος δύναται να καλύπτεται με την τήρηση ισόποσων υποχρεώσεων στο ίδιο νόμισμα. Η Εταιρεία δεν εκτίθεται σε συναλλαγματικό κίνδυνο.

4.2.3 Κίνδυνος από μεταβολές στις τιμές

Κίνδυνος από μεταβολές στις τιμές είναι ο υφιστάμενος ή ενδεχόμενος κίνδυνος για τα αποτελέσματα και το κεφάλαιο λόγω δυσμενών μεταβολών στις τιμές μετοχών και εμπορευμάτων, καθώς και στη μεταβλητότητα αυτών. Λόγω της φύσης των δραστηριοτήτων της η Εταιρεία δεν είναι εκτεθειμένη σε κινδύνους από μεταβολές των τιμών. Η Εταιρεία δεν κατέχει χρεόγραφα ή αγαθά των οποίων γίνεται διαπραγμάτευση σε χρηματιστηριακές αγορές.

4.3 Κίνδυνος ρευστότητας

Ο υφιστάμενος ή μελλοντικός κίνδυνος για τα κέρδη και το κεφάλαιο που απορρέει από την αδυναμία της Εταιρείας να αντλήσει ληξιπρόθεσμες οφειλές χωρίς να υποστεί σημαντικές απώλειες.

Η Εταιρεία παρακολουθεί τις προβλεπόμενες ταμειακές ροές και διαχειρίζεται τη ρευστότητα σε καθημερινή βάση. Με τη στήριξη της μητρικής ΕΤΕ διασφαλίζει την απαιτούμενη ρευστότητα ούτως ώστε να είναι σε θέση να ανταποκρίνεται στις υποχρεώσεις της, καθώς αυτές θα καθίστανται ληξιπρόθεσμες (βλ. σχετικά και Σημείωση 2.2 «Συνέχιση της επιχειρηματικής δραστηριότητας»).

Μη προεξοφλημένες ταμειακές ροές

Τα ποσά που παρουσιάζονται στον κατωτέρω πίνακα είναι οι συμβατικές μη προεξοφλημένες ταμειακές ροές μέσω των οποίων η Εταιρεία διαχειρίζεται και παρακολουθεί τον ενδογενή κίνδυνο ρευστότητας. Δεδομένου ότι το ποσό των συμβατικών μη προεξοφλημένων ταμειακών ροών σχετίζεται στην πλειονότητά του με δάνεια κυμαινόμενου και όχι σταθερού επιτοκίου, το ποσό που παρουσιάζεται προσδιορίζεται σε συνάρτηση με τις συνθήκες που επικρατούν κατά την ημερομηνία αναφοράς - δηλαδή, για τον προσδιορισμό των μη προεξοφλημένων ταμειακών ροών χρησιμοποιήθηκαν τα πραγματικά επιτόκια που ίσχυαν την 31 Δεκεμβρίου 2016 και 2015, αντίστοιχα.

Χιλιάδες €	31.12.2016					Σύνολο
	Έως 1 μήνα	1 έως 3 μήνες	3 έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	Πάνω από 5 έτη	
Λοιπές δανειακές υποχρεώσεις	60.725	413	855	0	0	61.993
Ομολογιακά δάνεια	283.072	5.468	226.942	101.674	1.741	618.897
Λοιπές υποχρεώσεις	8.169	0	0	0	0	8.169
Σύνολο στοιχείων ισολογισμού	351.966	5.881	227.797	101.674	1.741	689.059

Χιλιάδες €	31.12.2015					Σύνολο
	Έως 1 μήνα	1 έως 3 μήνες	3 έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	Πάνω από 5 έτη	
Λοιπές δανειακές υποχρεώσεις	0	0	0	0	0	0
Ομολογιακά δάνεια	109.636	4.303	182.136	330.175	2.390	628.640
Λοιπές υποχρεώσεις	6.644	0	0	0	0	6.644
Σύνολο στοιχείων ισολογισμού	116.280	4.303	182.136	330.175	2.390	635.284

Στα ομολογιακά δάνεια κατά την 31 Δεκεμβρίου 2016 περιλαμβάνεται ποσό €281.775 χιλ. το οποίο αφορά σε δόσεις ομολογιακών δανείων καταβλητέων έως την 31 Δεκεμβρίου 2016 που είχαν παραταθεί μέχρι την 31 Ιανουαρίου 2017. Η πληρωμή των εν λόγω δόσεων παρατάθηκε εκ νέου μέχρι την 31 Ιουλίου 2017 κατόπιν σχετικής έγκρισης από τον κύριο χρηματοδότη και μέτοχο της Εταιρείας, την ΕΤΕ.

4.4 Λειτουργικός κίνδυνος

Η Εταιρεία έχει υιοθετήσει τον ορισμό του αναθεωρημένου πλαισίου για την εποπτεία των πιστωτικών ιδρυμάτων της Επιτροπής της Βασιλείας, σύμφωνα με τον οποίο:

«Ο λειτουργικός κίνδυνος ορίζεται ως ο κίνδυνος ζημίας που απορρέει εξαιτίας ανεπάρκειας ή αποτυχίας εσωτερικών διαδικασιών και συστημάτων, ανθρώπινου παράγοντα ή εξωτερικών γεγονότων».

Η Εταιρεία έχει αναθέσει συμβατικά, στην ΕΤΕ (και ειδικότερα στη Διεύθυνση Διαχείρισης Χρηματοοικονομικών & Λειτουργικών Κινδύνων της Τράπεζας και του Ομίλου) τις διαδικασίες διαχείρισης του εν λόγω κινδύνου. Ήδη από το 2009, η Εταιρεία έχει προχωρήσει στην ανάπτυξη και υλοποίηση ενός ολοκληρωμένου πλαισίου διαχείρισης του λειτουργικού κινδύνου, με γνώμονα την πλήρωση των ποιοτικών και ποσοτικών κριτηρίων υιοθέτησης της Τυποποιημένης Προσέγγισης.

Κατά τη διάρκεια του 2014, υλοποιήθηκε ο ετήσιος κύκλος εφαρμογής του πλαισίου διαχείρισης λειτουργικού κινδύνου στην Εταιρεία, για τρίτη συνεχόμενη χρονιά μέσω της μηχανογραφικής εφαρμογής OpVar της εταιρείας Algorithmics. Το εν λόγω σύστημα καλύπτει όλο το πλαίσιο διαχείρισης του λειτουργικού κινδύνου και συγκεκριμένα τη διαδικασία Συλλογής Ζημιολόγων Γεγονότων, την ετήσια εφαρμογή της διαδικασίας Αυτοαξιολόγησης Κινδύνων και του συναφούς Περιβάλλοντος Ελέγχου, τη θέσπιση και παρακολούθηση Βασικών Δεικτών Κινδύνου, το έργο της Ανάλυσης Σεναρίων, καθώς και την υλοποίηση Σχεδίων Δράσης. Για τον υπολογισμό του εποπτικού κεφαλαίου έναντι του λειτουργικού κινδύνου, η Εταιρεία ακολουθεί την Τυποποιημένη Προσέγγιση.

4.5 Κεφαλαιακή επάρκεια

Βάσει της ΠΔΤΕ 2622/21.12.2009 «Προϋποθέσεις για την παροχή άδειας ίδρυσης και λειτουργίας και κανόνες εποπτείας των α) εταιρειών χρηματοδοτικής μίσθωσης, β) εταιρειών παροχής πιστώσεων και γ) εταιρειών πρακτορείας επιχειρηματικών απαιτήσεων» από την 1 Ιανουαρίου 2010 η Εταιρεία υπόκειται σε εποπτεία σε ατομική βάση αναφορικά με την επάρκεια των ιδίων κεφαλαίων της. Σε αυτά τα πλαίσια, έχει ανατεθεί στην ΕΤΕ ο υπολογισμός των κεφαλαιακών της απαιτήσεων.

Για τον υπολογισμό της κεφαλαιακής επάρκειας από 1/1/2008, εφαρμόζεται το πλαίσιο υπολογισμού κεφαλαιακών απαιτήσεων της Βασιλείας II, το οποίο βάσει του νόμου 3601/2007, ενσωματώθηκε στο Ελληνικό Δίκαιο. Σύμφωνα με το πλαίσιο της Βασιλείας II, τροποποιήθηκε σημαντικά ο υπολογισμός του Πιστωτικού Κινδύνου και των αντίστοιχων κεφαλαιακών απαιτήσεων, ενώ λαμβάνονται πλέον υπόψη και οι κεφαλαιακές απαιτήσεις για τον Λειτουργικό Κίνδυνο. Στον υπολογισμό του Κινδύνου Αγοράς και των αντίστοιχων κεφαλαιακών απαιτήσεων, δεν επήλθαν σημαντικές αλλαγές.

Ο Πιστωτικός Κίνδυνος υπολογίζεται με βάση την Τυποποιημένη Προσέγγιση και την Προσέγγιση Εσωτερικών Διαβαθμίσεων, ο Λειτουργικός Κίνδυνος υπολογίζεται με βάση την Τυποποιημένη Προσέγγιση και ο Κίνδυνος Αγοράς υπολογίζεται με βάση την Τυποποιημένη Μέθοδο.

Με Πράξη Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος, καθορίζονται οι ελάχιστοι δείκτες βασικών κεφαλαίων και κεφαλαιακής επάρκειας, που πρέπει να διαθέτει η Εταιρεία.

Ο δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας αποτυπώνει τη σχέση μεταξύ των εποπτικών ιδίων κεφαλαίων της Εταιρείας με τους κινδύνους (σταθμισμένο ενεργητικό) που αναλαμβάνει η Εταιρεία. Τα κύρια βασικά κεφάλαια και τα συμπληρωματικά κεφάλαια συνιστούν τα εποπτικά κεφάλαια. Το σταθμισμένο ενεργητικό περιλαμβάνει τον πιστωτικό κίνδυνο, τον κίνδυνο αγοράς και τον λειτουργικό κίνδυνο.

Ο δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας της Εταιρείας την 31 Δεκεμβρίου 2016, βρίσκεται σε επίπεδα πολύ υψηλότερα από τα ελάχιστα προβλεπόμενα βάσει της Πράξης Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος.

Κεφαλαιακή επάρκεια

Χιλιάδες €	31.12.2016	31.12.2015
Εποπτικά ίδια κεφάλαια	52.677	41.356
Σύνολο σταθμισμένου έναντι κινδύνων ενεργητικού	266.185	209.898
Δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας	19,8%	19,7%

Σημειώσεις επί των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 5: Λοιπά έσοδα τόκων

Τα λοιπά έσοδα τόκων αναλύονται ως εξής:

Χιλιάδες €	31.12.2016	31.12.2015
Τόκοι υπερημερίας	998	1.389
Τόκοι εκταμίευσης	746	513
Τόκοι καταθέσεων	17	20
Λοιπά έσοδα τόκων	1.761	1.922

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 6: Έξοδα τόκων

Τα έξοδα τόκων αναλύονται ως εξής:

Χιλιάδες €	31.12.2016	31.12.2015
Τόκοι και έξοδα ομολογιακών δανείων	(15.221)	(15.062)
Τόκοι και έξοδα βραχυπρόθεσμων τραπεζικών δανείων	(970)	(62)
Έξοδα τόκων	(16.191)	(15.124)

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 7: Λοιπά έσοδα εκμετάλλευσης

Τα λοιπά έσοδα εκμετάλλευσης αναλύονται ως εξής:

Χιλιάδες €	31.12.2016	31.12.2015
Λοιπά έσοδα εκμετάλλευσης	865	754
Έσοδα από εκμίσθωση επενδύσεων σε ακίνητα	2.676	2.103
Κέρδη / (ζημιές) από πώληση αυτοκινήτων μακροχρόνιας μίσθωσης	(406)	192
Έσοδα μισθωμένων αυτοκινήτων	1.928	2.178
Έκτακτο κέρδος εισφερόμενου κλάδου	5.694	0
Λοιπά έσοδα εκμετάλλευσης	10.757	5.227

Το κονδύλι των εσόδων από την μίσθωση αυτοκινήτων αντικρίζει ανάλογη δαπάνη που περιλαμβάνεται στο κονδύλι «Έξοδα Διοίκησης και λοιπά λειτουργικά έξοδα» (βλ. Σημείωση 9).

Στα λοιπά έσοδα εκμετάλλευσης της χρήσης 2016 περιλαμβάνεται αμοιβή διαχείρισης και λοιπών εργασιών υποστήριξης προς τη μητρική και την PROBANK Leasing A.E.X.M. ποσού €409 χιλ. (2015: €431 χιλ.), πωλήσεις ιδιοχρησιμοποιούμενων παγίων ποσού €186 χιλ. (2015: (€5) χιλ.), έσοδα προηγούμενων χρήσεων ποσού €67 χιλ. (2015: €64 χιλ.), αποζημιώσεις από ασφαλιστικές εταιρείες ποσού €51 χιλ. (2015: €248 χιλ.) και λοιπά έσοδα ποσού €152 χιλ. (2015: €16 χιλ.).

Σημειώσεις επί των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 8: Δαπάνες προσωπικού

Οι δαπάνες προσωπικού αναλύονται ως εξής:

Χιλιάδες €	31.12.2016	31.12.2015
Μισθοί	(1.827)	(1.477)
Εργοδοτικές εισφορές	(362)	(390)
Λοιπές παροχές προσωπικού	(82)	(87)
Έξοδα συνταξιοδοτικών προγραμμάτων καθορισμένων παροχών	(39)	(49)
Δαπάνες προσωπικού	(2.310)	(2.003)

Ο μέσος αριθμός εργαζομένων της Εταιρείας για την περίοδο από την 1 Ιανουαρίου μέχρι την 31 Δεκεμβρίου 2016 ανήλθε σε 47 άτομα (2015: 44 άτομα).

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 9: Έξοδα διοίκησης και λοιπά λειτουργικά έξοδα

Χιλιάδες €	31.12.2016	31.12.2015
Φόροι-τέλη	(868)	(1.169)
Τηλεπικοινωνίες	(53)	(40)
Ενοίκια κτιρίων και λοιπού εξοπλισμού	(143)	(140)
Λοιπές αμοιβές & παροχές τρίτων	(204)	(189)
Δαπάνες μισθωμένων αυτοκινήτων	(2.028)	(1.961)
Έξοδα επισκευών και συντήρησης	(189)	(159)
Έξοδα υπηρεσιών κοινής ωφέλειας	(212)	(240)
Έξοδα εξωτερικής ανάθεσης	(74)	(133)
Λοιπά διοικητικά έξοδα	(362)	(806)
Έξοδα διοίκησης και λοιπά λειτουργικά έξοδα	(4.133)	(4.837)

Στο κονδύλι «Φόροι-τέλη» της χρήσης 2016 περιλαμβάνεται Φόρος Ακίνητης Περιουσίας ποσού €688 χιλ. (2015: €731 χιλ.), μηνιαία εκκαθάριση Φ.Π.Α. ποσού €127 χιλ. (2015: €322 χιλ.), Χαρτόσημο μισθωμάτων, αμοιβών και λοιπών πράξεων ποσού €22 χιλ. (2015: €28 χιλ.), λοιποί φόροι – τέλη ποσού €31 χιλ. (2015: €88 χιλ.).

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 10: Φόρος εισοδήματος

Σύμφωνα με το ν.4334/2015, ο οποίος τέθηκε σε ισχύ στις 16 Ιουλίου 2015 και τροποποίησε το φορολογικό νόμο 4172/2013, ο φορολογικός συντελεστής της Εταιρείας ανέρχεται σε 29,0% για τις χρήσεις 2016 και 2015.

Με βάσει τις διατάξεις του ν.4387/2016 και 4389/2016, τα πιθανά μερίσματα που θα διανεμηθούν από την 1^η Ιανουαρίου 2017 υπόκεινται σε παρακράτηση φόρου 15,0%.

Ο φόρος εισοδήματος που καταχωρήθηκε στα αποτελέσματα αναλύεται ως εξής:

Χιλιάδες €	31.12.2016	31.12.2015
Τρέχων φόρος εισοδήματος	(60)	(119)
Αναβαλλόμενοι φόροι (βλ. Σημείωση 13)	0	(4.199)
Φόρος εισοδήματος	(60)	(4.318)

Σημειώσεις επί των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Χιλιάδες €	31.12.2016	31.12.2015
Κέρδη / (Ζημίες) προ φόρων	1.421	(12.249)
Φόρος με βάση τον τρέχοντα φορολογικό συντελεστή (29%)	(412)	3.552
Επίπτωση εφαρμογής διαφορετικών φορολογικών συντελεστών	0	0
Μη φορολογικά εκπεστές δαπάνες	(11)	(28)
Διαφορά Φόρου Εισοδήματος προηγούμενης χρήσης	0	0
Λοιπές διαφορές	363	(7.842)
Φόρος εισοδήματος	(60)	(4.318)
Πραγματικός φορολογικός συντελεστής περιόδου	-4,2%	35,3%

Χιλιάδες €	31.12.2016	31.12.2015
Τρέχων φόρος εισοδήματος	(302)	(271)
Προκαταβολή χρήσεως / απαιτήσεις από φόρος εισοδήματος	835	2.468
(Απαιτήσεις από φόρο εισοδήματος) / Φόρος εισοδήματος	533	2.197

Αναφορικά με το κονδύλι «Προκαταβολή χρήσεως / απαιτήσεις από φόρο εισοδήματος» που εμφανίζεται την 31 Δεκεμβρίου 2015, σύμφωνα με την «Εκθεση μερικού ελέγχου» της αρμόδιας φορολογικής αρχής (Απρίλιος 2016), έγινε αποδεκτός ο συμφηφισμός ποσού €1.633 χιλ., αναφορικά με τη δήλωση φορολογίας εισοδήματος διαχειριστικής περιόδου 1/1/2012-31/12/2012 (οικονομικό έτος 2013) και συμφηφίστηκε στη χρήση του 2016.

Η Εταιρεία παραμένει φορολογικά ανέλεγκτη για τις χρήσεις του 2010 και του 2016. Η χρήση του 2010 θα ελεγχθεί από τις φορολογικές αρχές, ενώ η χρήση του 2016 θα ελεγχθεί από την εταιρεία, Deloitte Ανώνυμη Εταιρία Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών που διενεργεί τον τακτικό έλεγχο των χρηματοοικονομικών καταστάσεων. Κατά τη διάρκεια των φορολογικών ελέγχων ενδέχεται να προκύψουν πρόσθετες φορολογικές υποχρεώσεις, ωστόσο, εκτιμάται ότι αυτές δε θα έχουν σημαντική επίπτωση στην χρηματοοικονομική κατάσταση της Εταιρείας.

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2016, οι συσσωρευμένες προβλέψεις που αναγνωρίστηκαν από την Εταιρεία, σχετικά με τις ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις 2010-2016, ανήλθαν σε €302 χιλ. (2010-2015: €271 χιλ.). Οι χρήσεις των ετών 2011-2015 έχουν ελεγχθεί φορολογικά από την ανωτέρω αναφερόμενη εταιρεία Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών, σύμφωνα αρχικά με το άρθρο 82 του ν.2238/1994 και μεταγενέστερα με το άρθρο 65^Α του Ν. 4174/2013 και οι σχετικές εκθέσεις φορολογικής συμμόρφωσης, οι οποίες δεν είχαν παρατηρήσεις, εκδόθηκαν την 19 Ιουλίου 2012, την 24 Σεπτεμβρίου 2013, την 8 Ιουλίου 2014, την 25 Σεπτεμβρίου 2015 και την 29 Σεπτεμβρίου 2016 αντίστοιχα. Σύμφωνα με την ΠΟΛ. 1006/05.01.2016 δεν εξαιρούνται από τη διενέργεια τακτικού φορολογικού ελέγχου από τις αρμόδιες φορολογικές αρχές οι επιχειρήσεις για τις οποίες εκδίδεται φορολογικό πιστοποιητικό χωρίς επιφυλάξεις για παραβάσεις της φορολογικής νομοθεσίας.

Συνεπώς, οι φορολογικές αρχές είναι δυνατόν να επανέλθουν και να διενεργήσουν το δικό τους φορολογικό έλεγχο. Ωστόσο, εκτιμάται από τη Διοίκηση της Εταιρείας ότι τα αποτελέσματα από τέτοιους μελλοντικούς ελέγχους από τις φορολογικές αρχές αν τελικά πραγματοποιηθούν δεν θα έχουν σημαντική επίπτωση στην χρηματοοικονομική θέση της Εταιρείας.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 11: Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα

Το ταμείο και τα ταμειακά ισοδύναμα αναλύονται ως εξής:

Χιλιάδες €	31.12.2016	31.12.2015
Ταμείο	1	1
Καταθέσεις όψεως	24.010	20.839
Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα	24.011	20.840

Η μεταβολή στις καταθέσεις όψεως οφείλεται κατά κύριο λόγο στην απόφαση της Εταιρείας για επαρκή ρευστότητα, η οποία πραγματοποιήθηκε μέσω δανεισμού από την ΕΤΕ για την υλοποίηση ενδεχόμενων νέων χρηματοδοτικών μισθώσεων.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 12: Δάνεια από χρηματοδοτικές μισθώσεις

Πρόκειται για απαιτήσεις που είναι ενσωματωμένες στις συμβάσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης που έχει συνάψει η Εταιρεία και αναλύονται ως εξής:

Βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις

Χιλιάδες €	31.12.2016	31.12.2015
Μικτές απαιτήσεις από χρηματοδοτικές μισθώσεις	141.480	99.001
Έσοδο τόκων μη δεδουλευμένο	(23.523)	(18.580)
	117.957	80.421
Ανεξόφλητα υπόλοιπα από τιμολογήσεις έως 31 Δεκεμβρίου	91.764	78.859
Βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις	209.721	159.280

Μακροπρόθεσμες απαιτήσεις

Χιλιάδες €	31.12.2016	31.12.2015
Μικτές απαιτήσεις από Χ/Μ > 1έτος	486.988	451.803
Έσοδο τόκων μη δεδουλευμένο > 1 έτος	(84.526)	(78.211)
Μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	402.462	373.592

Σύνολο δανείων από χρηματοδοτικές μισθώσεις

612.183 **532.872**

Χιλιάδες €

31.12.2016 31.12.2015

Δάνεια από χρηματοδοτικές μισθώσεις προ προβλέψεων	612.183	532.872
Πρόβλεψη απομείωσης δανείων από χρηματοδοτικές μισθώσεις	(60.815)	(54.903)
Σύνολο δανείων από χρηματοδοτικές μισθώσεις	551.368	477.969

Η λήξη των δανείων από χρηματοδοτικές μισθώσεις προ προβλέψεων αναλύεται ως εξής:

Χιλιάδες €	31.12.2016	31.12.2015
Μέχρι 1 έτος	209.721	159.280
Από 1 έως 5 έτη	215.802	173.904
Περισσότερο από 5 έτη	186.660	199.688
Σύνολο προ προβλέψεων	612.183	532.872

Σημειώσεις επί των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Η κίνηση των προβλέψεων απομείωσης δανείων από χρηματοδοτικές μισθώσεις κατά τη διάρκεια των χρήσεων 2016 και 2015, αναλύεται ως εξής:

Χιλιάδες €	31.12.2016	31.12.2015
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	54.903	38.904
Πρόβλεψη απομειώσεων χρήσεως	7.520	18.031
Διαγραφές	0	(273)
Προβλέψεις απομείωσης δανείων από χρηματοδοτικές μισθώσεις	7.520	17.758
Μεταφορά σε επενδυτικά ακίνητα	0	(684)
Μεταφορά σε λοιπά στοιχεία ενεργητικού	(1.608)	(1.075)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	60.815	54.903

Οι προβλέψεις απομείωσης χρηματοδοτικών μισθώσεων για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2016 ποσού €60.815 χιλ. (2015: €54.903 χιλ.) δεν ενσωματώνουν τις μεταφερθείσες προβλέψεις στην ΕΤΕ συνεπεία των επιστολών προθέσεων.

Η λήξη των απαιτήσεων από χρηματοδοτικές μισθώσεις μετά από προβλέψεις αναλύεται ως εξής:

Χιλιάδες €	31.12.2016	31.12.2015
Μέχρι 1 έτος	172.429	122.957
Από 1 έως 5 έτη	270.485	222.343
Περισσότερο από 5 έτη	216.503	229.460
	659.417	574.760
Έσοδο τόκων μη δεδουλευμένο	(108.049)	(96.791)
Σύνολο δανείων από χρηματοδοτικές μισθώσεις	551.368	477.969

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 13: Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις & υποχρεώσεις

Οι αναβαλλόμενοι φόροι υπολογίζονται επί όλων των προσωρινών διαφορών μεταξύ της λογιστικής αξίας και της φορολογικής αξίας των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων. Οι αναβαλλόμενοι φόροι εισοδήματος υπολογίζονται χρησιμοποιώντας τον ισχύοντα φορολογικό συντελεστή της Εταιρείας κατά την ημερομηνία ωρίμανσης της φορολογικής υποχρέωσης ή απαίτησης.

Σημειώσεις επί των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις αναλύονται ως εξής:

Χιλιάδες €	31.12.2016	31.12.2015
Απαιτήσεις από αναβαλλόμενους φόρους:		
Λοιπά περιουσιακά στοιχεία	0	0
Ακίνητα επενδύσεων	0	0
Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	0	0
Προβλέψεις δανείων από χρηματοδοτικές μισθώσεις	0	0
Φορολογικές ζημιές	0	0
Λοιπά	0	0
Απαιτήσεις από αναβαλλόμενους φόρους	0	0
Υποχρεώσεις από αναβαλλόμενους φόρους:		
Δάνεια από χρηματοδοτικές μισθώσεις	0	0
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	0	0
Ενσώματα περιουσιακά στοιχεία	0	0
Υποχρεώσεις από αναβαλλόμενους φόρους	0	0
Καθαρές αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	0	0

45

Χιλιάδες €	Από 1 ^η Ιανουαρίου έως	
	31.12.2016	31.12.2015
(Έσοδα) / έξοδα από αναβαλλόμενους φόρους:	0	8.741
Σύνολο αναβαλλόμενων φόρων	0	8.741

Χιλιάδες €	Από 1 ^η Ιανουαρίου έως	
	31.12.2016	31.12.2015
Προβλέψεις απομείωσης δανείων από χρηματοδοτικές μισθώσεις	0	4.382
Αντιλογισμός απομειώσεων λόγω επιστολών προθέσεων	0	0
Προβλέψεις απομείωσης ανακτηθέντων περιουσιακών στοιχείων	0	573
Απομειώσεις και λοιπές προσωρινές διαφορές σε ακίνητα επενδύσεων	0	3.737
Λοιπές προσωρινές διαφορές	0	49
Φορολογικές ζημιές	0	0
Δάνεια από χρηματοδοτικές μισθώσεις	0	0
Σύνολο	0	8.741

Σημειώσεις επί των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Η μεταβολή των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων και υποχρεώσεων αναλύεται ως ακολούθως:

Χιλιάδες €	31.12.2014	Αναβαλλόμενος φόρος χρήσης	Αναγνώριση στη κατάσταση αποτελεσμάτων	Αναγνώριση στα λοιπά συνολικά έσοδα	31.12.2015
Απαιτήσεις από αναβαλλόμενους φόρους:					
Λοιπά περιουσιακά στοιχεία	212	361	(573)	0	0
Ακίνητα επενδύσεων	1.576	2.161	(3.737)	0	0
Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	119	(83)	(36)	0	0
Προβλέψεις δανείων από χρηματοδοτικές μισθώσεις	2.899	1.483	(4.382)	0	0
Φορολογικές ζημιές	0	0	0	0	0
Λοιπά	45	(89)	44	0	0
Απαιτήσεις από αναβαλλόμενους φόρους	4.851	3.833	(8.684)	0	0
Υποχρεώσεις από αναβαλλόμενους φόρους:					
Δάνεια από χρηματοδοτικές μισθώσεις	(490)	223	267	0	0
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	(8)	293	(285)	0	0
Ενσώματα περιουσιακά στοιχεία	(88)	127	(39)	0	0
Υποχρεώσεις από αναβαλλόμενους φόρους	(586)	643	(57)	0	0
Καθαρές αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	4.265	4.476	(8.741)	0	0

Σημειώσεις επί των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Χιλιάδες €	31.12.2015	Αναβαλλόμενος φόρος χρήσης	Αναγνώριση στη κατάσταση αποτελεσμάτων	Αναγνώριση στα λοιπά συνολικά έσοδα	31.12.2016
Απαιτήσεις από αναβαλλόμενους φόρους:					
Λοιπά περιουσιακά στοιχεία	0	372	(372)	0	0
Ακίνητα επενδύσεων	0	(120)	120	0	0
Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	0	32	(32)	0	0
Προβλέψεις δανείων από χρηματοδοτικές μισθώσεις	0	3.581	(3.581)	0	0
Φορολογικές ζημιές	0	0	0	0	0
Λοιπά	0	0	0	0	0
Απαιτήσεις από αναβαλλόμενους φόρους	0	3.865	(3.865)	0	0
Υποχρεώσεις από αναβαλλόμενους φόρους:					
Δάνεια από χρηματοδοτικές μισθώσεις	0	(1.719)	1.719	0	0
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	0	(284)	284	0	0
Ενσώματα περιουσιακά στοιχεία	0	(23)	23	0	0
Υποχρεώσεις από αναβαλλόμενους φόρους	0	(2.026)	2.026	0	0
Καθαρές αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	0	1.839	(1.839)	0	0

47

Την 31 Δεκεμβρίου 2015, η Εταιρεία προέβη σε αναθεώρηση της αξιολόγησής της σχετικά με την ανακτησιμότητα της καθαρής αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης λαμβάνοντας υπόψη την πραγματική επίδοση της χρήσης που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2015 και τις εκτιμήσεις της Διοίκησης σχετικά με τις παραδοχές ανάπτυξης της Εταιρείας στο μέλλον. Η Διοίκηση της Εταιρείας, λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, κατά την 31 Δεκεμβρίου 2015 εκτίμησε ότι τα μελλοντικά φορολογητέα κέρδη της Εταιρείας δε θα είναι επαρκή να καλύψουν τις σωρευμένες φορολογικές ζημιές και τις εκπεστέες προσωρινές διαφορές και για το λόγο αυτό αντιλόγησε αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις ποσού €8.741 χιλ. Κατά τη χρήση του 2016, οι καθαρές αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις ανέρχονταν σε ποσό €1.839 χιλ. και δεν αναγνωρίστηκαν στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 14: Ακίνητα επενδύσεων

Χιλιάδες €	Γήπεδα και Οικόπεδα	Κτίρια	Σύνολο
Αξία κτήσης			
Υπόλοιπο έναρξης 1 Ιανουαρίου 2015	26.633	80.465	107.098
Προσθήκες	429	1.039	1.468
Μεταφορές απομείωσης από δάνεια καλυμμένες με επιστολές προθέσεων από ΕΤΕ	0	0	0
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2015	27.062	81.504	108.566
Συσσωρευμένες αποσβέσεις & προβλέψεις απομείωσης			
Υπόλοιπο έναρξης 1 Ιανουαρίου 2015	(99)	(33.896)	(33.995)
Μεταφορές	0	(16.424)	(16.424)
Αποσβέσεις	0	(1.511)	(1.511)
Απομείωση αξίας ακινήτων επενδύσεων	0	6.380	6.380
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2015	(99)	(45.451)	(45.550)
Λογιστική αξία 31 Δεκεμβρίου 2015	26.963	36.053	63.016

Χιλιάδες €	Γήπεδα και Οικόπεδα	Κτίρια	Σύνολο
Αξία κτήσης			
Υπόλοιπο έναρξης 1 Ιανουαρίου 2016	27.062	81.504	108.566
Προσθήκες	0	0	0
Μεταφορές απομείωσης από δάνεια καλυμμένες με επιστολές προθέσεων από ΕΤΕ	0	0	0
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2016	27.062	81.504	108.566
Συσσωρευμένες αποσβέσεις & προβλέψεις απομείωσης			
Υπόλοιπο έναρξης 1 Ιανουαρίου 2016	(99)	(45.451)	(45.550)
Μεταφορές	0	(495)	(495)
Αποσβέσεις	0	(1.509)	(1.509)
Απομείωση αξίας ακινήτων επενδύσεων	(12)	197	185
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2016	(111)	(47.258)	(47.369)
Λογιστική αξία 31 Δεκεμβρίου 2016	26.951	34.246	61.197

Η σωρευμένη απομείωση των επενδυτικών ακινήτων κατά την 31 Δεκεμβρίου 2016 ανήλθε σε ποσό €21.041 χιλ. (2015: €21.226 χιλ.). Στη χρήση 2016 μεταφέρθηκαν προβλέψεις απομείωσης επενδυτικών ακινήτων ποσού €196 χιλ. (2015: €16.424 χιλ.) στη μητρική Τράπεζα συνεπεία των επιστολών προθέσεων.

Τα έσοδα από ενοίκια των εκμισθωμένων επενδυτικών ακινήτων για τη χρήση του 2016 ανέρχονται σε ποσό €2.676 χιλ. (2015: €2.103 χιλ.).

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 15: Άυλα περιουσιακά στοιχεία

Χιλιάδες €	Λογισμικό
Αξία κτήσης	
Υπόλοιπο έναρξης 1 Ιανουαρίου 2015	508
Προσθήκες	0
Πωλήσεις	0
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2015	508
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	
Υπόλοιπο έναρξης 1 Ιανουαρίου 2015	(386)
Αποσβέσεις χρήσεως	(22)
Πωλήσεις	0
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2015	(408)
Αναπόσβεστη αξία 31 Δεκεμβρίου 2015	100

Αξία κτήσης	
Υπόλοιπο έναρξης 1 Ιανουαρίου 2016	508
Προσθήκες	29
Πωλήσεις	0
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2016	537
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	
Υπόλοιπο έναρξης 1 Ιανουαρίου 2016	(408)
Αποσβέσεις χρήσεως	(22)
Πωλήσεις	0
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2016	(430)
Αναπόσβεστη αξία 31 Δεκεμβρίου 2016	107

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 16: Ενσώματα περιουσιακά στοιχεία

Χιλιάδες €	Γήπεδα	Κτίρια	Μεταφορικά μέσα	Εξοπλισμός	Σύνολο ενσώματων περιουσιακών στοιχείων
Αξία κτήσης					
Υπόλοιπο έναρξης 1 Ιανουαρίου 2015	1.667	2.505	129	598	4.899
Μεταφορές	0	0	(132)	0	(132)
Προσθήκες	0	0	106	0	106
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2015	1.667	2.505	103	598	4.873
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις					
Υπόλοιπο έναρξης 1 Ιανουαρίου 2015	0	(1.772)	(21)	(416)	(2.209)
Αποσβέσεις Χρήσεως	0	(57)	(16)	(45)	(118)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2015	0	(1.829)	(37)	(461)	(2.327)
Αναπόσβεστη αξία 31 Δεκεμβρίου 2015	1.667	676	66	137	2.546
Αξία κτήσης					
Υπόλοιπο έναρξης 1 Ιανουαρίου 2016	1.667	2.505	103	598	4.873
Μεταφορές	0	0	(33)	(3)	(36)
Προσθήκες	0	0	117	108	225
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2016	1.667	2.505	187	703	5.062
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις					
Υπόλοιπο έναρξης 1 Ιανουαρίου 2016	0	(1.829)	(37)	(461)	(2.327)
Μεταφορές		132	329	(111)	350
Αποσβέσεις Χρήσεως	0	(196)	(374)	(31)	(601)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2016	0	(1.893)	(82)	(603)	(2.578)
Αναπόσβεστη αξία 31 Δεκεμβρίου 2016	1.667	612	105	100	2.484

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 17: Λοιπά στοιχεία ενεργητικού

Χιλιάδες €	31.12.2016	31.12.2015
Περιουσιακά στοιχεία από ανάκτηση	14.664	13.250
Απομείωση αξίας περιουσιακών στοιχείων από ανάκτηση	(12.821)	(11.792)
Λογιστική αξία ανακτηθέντων περιουσιακών στοιχείων	1.843	1.458
Προκαταβολές για απόκτηση περιουσιακών στοιχείων	1.504	12.251
Λοιπές απαιτήσεις από χρηματοδοτικές μισθώσεις	72.351	72.155
Λοιπές απαιτήσεις & έξοδα επόμενης χρήσης εισπρακτέα	8.134	3.764
Σύνολο λοιπών στοιχείων ενεργητικού	83.832	89.628

Στα Περιουσιακά στοιχεία από ανάκτηση περιλαμβάνεται εξοπλισμός που έχει αποκτηθεί από πελάτες χρηματοδοτικής μίσθωσης, λόγω μη εξυπηρέτησης των υποχρεώσεών τους (Σχετική η παράγραφος ανάκτησης εξασφαλίσεων στη Σημείωση 4.1.5). Στην απομείωση αξίας περιουσιακών στοιχείων από ανάκτηση περιλαμβάνεται μεταφορά πρόβλεψης απομείωσης δανείων από χρηματοδοτικές μισθώσεις ποσού €1.608 χιλ. (βλ. Σημείωση 12) και θετική επίδραση στα αποτελέσματα χρήσης ποσού €579 χιλ.

Σημειώσεις επί των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Οι προκαταβολές για απόκτηση περιουσιακών στοιχείων αφορούν σε προκαταβολές που έχουν δοθεί για εγκεκριμένες συμβάσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης που δεν είχαν υλοποιηθεί κατά την 31 Δεκεμβρίου 2016.

Οι λοιπές απαιτήσεις από χρηματοδοτικές μισθώσεις ποσού €72.351 χιλ. κατά την 31.12.2016 (2015: €72.155 χιλ.) αφορούν σε απαιτήσεις από τη μητρική Τράπεζα συνεπεία των επιστολών προθέσεων για χρηματοδοτικά ανοίγματα η εξασφάλιση των οποίων έχει ανακτηθεί από την Εταιρεία. Η μεταβολή ποσού €196 χιλ. αφορά στην αντίστοιχη αύξηση της απαίτησης από τη μητρική Τράπεζα για το χρηματοδοτικό άνοιγμα της χρήσης που έληξε την 31.12.2016 (2015: €16.424 χιλ.).

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 18: Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις

Οι προμηθευτές και οι λοιπές υποχρεώσεις αναλύονται ως εξής:

Χιλιάδες €	31.12.2016	31.12.2015
Προμηθευτές και πιστωτές	7.344	4.310
Έξοδα πληρωτέα και έσοδα επομένων χρήσεων	165	257
Λοιποί φόροι πληρωτέοι	550	1.992
Ασφαλιστικοί οργανισμοί	110	85
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	8.169	6.644

Η μεταβολή στο λογαριασμό προμηθευτές και πιστωτές, αφορά κατά κύριο λόγο υποχρεώσεις προς προμηθευτές παγίων στοιχείων, τα οποία αποτέλεσαν αντικείμενα συμβάσεων χρηματοδοτικών μισθώσεων οι οποίες ενεργοποιήθηκαν κατά την διάρκεια της χρήσης. Ο λογαριασμός Λοιποί φόροι πληρωτέοι αφορά κυρίως τον Ενιαίο Φόρο Ιδιοκτησίας Ακινήτων ο οποίος αποδόθηκε στην επόμενη χρήση, εντός των οριζόμενων από το νόμο προθεσμιών.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 19: Ομολογιακά & λοιπά τραπεζικά δάνεια

Βραχυπρόθεσμα

Χιλιάδες €	31.12.2016	31.12.2015
Βραχυπρόθεσμα τραπεζικά δάνεια	61.183	0
Ομολογιακά δάνεια και τόκοι αποπληρωτέα σε ένα έτος	502.500	288.338
Βραχυπρόθεσμα	563.683	288.338

Μακροπρόθεσμα

Χιλιάδες €	31.12.2016	31.12.2015
Ομολογιακά δάνεια αποπληρωτέα από 1 έως 5 έτη	97.900	318.400
Ομολογιακά δάνεια αποπληρωτέα μετά από 5 έτη	1.463	1.687
Μακροπρόθεσμα	99.363	320.087

Ομολογιακά και λοιπά τραπεζικά δάνεια	663.046	608.425
--	----------------	----------------

Τα βραχυπρόθεσμα τραπεζικά δάνεια περιλαμβάνουν δάνεια που έχουν ληφθεί από την ΕΤΕ και ανέρχονται σε €61.183 χιλ., εκ των οποίων: α) ποσό €30.108 χιλ. αφορά αλληλόχρεο λογαριασμό (κεφάλαιο €29.507 χιλ., έναρξης από 1 Απριλίου 2016), που μεταφέρθηκε στην Εταιρεία συνεπεία της απορρόφησης του Κλάδου Χρηματοδοτικών Μισθώσεων Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας από την PROBANK LEASING A.E.X.M. β) ποσό €20.062 χιλ. αφορά αλληλόχρεο λογαριασμό (κεφάλαιο €20.000 χιλ., έναρξης από 5 Δεκεμβρίου 2016 και γ) ποσό €11.013 χιλ. αφορά αλληλόχρεο λογαριασμό (κεφάλαιο €11.000 χιλ., έναρξης από 22 Δεκεμβρίου 2016).

Σημειώσεις επί των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Από το σύνολο των ομολογιακών δανείων συνολικού ποσού €601.863 χιλ. την 31.12.2016 ποσό €571.770 χιλ. (2015: €578.004 χιλ.) έχει ληφθεί από την ΕΤΕ, ενώ ποσό €30.093 χιλ. (2015: €30.421 χιλ.) έχει ληφθεί από την NBG Bank Malta Ltd.

Στα βραχυπρόθεσμα ομολογιακά δάνεια κατά την 31 Δεκεμβρίου 2016 περιλαμβάνεται ποσό €281.775 χιλ. το οποίο αφορά σε δόσεις ομολογιακών δανείων καταβλητέων έως την 31 Δεκεμβρίου 2016 που είχαν παραταθεί μέχρι την 31 Ιανουαρίου 2017. Η πληρωμή των εν λόγω δόσεων παρατάθηκε εκ νέου μέχρι την 31 Ιουλίου 2017 κατόπιν σχετικής έγκρισης από τον κύριο χρηματοδότη και μέτοχο της Εταιρείας, την ΕΤΕ.

Τα έξοδα τόκων στη χρήση 2016 ανήλθαν σε ποσό €16.191 χιλ., έναντι ποσού €15.124 χιλ. το 2015 (βλ. Σημείωση 6).

Η εύλογη αξία των ομολογιακών δανείων κατά την 31 Δεκεμβρίου 2016 αναλύεται στη Σημείωση 24.

Αναλυτική κατάσταση των ομολογιακών δανείων όπως έχουν διαμορφωθεί την 31 Δεκεμβρίου 2016, ακολουθεί κατωτέρω:

Απόφαση Γ.Σ.	Ημ. Έναρξης	Ημ. Λήξης	Νόμ.	Ονομ. αξία	Τρ. Επιτ.	Υπόλ. Κεφάλαιο
Γ.Σ. 12/09/2008	2/10/2008	30/6/2028	EUR	4.275	5,35%	2.458
Γ.Σ. 12/09/2008	2/10/2008	30/6/2028	EUR	225	5,35%	129
Γ.Σ. 15/06/2009	30/6/2009	31/12/2016	EUR	11.400	1,10%	8.550
Γ.Σ. 15/06/2009	30/6/2009	31/12/2016	EUR	600	1,10%	450
Γ.Σ. 15/06/2009	28/12/2009	31/12/2016	EUR	14.250	1,10%	10.688
Γ.Σ. 15/06/2009	28/12/2009	31/12/2016	EUR	750	1,10%	563
Γ.Σ. 15/06/2009	2/7/2010	31/12/2016	EUR	19.000	1,10%	15.200
Γ.Σ. 15/06/2009	2/7/2010	31/12/2016	EUR	1.000	1,10%	800
Γ.Σ. 15/06/2009	22/9/2010	31/12/2016	EUR	19.000	1,10%	15.200
Γ.Σ. 15/06/2009	22/9/2010	31/12/2016	EUR	1.000	1,10%	800
Γ.Σ. 15/06/2009	29/10/2010	31/12/2016	EUR	31.350	1,10%	25.080
Γ.Σ. 15/06/2009	29/10/2010	31/12/2016	EUR	1.650	1,10%	1.320
Γ.Σ. 23/12/2009	29/12/2009	31/12/2016	EUR	118.750	1,50%	92.031
Γ.Σ. 23/12/2009	29/12/2009	31/12/2016	EUR	6.250	1,50%	4.844
Γ.Σ. 14/02/2011	11/4/2011	31/12/2015	EUR	66.500	2,50%	66.500
Γ.Σ. 14/02/2011	11/4/2011	31/12/2015	EUR	3.500	2,50%	3.500
Γ.Σ. 14/12/2011	30/12/2011	31/12/2018	EUR	95.000	3,00%	57.000
Γ.Σ. 14/12/2011	30/12/2011	31/12/2018	EUR	5.000	3,00%	3.000
Γ.Σ. 14/12/2012	31/12/2012	31/12/2017	EUR	190.000	3,00%	175.750
Γ.Σ. 14/12/2012	31/12/2012	31/12/2017	EUR	10.000	3,00%	9.250
Γ.Σ. 21/03/2014	15/5/2014	31/12/2018	EUR	4.500	3,35%	4.387
Γ.Σ. 21/03/2014	15/5/2014	31/12/2018	EUR	85.500	3,35%	83.363
Γ.Σ. 09/04/2015	15/4/2015	30/3/2020	EUR	28.500	3,35%	19.950
Γ.Σ. 09/04/2015	15/4/2015	30/3/2020	EUR	1.500	3,35%	1.050
Σύνολο				719.500		601.863

52

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 20: Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία

Σύμφωνα με το ελληνικό εργατικό δίκαιο (ν. 2112/1920) κάθε εργαζόμενος δικαιούται εφάπαξ αποζημίωση σε περίπτωση καταγγελίας της εργασιακής του σύμβασης από τον εργοδότη ή σε περίπτωση εξόδου από την υπηρεσία. Το ποσό της αποζημίωσης εξαρτάται από το χρόνο προϋπηρεσίας και τις αποδοχές του εργαζόμενου την ημέρα της απολύσεως ή συνταξιοδοτήσεώς του. Αν ο εργαζόμενος παραμείνει στην Εταιρεία μέχρι να συνταξιοδοτηθεί κανονικά, δικαιούται ποσό εφάπαξ ίσο με το 40% της αποζημίωσης που θα έπαιρνε αν απολυόταν την ίδια μέρα. Ο ελληνικός εμπορικός νόμος, προβλέπει ότι οι εταιρείες θα πρέπει να σχηματίζουν πρόβλεψη που αφορά το σύνολο του προσωπικού και τουλάχιστον για την υποχρέωση που δημιουργείται επί αποχωρήσεως λόγω συνταξιοδοτήσεως (40% της συνολικής υποχρεώσεως).

Σημειώσεις επί των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Οι υποχρεώσεις για αποζημίωση προσωπικού προσδιορίστηκαν μέσω αναλογιστικής μελέτης. Οι πίνακες που ακολουθούν εμφανίζουν τη σύνθεση της καθαρής δαπάνης για τη σχετική υποχρέωση που καταχωρήθηκε στα αποτελέσματα των χρήσεων από 1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου 2016 και 2015 αντίστοιχα, καθώς και την κίνηση των σχετικών λογαριασμών υποχρεώσεων για αποζημίωση προσωπικού που παρουσιάζονται στον συνημμένο Ισολογισμό της χρήσεως που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2016 και την 31 Δεκεμβρίου 2015.

Τα έξοδα των προγραμμάτων καθορισμένων παροχών που έχουν καταχωρηθεί στα αποτελέσματα αναλύονται ως ακολούθως:

Χιλιάδες €	31.12.2016	31.12.2015
Κόστος τρέχουσας υπηρεσίας	19	21
Κόστος επιτοκίου	9	10
Κόστος τερματισμού υπηρεσίας	11	0
Σύνολο	39	31

Η κίνηση καθαρής υποχρέωσης αναλύεται ως εξής:

Χιλιάδες €	31.12.2016	31.12.2015
Καθαρή υποχρέωση κατά την έναρξη της χρήσης	373	459
Παροχές καταβληθείσες από την Εταιρεία	(15)	(18)
Έξοδα που αναγνωρίστηκαν στα αποτελέσματα της χρήσης	39	31
Αναλογιστική ζημία / (κέρδος) που αναγνωρίστηκε στην Κατάσταση Συνολικών Εσόδων	88	(99)
Καθαρή υποχρέωση κατά τη λήξη της χρήσης	485	373

Οι κύριες αναλογιστικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν έχουν ως εξής :

	31.12.2016	31.12.2015
Προεξοφλητικό επιτόκιο	1,60%	2,35%
	2017 - 2018: 0,00%	2016 - 2018: 0,00%
	2019 - 2020: 0,50%	2019 - 2020: 0,50%
	2021 - 2022: 1,00%	2021 - 2022: 1,00%
	2023 - : 1,50%	2023 - : 1,50%
Αναμενόμενη εναπομένουσα εργασιακή ζωή	17,62 έτη	17,03 έτη

Η κίνηση υποχρέωσης προγραμμάτων καθορισμένων παροχών αναλύεται ως εξής:

Χιλιάδες €	31.12.2016	31.12.2015
Υποχρέωση κατά την έναρξη της χρήσης	373	459
Κόστος τρέχουσας υπηρεσίας	19	21
Κόστος επιτοκίου	9	10
Κόστος τερματισμού υπηρεσίας	11	0
Παροχές καταβληθείσες από την Εταιρεία	(15)	(18)
Αναλογιστικές ζημίες / (κέρδη)	88	(99)
Υποχρέωση κατά τη λήξη της χρήσης	485	373

Σημειώσεις επί των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Ανάλυση ευαισθησίας σημαντικών αναλογιστικών παραδοχών:

		31.12.2016	31.12.2015
		Αύξηση / (μείωση) στην υποχρέωση καθορισμένων παροχών	Αύξηση / (μείωση) στην υποχρέωση καθορισμένων παροχών
Αναλογιστική παραδοχή	Μεταβολή στην παραδοχή		
Επιτόκιο προεξόφλησης	Αύξηση κατά 50 μονάδες βάσης Μείωση κατά 50 μονάδες βάσης	(8,3%) 9,3%	(8,0%) 8,9%
Πληθωρισμός	Αύξηση κατά 50 μονάδες βάσης Μείωση κατά 50 μονάδες βάσης	1,7% (1,5%)	1,5% (1,4%)
Ρυθμός αύξησης αποδοχών	Αύξηση κατά 50 μονάδες βάσης Μείωση κατά 50 μονάδες βάσης	7,6% (6,8%)	7,4% (6,7%)
Ρυθμός αύξησης συντάξεων	Αύξηση κατά 50 μονάδες βάσης Μείωση κατά 50 μονάδες βάσης	0,0% 0,0%	0,0% 0,0%
Αναμενόμενη διάρκεια ζωής	Πλέον ενός έτους Λιγότερο από ένα έτος	1,0% (1,1)%	1,0% (1,1%)

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 21: Ίδια κεφάλαια

Μετοχικό κεφάλαιο

Το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας την 31 Δεκεμβρίου 2015 ανέρχονταν σε ποσό €91.607 χιλ. διαιρούμενο σε 3.121.200 ονομαστικές μετοχές αξίας ποσού €29,35 η κάθε μια.

Με την από 31 Μαΐου 2016 απόφαση της Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης των μετόχων, το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας αυξήθηκε κατά ποσό €10.000 χιλ. με την έκδοση 340.700 μετοχών, ονομαστικής αξίας ποσού €29,35 εκάστης, συνέπεια της εισφοράς του Κλάδου Χρηματοδοτικών Μισθώσεων Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας της Εισφέρουσας εταιρείας (PROBANK LEASING A.E.X.M.).

Κατά συνέπεια, το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας την 31 Δεκεμβρίου 2016 ανέρχεται σε ποσό €101.607 χιλ. διαιρούμενο σε 3.461.900 ονομαστικές μετοχές, ονομαστικής αξίας ποσού €29,35 η κάθε μια.

Η Εταιρεία δε διαθέτει ίδιες μετοχές.

Αποθεματικά

Τα αποθεματικά αναλύονται ως εξής:

Χιλιάδες €	31.12.2016	31.12.2015
Τακτικό αποθεματικό	1.522	1.522
Αποθεματικά φορολογηθέντα κατ' ειδικό τρόπο	464	464
Προγράμματα καθορισμένων παροχών	(131)	(43)
Αποθεματικά	1.855	1.943

Τακτικό αποθεματικό

Σύμφωνα με το άρθρο 44 του Ν. 2190/1920, η Εταιρεία είναι υποχρεωμένη να παρακρατεί από τα καθαρά λογιστικά της κέρδη ποσό 5% ετησίως ως τακτικό αποθεματικό, έως ότου το σύνολο του τακτικού αποθεματικού ανέλθει στο 1/3 του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου.

Το τακτικό αποθεματικό αυτό το οποίο ανέρχεται σε ποσό €1.522 χιλ. είναι φορολογημένο και σχηματισμένο μέχρι και 31.12.2009, δεν μπορεί να διανεμηθεί καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής της Εταιρείας και προορίζεται για την κάλυψη τυχόν χρεωστικού υπολοίπου του λογαριασμού κερδών και ζημιών.

Αποθεματικά φορολογηθέντα κατ' ειδικό τρόπο

Η Εταιρεία κατά το παρελθόν, κάνοντας χρήση ειδικών διατάξεων νόμων, μετέφερε σε αποθεματικά κεφάλαια έσοδα από τόκους καταθέσεων τα οποία είχαν φορολογηθεί αυτοτελώς, το υπόλοιπο των οποίων, την 31 Δεκεμβρίου 2016 ανέρχεται στο ποσό των €464 χιλ.

Το ανωτέρω αποθεματικό μπορεί να διανεμηθεί στους μετόχους, μετά τη φορολόγησή του.

Συσσωρευμένα κέρδη/(ζημιές)

Οι συσσωρευμένες ζημιές την 31 Δεκεμβρίου 2016 έχουν διαμορφωθεί σε ποσό €(51.630) χιλ. έναντι ποσού €(52.696) χιλ. την 31 Δεκεμβρίου 2015.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 22: Συνδεδεμένα μέρη

Συνδεδεμένα μέρη θεωρούνται:

- 1) Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας και ο Γενικός Διευθυντής.
- 2) Τα πλησιέστερα μέλη και οικονομικά εξαρτώμενα μέλη (σύζυγοι, τέκνα, κ.α.) των μελών του Δ.Σ. και της Διοίκησης.
- 3) Η μητρική Εταιρεία ΕΤΕ, η οποία κατέχει το 100% του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας και τον έλεγχο της Διοικήσεως. Ως εκ τούτου οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας συμπεριλαμβάνονται στις ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις που συντάσσει η ΕΤΕ.
- 4) Οι εταιρείες οι οποίες τελούν υπό τον έλεγχο της ΕΤΕ, και με τις οποίες η Εταιρεία έχει συναλλαγές. Κατά τη χρήση 2016 οι εταιρείες αυτές ήταν:
 - Εθνική Asset Management ΑΕΔΑΚ
 - Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος (Κύπρος) ΛΤΔ
 - NBG Bank Malta Ltd
 - Ανώνυμος Ελληνική Εταιρεία Γενικών Ασφαλειών «Η Εθνική»
 - Εθνική Πανγαία Α.Ε.Ε.Α.Π.
 - Εθνική Factors Α.Ε.
 - Προνομιούχος Α.Ε. Γενικών Αποθηκών Ελλάδος
 - NBG Bancassurance Α.Ε. Ασφαλιστικής Πρακτόρευσης
 - NBG Securities Α.Ε.Π.Ε.Υ.
 - PROBANK Leasing Α.Ε.Χ.Μ.
 - Εκπαιδευτικό Κέντρο ΕΤΕ Α.Ε.
 - NBG Μεσίτες Ασφαλίσεων Α.Ε.
 - Εθνική Συμβουλευτικές Υπηρεσίες Ακινήτων Α.Ε.

Οι συναλλαγές με τα συνδεδεμένα μέρη έχουν γίνει με τους συνήθεις εμπορικούς όρους που ακολουθεί ο Όμιλος της ΕΤΕ για αντίστοιχες συναλλαγές με τρίτους.

Σημειώσεις επί των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Υπόλοιπα με συνδεδεμένα μέρη

Χιλιάδες €	31.12.2016	31.12.2015
Ταμείο & ταμειακά ισοδύναμα		
Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος Α.Ε	23.893	20.710
	23.893	20.710
Δάνεια από χρηματοδοτικές μισθώσεις		
Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος Α.Ε.	3.412	3.651
Λοιπές εταιρείες Ομίλου ΕΤΕ	873	834
	4.285	4.485
Λοιπές απαιτήσεις		
Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος Α.Ε.	72.556	72.171
Λοιπές εταιρείες Ομίλου ΕΤΕ	1.114	998
	73.670	73.169
Βραχυπρόθεσμος Δανεισμός		
Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος Α.Ε.	61.183	0
	61.183	0
Ομολογιακά Δάνεια		
Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος Α.Ε	571.770	578.004
NBG Bank Malta Ltd	30.093	30.421
	601.863	608.425
Λοιπές υποχρεώσεις		
Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος Α.Ε	99	99
Λοιπές εταιρείες Ομίλου ΕΤΕ	6	1.188
	105	1.287
Έξοδα τόκων δεδουλευμένα		
Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος Α.Ε	80	37
NBG Bank Malta Ltd	4	2
	84	39

Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη

Χιλιάδες €	31.12.2016	31.12.2015
Έσοδα Τόκων		
Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος Α.Ε	279	246
Λοιπές εταιρείες Ομίλου ΕΤΕ	80	60
	359	306
Λοιπά Έσοδα		
Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος Α.Ε.	486	987
Λοιπές εταιρείες Ομίλου ΕΤΕ	6.143	88
	6.629	1.075

Σημειώσεις επί των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Χιλιάδες €	31.12.2016	31.12.2015
Έξοδα τόκων		
Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος Α.Ε	15.430	13.325
NBG Bank Malta Ltd	761	655
Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος (Κύπρος) ΛΤΔ	0	1.144
	16.191	15.124
Λοιπά Έξοδα		
Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος Α.Ε	50	148
Λοιπές εταιρείες Ομίλου ΕΤΕ	1.441	1.426
	1.491	1.574

Στα λοιπά έξοδα περιλαμβάνονται κυρίως ασφάλιστρα, έξοδα ενοικίων, δαπάνες φωτισμού – ύδρευσης, έξοδα αποθήκευσης, και έξοδα προμηθειών.

Οι αμοιβές μελών του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας για το 2016 ανήλθαν σε €122 χιλ. έναντι €86 χιλ. το 2015.

Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη στοιχείων εκτός ισολογισμού

Χιλιάδες €	31.12.2016	31.12.2015
Λοιποί λογαριασμοί τάξεως		
Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος Α.Ε	114.633	109.457
	114.633	109.457

57

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 23: Ενδεχόμενες υποχρεώσεις και δεσμεύσεις

A. Ενδεχόμενες νομικές υποχρεώσεις

Δεν υπάρχουν ενδεχόμενες υποχρεώσεις και δεσμεύσεις για τις οποίες τόσο η Διοίκηση όσο και η Νομική Διεύθυνση της Εταιρείας να αναμένουν ότι θα έχουν σημαντική επίπτωση στη λειτουργία και τη χρηματοοικονομική θέση της Εταιρείας.

B. Ενδεχόμενες φορολογικές υποχρεώσεις

Η Εταιρεία παραμένει φορολογικά ανέλεγκτη για τις χρήσεις του 2010 και του 2016. Η χρήση του 2010 θα ελεγχθεί από τις φορολογικές αρχές, ενώ η χρήση του 2016 θα ελεγχθεί από την εταιρεία Deloitte Ανώνυμη Εταιρία Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών που διενεργεί τον τακτικό έλεγχο των χρηματοοικονομικών καταστάσεων. Κατά τη διάρκεια των φορολογικών ελέγχων ενδέχεται να προκύψουν πρόσθετες φορολογικές υποχρεώσεις, ωστόσο, εκτιμάται ότι αυτές δε θα έχουν σημαντική επίπτωση στη χρηματοοικονομική κατάσταση της Εταιρείας.

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2016, οι συσσωρευμένες προβλέψεις που αναγνωρίστηκαν από την Εταιρεία, σχετικά με τις ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις 2010-2016, ανήλθαν σε €302 χιλ. (2010-2015: €271 χιλ.). Οι χρήσεις των ετών 2011-2015 έχουν ελεγχθεί φορολογικά από την ανωτέρω αναφερόμενη εταιρεία Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών, σύμφωνα αρχικά με το άρθρο 82 του ν.2238/1994 και μεταγενέστερα με το άρθρο 65Α του Ν. 4174/2013 και οι σχετικές εκθέσεις φορολογικής συμμόρφωσης, οι οποίες δεν είχαν παρατηρήσεις, εκδόθηκαν την 19 Ιουλίου 2012, την 24 Σεπτεμβρίου 2013, την 8 Ιουλίου 2014, την 25 Σεπτεμβρίου 2015 και 29 Σεπτεμβρίου 2016 αντίστοιχα. Σύμφωνα με την ΠΟΛ. 1006/05.01.2016 δεν εξαιρούνται από τη διενέργεια τακτικού φορολογικού ελέγχου από τις αρμόδιες φορολογικές αρχές οι επιχειρήσεις για τις οποίες εκδίδεται φορολογικό πιστοποιητικό χωρίς επιφυλάξεις για παραβάσεις της φορολογικής νομοθεσίας.

Συνεπώς οι φορολογικές αρχές είναι δυνατόν να επανέλθουν και να διενεργήσουν τον δικό τους φορολογικό έλεγχο. Ωστόσο εκτιμάται από τη Διοίκηση της Εταιρείας ότι τα αποτελέσματα από τέτοιους μελλοντικούς ελέγχους από τις φορολογικές αρχές αν τελικά πραγματοποιηθούν δεν θα έχουν σημαντική επίπτωση στη χρηματοοικονομική θέση της Εταιρείας.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 24: Εύλογη αξία χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων

Ο ακόλουθος πίνακας συνοψίζει το λογιστικό υπόλοιπο και την εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων τα οποία δεν καταχωρούνται στην εύλογη αξία στη Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης της Εταιρείας και για τα οποία η εύλογη αξία διαφέρει από τη λογιστική αξία:

Εύλογες αξίες των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων μη καταχωρημένων στην εύλογη αξία:

Χιλιάδες €	Λογιστικό Υπόλοιπο	Εύλογη Αξία
Ομολογιακά και λοιπά τραπεζικά δάνεια	663.046	650.598
Σύνολο	663.046	650.598

Η εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων εκτιμάται με τη χρήση μοντέλων προεξόφλησης χρηματοροών βάσει επιτοκίων αγοράς για τραπεζικά δάνεια αντίστοιχης διάρκειας και κατατάσσεται στο επίπεδο 3 (βλ. Σημείωση 2.8).

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2016 και 2015 η λογιστική αξία των ταμειακών διαθεσίμων και ισοδυνάμων, των δανειακών και λοιπών απαιτήσεων καθώς και των υποχρεώσεων προς προμηθευτές και λοιπών υποχρεώσεων, προσέγγιζε την εύλογη αξία τους.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 25: Αμοιβές Νόμιμου Ελεγκτή βάσει του Ν. 3756/2009

Η ελεγκτική εταιρεία Deloitte ήταν ο νόμιμος ανεξάρτητος ορκωτός λογιστής ελεγκτής για τις χρήσεις που έληξαν την 31 Δεκεμβρίου 2016 και 2015 και οι αμοιβές που τους καταβλήθηκαν έχουν εγκριθεί από την Διοίκηση της Εταιρείας. Οι αμοιβές του νόμιμου ελεγκτή για τον υποχρεωτικό έλεγχο των χρηματοοικονομικών καταστάσεων το 2016 και το 2015 αντίστοιχα ανήλθαν σε €75 χιλ. Οι λοιπές υπηρεσίες ελεγκτικής φύσεως το 2016 ανήλθαν σε €43 χιλ. έναντι €53 χιλ. το 2015.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 26: Γεγονότα μετά την ημερομηνία του Ισολογισμού

Δεν υπάρχουν σημαντικά μεταγενέστερα των Οικονομικών Καταστάσεων της 31 Δεκεμβρίου 2016 γεγονότα, τα οποία να αφορούν την Εταιρεία και για τα οποία να επιβάλλεται σχετική αναφορά σύμφωνα με τα Δ.Π.Χ.Α.

Οι ανωτέρω οικονομικές καταστάσεις εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο και από την Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων στις 30 Ιουνίου 2017 και έχουν αναρτηθεί στο διαδίκτυο στην ηλεκτρονική σελίδα www.ethnolease.gr.